TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (1674) 1982 KOVAS-MARCH 11 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Sunkiausias žvilgsnis

Tiek tarptautiniame, tiek tautiniame gyvenime kartais kyla reikalas atkreipti visuomenės dėmesį į tam tikrus dalykus — užmirštus, mažai matomus, neįvertinamus, nykstančius iš viešojo gyvenimo ir panašiai. Neseniai turėjome tarptautiniu mastu paskelbtus invalidų-suluošintų žmonių metus. Tuo būdu norėta atkreipti pasaulio dėmesį į fiziškai nuskriaustųjų būklę, ją pagerinti, kad tie nuskriaustieji galėtų rasti atitinkamą vietą normaliame visuomenės gyvenime. Panašiai darome ir tautiniame mūsų gyvenime, norėdami iškelti į pirmąjį planą kaikuriuos didesnio visuomenės dėmesio reikalingus dalykus. Praeityje esame turėję jaunimo, švietimo ir kitokius metus. Šie, 1982 metai, paskelbti Lietuviškos Parapijos Metais, siekiant mobilizuoti visuomenės dėmesį į silpnėjančių parapijų būklę ir jų stiprinimą. Sekantieji, t.y. 1983-ji, bus greičiausiai lietuviškos sapudos metai, nes sueina 100 metų nuo pirmojo "Aušros" numerio išleidimo. 1984-ji, tenka manyti, bus kazimieriniai metai, nes sueis 500 metų nuo Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties. Tiesa, nevisuomet paskelbtieji metai atneša lauktos naudos, tačiau daugiau ar mažiau laimimas visuomenės dėmesys, vedantis ir į konkrečią veiklą.

VISA tai yra geras dalykas, ir tai nesunkiai pasiekiamas, nes tuo būdu stangiamasi nukreipti žmonių žvilgsnius į tam tikrus išorinius objektus. Žvelgti žmogui į kitus asmenis, reiškinius, daiktus yra lengva. Kažkaip jo žvilgsnis ten savaime krypsta. Neveltui sakoma ir Šv. Rašte, kad kito akyje žmogus pastebi ir krislą, bet savoje nemato net rąsto. Sunkumai prasideda tuomet, kai žmogus bando žvelgti į save. Visų pirma nelengvas yra žvilgsnio krypties pakeitimas, nes jis įpratęs matyti kitus. Antra, žvilgsnis į save dažnai nėra malonus — mato savyje silpnybes, menkumą, neįvykdytus užmojus, kitiem padarytas nuoskaudas, nemalonias gyvenimo dėmes . . . Todėl sunkiausias žvilgsnis ir yra į patį save. Jis lengvas yra tiktai tiems, kurie mato savyje napoleonišką didybę, farizėjišką gerumą, narcizinį grožį. Bet tai klaidinančio veidrodžio vaizdas, kurio suvedžiotas žmogus ima nepagrįstai gėrėtis savimi, didžiuotis, pūstis, keltis į puikybę ir niekinti kitus. Taip elgdamasis žmogus ne tik žaloja pats save, bet ir savo aplinką, kurioje gyvena. Dėl jo kyla konfliktai visuomenėje, ambicinės kovos ir dvikovos, nesibaigiantys ginčai. Iš šalies žiūrint atrodo, kad kovojama dėl kažkokio idealo, bet iš tikrųjų vyksta neapvaldyta ambicinė kova, pridengta idėjiniu šydu.

TAI dažnas mūsų gyvenimo reiškinys, liudijantis, kad žvilgsniai yra nuolat kreipiami į kitus, kad juose pastebimi net krislai, kad savyje nematomi net rąstai, kad jų vietoje iškyla nenormali didybė. Tai pavojinga elgsena ne tik pačiam asmeniui, bet ir visuomenei, kurioje jis gyvena bei veikia. Kas nuolat teisia kitus, bet neteisia savęs, patenka į moralinį nuosmukį, iš kurio sunku bepakilti. Sunku dėlto, kad jis jaučiasi esąs augštybėje, o savęs teisimas reikalauja nusileisti į žemybes ir pamatyti tikrąjį savo veidą. Tai nelengvas mostas, tačiau būtinas siekiant normalaus, krikščioniško žmoniškumo. Jis turi prasidėti su nuoširdžiu žvilgsniu į save, žvilgsniu, kurį skatina Gavėnios metas. Tai tik šešių savaičių laikotarpis, kurio vedamoji mintis — skatinti žmogaus žvilgsnį į save, tapti savęs teisėju, pamatyti save tikroje, nemeluotoje šviesoje, patikrinti savo prizmę, pro kurią žvelgiama į kitus. Kas nuskaistina žvilgsnį savo viduje, tas be drumsties žvelgia ir į kitus. Jei pavyksta šis procesas Gavėnios metu, galima sakyti, kad jos paskata būna įvykdyta. Kam Gavėnia nieko nereiškia, nėra ko laukti nei asmeninio, nei visuomeninio pagerėjimo. Tais atvejais rezultatai būna panašūs į vienokių ar kitokių skelbiamų metų rezultatus — jie dažnai prašliaužia paviršiumi, mažai ką ar nieko nelaimėję. **Pr. G.**

Torontiškio "Gintario" šokėjai, dalyvavę Vasario 16 iškilmės meninėje programoje Toronte-Mississaugoje. Iš kairės: ALDONA BIRETAITĖ, LINAS KAKNEVIČIUS, LAURA RADZEVIČIŪTĖ Nuotr. O. Burzdžiaus

KANADOS ĮVYKIAI

Sankirtis parlamente

Kanados parlamentą komedijos teatru praėjusią savaitę pavertė konservatorių pasirinkta taktika pakeisti siūlomam energijos išteklių įstatymo projektui. Pasak konservatorių parlamentinio vado E. Nielseno, tan įstatyman yra įtraukta net 15 paragrafų, kurių atskirai neleidžiama svarstyti, nors visi jie yra labai svarbūs. Siekiama tik skubaus viso įstatymo patvirtinimo, o tai esą pažeidžia parlamento paskirtį. Minėtasis įstatymas Kanados vyriausybei būtų leidęs: duoti finansinę paramą naftos Kanadoje ieškančioms bendrovėms, parūpinti apie $5 bilijonus valdžios bendrovei "Petro-Canada", atiduoti jai 25% naftos radinių valdžiai priklausančiose žemėse, įsteigti daugiau panašių valdinių bendovių, nustatyti naujus mokesčius energijos ištekliams, įvesti kontrolę naftos ir natūralių dujų pramonei, suvalstybinti žemę, kuria pravedamos elektros laidų linijos. Atsisakius šio tikrai plataus įstatymo suskaldymo į mažesnius atskirus įstatymus, konservatoriai pareikalavo balsavimu atidėti parlamento posėdį. Pagal parlamento tradiciją priešs kiekvieną balsavimą, specialiais skambučiais visuose parlamento rūmuose atstovai turi būti kviečiami posėdžių salėn, iš kurios šį kartą išėjo balsavimo pareikalavę konservatoriai. Balsavimas gali būti pravestas tik tada, kai posėdžių salėje yra jam pasiruošę visų partijų vadovai.

Stiprūs skambučiai parlamento rūmuose skambėjo net dvi dienas, kol pagaliau buvo paliktas tik vienas prie durų į posėdžių salę. Visas parlamento darbas nutrūko. Komedijon įsijungė ir ministeris pirm. P. E. Trudeau, atsisėsdamas į tuščią konservatorių va-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Baltijos kraštai rūpi ir Kanadai

Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose, kur pagrindinę kalbą pasakė krašto gubernatorius

Š. m. vasario 24 d. Kanados parlamento rūmuose lietuviai, latviai ir estai jau dešimtą kartą surengė metinį baltiečių vakarą. Tai sukaktuvinis renginys, kuris buvo iškiliai paminėtas Kanados generalgubernatoriaus Edwardo Schreyerio dalyvavimu. Jis išreiškė tai, ką baltiečiai per pastarąjį dešimtmetį yra pasiekę Kanados valdžios sluogsniuose savo pavergtų kraštų reikalu.

Šiame sukaktuviniame vakare dalyvavo ir visa eilė kitų kraštų ambasadorių: JAV ambasadorius P. Robinson su žmona ir pirmasis ambasados sekretorius su žmona Olandijos ambasadorius N. van Dijl su žmona, Graikijos ambasadorius E. Megalokonomos su žmona, Vatikano pronuncijus arkiv. Angelo Palmas su nunciatūros patarėju mons. Dante Pasquinelli, V. Vokietijos ambasadorius E. Straeling su žmona, augštasis Australijos komisionierius B. G. Darling su žmona ir Prancūzijos ambasadoriaus pavaduotojas su žmona. Jų dalyvavimas akivaizdžiai teikė tarptautinį atspalvį renginiui.

Baltiečių vakaras įvyko parlamento pokylių salėje, į kurią susirinko apie 250 asmenų. Jų tarpe matėsi Kanados federacinės valdžios ministeriai — W. B. Campbell, R. Kaplan su žmona ir W. Rompkey su žmona. Taipgi dalyvavo buvęs parlamento pirmininkas J. Jerome su žmona ir visa eilė buvusių Kanados federacinės valdžios ministerių: W. Allmand, W. D. Baker su žmona, C. W. Carter su žmona, sen. J. P. Guay, sen. dr. S. Haidasz su žmona ir dukra, G. Hees su žmona, R. Huntington su žmona, M. Lambert su žmona, sen. R. Lapointe, A. Lawrence su žmona, sen. J. Marchand, D. Mazankowski su žmona, S. Paproski, sen. R. J. Perrault, J. Reid su žmona, R. Stanbury ir S. Stevens. Iš viso šiais metais baltiečių vakare dalyvavo 31 senatorius ir 49 parlamento nariai.

Vakaro programa

Vakaro programai vadovavo latvis Imants Purvs. Jis pakvietė sen. dr. S. Haidasz atidaromajam žodžiui. (Dr. Haidasz yra Baltiečių Vakarui Remti Parlamentarų Komiteto kopirmininkas kartu su W. D. Bakeriu). Sugiedojus Kanados himną, invokaciją skaitė Vatikano pronuncijus Kanadai arkiv. Angelo Palmas. Kanados generalgubernatoriui pakėlus taurę už karalienę, visi sėdosi vakarieniauti. Baigiantis vakarienei sveikinimo žodį tarė Walter D. Baker, buvęs konservatorių parlamentinės grupės vadas. Taurę už baltiečius pakėlė Baltiečių Vakarui Remti Parlamentarų Komiteto vardu L. Lewycky. Iškilmingai buvo tada pristatyti visų trijų Baltijos kraštų konsulai Kanadoje: Estijos — I. Heinsoo su žmona, Latvijos — dr. E. Upenieks su žmona ir Lietuvos — dr. J. Žmuidzinas su žmona.

Latvis pianistas Peteris Zarins atliko porą latviškų kūrinių — J. Vitolio "Variaciją" ir "Ei, saulite driz pie Dieva".

Kanados Estų Centrinės Tarybos pirmininkas ir Kanados Baltiečių Federacijos vicepirmininkas L. Leivat pristatė Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkę ir Kanados Baltiečių Federacijos pirmininkę advokatę Joaną Kuraitę, pakviesdamas tarti žodį. J. Kuraitė savo žodyje džiaugėsi tokiu gausiu parlamentarų dalyvavimu ir padarė plačią bei išsamią apžvalgą ne tiktai baltiečių įnašo Kanadoje, bet ir jų rūpesčio savo tautomis ir tų tautų likimu. Pasak jos, tai rūpestis, kuriuo Kanadoje gyvena ne tik anuose kraštuose mokslus ėję ir iš jų atvykę asmenys, bet ir čia, Kanadoje, gimę bei išsimokslinę lietuviai, latviai ir estai. Ji nurodė save kaip akivaizdų to reiškinio ženklą, nes esanti pirmoji Kanados Baltiečių Federacijos pirmininkė, kuri yra gimusi jau Kanadoje.

Po jos kalbos programą muzikiniu intarpu paįvairino sol. Gina Čapkauskienė, akompanuojama Madelaine Roch. Ji padainavo Aleksandro Stanevičiaus "Vandens malūnėlį", Broniaus Jonušo "Vėl sakysiu" ir užbaigė J. Štrauso "Mėlynuoju Dunojumi". Dalyvius sužavėjo ypač paskutinysis kūrinys, kurį atlikdama, solistė pademonstravo nepaprastai gerą techniką ir puikų augštojo registro balsą. Už tai ji susilaukė gausių katučių.

Gubernatoriaus žodis

Pasibaigus plojimams, prie mikrofono buvo pakviestas Kanados generalgubernatorius Edward Schreyer. Savo kalboje jis priminė lietuvių, latvių ir estų kultūrų senumą, kalbinį baltiečių skirtingumą nuo germanų ir slavų kalbų. Jam esą į akį kritę ir tai, kad baltiečių tautas riša ne vien teritorinis artumas, bet ir kalbinė giminystė tarp latvių ir lietuvių, religinė giminystė tarp estų ir latvių. Jis pareiškė pilnai suprantąs Kanadoje gyve-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

GEN. W. JARUZELSKĮ, ATSKRIDUSĮ MASKVON, PASITIKO IR IŠLYDĖJO L. Brežnevas su kitais kompartijos vadais. Miesto centran autobusais buvo atvežta sveikintojų minia su vėliavėlėmis rankose. Užsieniečių stebėtojų nuomone, gen. W. Jaruzelskis susilaukė iškilmingesnio sutikimo už savo pirmtaką S. Kanią. L. Brežnevas pareiškė visišką savo pritarimą Lenkijoj įvestam karo stoviui, pripažindamas, kad tai buvo padaryta su pilnu Sovietų Sąjungos pritarimu. L. Brežnevas taipgi pabrėžė, kad Lenkijos įvykiams nebus leista pasikartoti kitose komunistinėse šalyse. Pasak jo, tai buvo skaudi pamoka, kurios komunistai niekada neužmirš. Gen. W. Jaruzelskis užtikrino, kad Lenkija ir toliau pasiliks ištikima Varšuvos Sąjungos nare, skelbiančia kovą ekonominėms negerovėms, anarchijai, politinės santvarkos pakeitimui. Ekonominės paramos Lenkijai detalės liko nepaskelbtos, tačiau Varšuvos radijas jau anksčiau yra pranešęs, kad ta parama 1982 m. sieks $3,86 bilijono prekybiniu kreditu, liečiančiu maisto gaminių, naftos ir medžiagų pramonei įvežimą. Sakoma, kad L. Brežnevas pažadėjo gen. W. Jaruzelskiui apsilankyti Lenkijoje. Jis betgi griežtai pasisakė prieš popiežiaus Jono-Pauliaus II įsileidimą Lenkijon į šiemetines Čenstachavos Marijos 600 metų sukakties iškilmes.

Išleis suimtuosius?

Karinis Lenkijos režimas pažadėjo išleisti užsienin suimtus lenkus su šeimomis. Tuo klausimu jie turi kreiptis į pasų įstaigą po kovo 15 d. Vėliau betgi buvo pranešta, kad šis pasiūlymas suimtiesiems esąs nepopuliarus, kad didžioji jų dalis nenorės išvykti. Nuo tos datos lenkams bus leistos asmeninės kelionės į komunistines šalis, o ekskursinės su specialiais palydovais — į nekomunistines užsienio valstybes. Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus pirm. A. Hay Ženevoje įvykusiame posėdyje pranešė, kad atstovų grupė Lenkijoje aplankė L. Walensą ir 1.035 suimtus lenkus, laikomus šešiose stovyklose. Karinis tribunolas Koszaline nuteisė kun. B. Jewulskį kalėti pusketvirtų metų už pasakytą pamokslą, pasmerkusį karo stovio įvedimą. Prie Varšuvos buvo suimti penki vyrai, apkaltinti policijos seržanto Z. Karos nušovimu. Suimtųjų eilėse yra ir kun. S. Zychas, kurio klebonijoje buvo rastas nušovimui panaudotas pistoletas. Jaunų prancūzų grupė iš Danijai priklausančios Bornholmo salos Lenkijon paleido 10.000 balionų su propagandine medžiaga, remiančia "Solidarumo" uniją.

Begino problemos

Izraelio premjero M. Begino vyriausybė izoliavo paskutinę Sinajaus dalį, kuri iki balandžio 26 d. turi būti grąžinta Egiptui. Kariuomenės daliniai sustabdė protestuotojų įvažiavimą, pradėjo juos jėga pašalinti iš Yamito vietovės prie Viduržemio jūros, kur jau yra įsikūrę apie 2.000 izraelitų, nenorinčių pasitraukti iš Sinajaus. Premjeras M. Beginas norėjo, kad Izraelyje apsilankytų Egipto prez. H. Mubarakas, bet tą apsilankymą teko atidėti, kai jis atsisakė užsukti Jeruzalėn, kurią Izraelis dabar yra paskelbęs savo sostine. Jeruzalėje lankėsi prez. A. Sadatas, tačiau tada prie jos oficialiai dar nebuvo prijungta okupuota rytinė dalis, o ji pati paskelbta Izraelio sostine. Jeruzalėje M. Beginas susilaukė kito svečio — Prancūzijos prez. F. Mitterando, kuriam ten teko būti pirmuoju valstybės vadu iš Europos. Jo viešnagė nebuvo naudinga M. Beginui, nes F. Mitterandas Izraelio parlamente pasisakė už palestiniečių valstybės įsteigimą vakarinėje Jordano pakrantėje ir Gazos juostoje. Tą jo pasiūlymą griežtai atmetė M. Beginas kaip nepriimtiną pavojų Izraelio valstybei. Spaudos konferencijoje F. Mitterandas prasitarė, kad ateityje jam galbūt teks susitikti net ir su palestiniečių PLO organizacijos vadu Y. Arafatu. Iš šio apsilankymo M. Beginui teliko viltis, kad Prancūzija nutrauks prez. Ch. de Gaulle sustabdytą ginklų tiekimą Izraeliui ir atnaujins ekonominius ryšius, tačiau arabų atžvilgiu laikysis ligšiolinės savo politikos.

Nenori užsieniečių

V. Vokietijos federaciją sudarančių kraštų premjerai nori sumažinti 4,45 milijono siekiančių užsieniečių skaičių, nes tarp jų ir vietinių vokiečių dėl rekordinio nedarbo pradeda kilti įtampa. Darbą praradusiems užsieniečiams jie siūlo įmokas iš pensijos fondo, kai jie sutinka grįžti į savo šalis. Kitas projektas tokiam grįžtančiam ateiviui siūlo $1.700 vertės kompensaciją, jo žmonai — $1.280, vaikams — po $640. Projektą yra paruošusi Liselotte Funke — imigracijos reikalų patarėja federacinei vyriausybei. Didžiausią 1,5 milijono užsieniečių grupę V. Vokietijoje sudaro turkai.

Teismo sprendimas

Karinis tribunolas Kaire paskyrė mirties bausmes keturiems ltn. Ch. Istamboulio vadovautiems prez. A. Sadato žudikams, jiems šaudmenis parūpinusiam M. Faragui. Kiti 5 gavo kalėjimą iki mirties, 12 — po 5-15 metų. Du buvo išteisinti.

Šiame numeryje:

Sunkiausias žvilgsnis
Lengvai matome kitus, bet sunkiai žvelgiame į save
Baltijos kraštai rūpi ir Kanadai
Tradicinis baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose
Užmirštos Norilsko aukos
Paskutinė dalis Bergerio įspūdžių apie Sibiro kalinius
Laiko dantys graužia vergiją
Dr. Ėringio kalba Vasario 16 iškilmėje Toronte
Lietuviškos Parapijos Metai
Aloyzas Astravas apie jų paskirtį ir numatytus uždavinius
Graikijos premjeras — lietuvių kilmės?
Lenkų teigimu, Papandreou galįs būti lietuvių kilmės
Laiškas Amerikos prezidentui
Estų kovotojo motina kreipėsi į prezidentą Reaganą
Airiai žavisi lietuvių atsparumu
Airijos spauda apie tikinčiųjų persekiojimą okupuotoje Lietuvoje
Balsas anapus upės
Nauja torontiškio rašytojo Vytauto Tamulaičio novelė
Filmų pasaulyje
Algirdas Gustaitis apie naują filmą "Ugnies ieškojimas"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $17, pusmetinė — $9. Rėmėjo prenumerata $25

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija n e a t s a k o. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos n u o m o n ę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $17.00 per year, $9.00 per 6 months. Deadline for advertisements —Thursday. Second class mail registration number 0509.

Įvairių tautybių amerikiečiai Klevelande klauso visuomenės veikėjos seselės ANN GILLEN paskaitos apie įkalintus asmenis Sovietų Sąjungoje už religinius įsitikinimus ir uždarytas šventoves, ypač Klaipėdoje. Šis renginys buvo rodomas ir televizijoje

Nuotr. V. Bacevičiaus

RELIGINIAME GYVENIME

Archeologiniai kasinėjimai šiaurinėje Sirijoje, kur kadaise buvo Eblos miestas, archeologams atskleidė labai įdomių žinių. Rasta eilė prirašytų lentelių iš 2,500 metų prieš Kristų laikotarpio. Vienoje tų lentelių aprašyta pasaulio pradžia. Tas aprašymas aiškiai liudija, kad to meto žmonės tikėjo į pasaulio sukūrimą iš nieko. Nors kūrybos iš nieko samprata neprašoka žmogaus protavimo, visdėlto toji samprata retai perkandama žmogaus, neturinčio sąlyčio su žydų ar krikščionių tikėjimu. Pats faktas, kad ši samprata žmonėse jau buvo 1000 metų prieš pirmųjų Šv. Rašto knygų parašymą apie pasaulio sukūrimą, liudija apie sampratos perdavimą iš lūpų į l ū p a s iš ankstesnių laikų.

Eblos iškasenos taipgi rodo, kad tokios kalbos, kaip hebrajų, jau galėjo turėti savąją rašybą apie 2600 m e t u s prieš Kristų Iki šiol buvo spėjama, kad hebrajų kalbą neturėjo savo rašybos iki gerokai po Mozės laikų (15-13 š. prieš Kristų) ir todėl pirmosios pekios Šv. Rašto knygos buvusios parašytos vėlesnių raštininkų, remiantis iš lūpų į lūpas einančiais Mozės žodžiais. Dabar tas spėliojimas atmestinas, nes tos knygos tikrai galėjo būti,parašytos Mozės laikais ir Mozė gali būti tų knygų tiesioginis autorius.

Šis atradimas taipgi liudija, kad rašyba jau b u v o žinoma Abraomo laikais. Taigi jei ir nebūtų pakakę žodinio padavimo perteikti vėlesnėms k a r t o m s istoriją apie pirmuosius Izraelio patriarchus, tai v i s a d a būtų buvę įmanoma atlikti raštu. Senųjų raštų iškasenos patvirtina ir vėlesnių dokumentų iš 1,000 metų prieš Kristų patikimumą. Tuose dokumentuose pirmuoju Asirijos karaliumi vadinamas kažkoks Tudija. Dabar atrastuose Eblos raštuose iš maždaug 2300 m. prieš Kristų tas karalius Tudija labai aiškiai aprašomas. Tai rodo, kad žymaus asmens vardas žmonėse pajėgė nepažeistas išlikti per 13 šimtmečių.

Remiantis tais pačiais dokumentais, ir pasaulio tvano negalima nubraukti kaip legendos. Pasak Šv. Rašto specialisto kun. Mitchel Dehood, SJ, Eblos miesto žmonės puikiai žinojo apie pasaulio tvaną, kuris tik vėliau buvo aprašytas Šv. Rašte. Prof. William F. Albright manymu, tas tvanas turėjęs būti apie 9,000 m. prieš Kristų, kai Eurazijoje, Amerikoje ir Mezopotamijoje tirpo ledynai.

Kristaus žodžių Evangelijose patikimumas ir tikslumas turįs būti l a b a i didelis, pasak prof. William F. Albright, nes 20-50 metų laikotarpis esąs pertrumpas pagrindinių minčių ir net charakteringų Jėzaus išsireiškimų nutrupėjimui. Iš viso, Naujojo Testamento rankraščiai istoriniu požiūriu esą daug patikimesni nei visi kiti anų laikų pasaulietiški rankraščiai. Pavyzdžiui, nė vienas neabejoja Julijaus Cezario karų 58-56 metais prieš Kristų aprašymų tikrumu, nors seniausi to aprašymo rankraščiai siekia tik apie 900 metų po Cezario mirties. Taipgi nė vienas istorikas neabejoja, kad skaito tikruosius Herodoto ar Tukidido (gyvenusių apie 450 m. prieš Kristų) tekstus, nors tų t e k s t ų seniausi rankraščiai siekia tik apie 1,300 m. po autorių gyvenimo. Iš kitos pusės, turima apie 5,000 senų Naujojo Testamento rankraščių, kurių seniausi sieka 250 m. po originalių tekstų parašymo laikotarpį. Toks pat patikimumas pasitvirtina ir Senojo Testamento atveju.. Mirties jūros pakrantėse 1947 m. rastieji rankraščiai visų Senojo Testamento knygų, išskyrus Esteros knygą, yra bent 1,000 metų senesni už iki šiol turėtuosius. Anot K. A. Kitchen, tai parodo su kokiu tikslumu Šv. Raštas buvo perrašinėjimas nuo seniausių laikų.

Episkopalų (JAV anglikonų) kun. James Parker su savo žmona tapo katalikais. Vysk. Bernard F. Law, kuris Vatikano yra paskirtas rūpintis anglikonų k u n i g a i s, norinčiais tapti katalikų kunigais, d a b a r paskyrė kun. Parkerį savo pagalbininku toje srityje. Kun. Parkeris pareiškė visą laiką tikėjęs, jog Šv. Petro sostas esąs krikščioniškosios vienybės centras, ir laukęs susijungimo valandos, bet sąžinė nebeleidusi nei jam, nei jo žmonai toliau pasilikti anglikonais, kai pastarieji, užuot artėję p r i e katalikų, ėmė įviriose srityse nuo jų t o l t i. Pavyzdžiais jis nurodo Santuokos ryšio padidėjusį išardomumą anglikonuose, nesipriešinimą abortams, moterų šventinimą kunigėms ir neapsisprendimą homoseksualų klausimu.

Brolis Andriejus ir motina Marija-Rožė š. m. gegužės 23 d. bus pirmieji Kanadoje gimę palaimintieji. Brolis Andriejus montrealiečiams yra gerai žinomas broliukas durininkas-stebukladaris, kurio iniciatyva buvo pradėta statyti visą Montrealį puošianti didžiulė triaugštė Šv. Juozapo šventovė. Motina Marija-Rožė yra gimusi taipgi Kvebeko provincijoje, St. Antoine-sur-Richelieu vietovėj 1811 m. Paūgėjusi ji pradėjo darbuotis tarp ligonių, senelių ir vargšų Beloeil parapijoje, o 1843 m. įsteigė Jėzaus ir Marijos Vardo vienuoliją. Ši vienuolija tuo m e t u rūpinosi K v e b e k o jaunimo švietimu ir prieš steigėjos mirtį turėjo 4 vienuolynus. Dabar ta vienuolija turi per 3,000 seselių, kurios darbuojasi mokyklose Kanadoje, JAV-se, Pietų Afrikoje, Peru, Brazilijoje ir Haiti.

Mons. Virgilio Noė, popiežiškųjų apeigų vadovas, kuris nuolat būdavo matomas stovįs šalia popiežiaus visokių apeigų metu, dabar Jono-Pauliaus II paskirtas sakramentų bei liturgijos kongregacijos liturginės sekcijos sekretoriumi ir bus konsekruotas tituliniu Voncaria arkivyskupu. Naujuoju popiežiškųjų apeigų vadovu paskirtas airis mons. John Magee, kuris buvo seniau minimas spaudoje, kai buvo Jono-Pauliaus II pasiųstas į Š. Airiją tarpininkauti tarp to krašto valdžios ir bado streiką paskelbusių kalinių. Jis savo naująsias pareigas pradėjo eiti ir tvarkė visas liturgines apeigas Jono-Pauliaus II kelionėje po Afriką.

Vėl pradėdamas katalikų persekiojimas Zairo valstybėje. To krašto prezidento Mobutu Sese Seko įsakyta vienintelės legalios tautinės partijos jaunimo organizacijos nariams sekti visose švėntovėse kunigų pamokslus bei maldas ir pranešti valdžiai visas jų išreikštas "reakcionieriškas" mintis. Pats Mobutu Sese Seko paskutiniu metu labai smarkiai puolė katalikų dvasiškiją ir kaltino K. Bendriją kišimusi į politinius reikalus. Katalikų Bendrija Zairo valstybėje yra labai gausi ir tvirtai įaugusi vietos žmonėse, turinti per 40 vyskupų. Tačiau jos santykiai su dabartine valdžia bei prezidentu Mobutu Sese Seko, kuris p a t s yra katalikas, jau daug kartų buvo labai įtempti. Prieš metus, kai Jonas-Paulius II lankėsi Zaire, santykiai buvo visai susitvarkę, ir Mobutu Sese Seko net pasistengė sutvarkyti neteisėtą savo santuoką.

Vakarų Vokietijos katalikai per savo šalpos organizaciją "Adveniat" pastarųjų dviejų dešimtmečių laikotarpyje yra pasiuntę į P. Ameriką $600,000,000 vertės pašalpos. Šią žinią pateikė popiežiškoji P. Amerikos komisija, kuriai vadovauja kard. Sebastiano Baggio.

KUN. J. STŠ.

Užmirštos Norilsko aukos

Buvusio Sibiro kalinio J. Bergerio atsiminimai, kuriuose kalbama ir apie baltiečius

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Stalino mirtis

Kai atklydo Sibiran žinia apie Stalino mirtį, nevilties scenos, kurios vyko mano kolchoze, kaip ir visur kitur, prašoko visa, ką buvau iki tol matęs. Širdgėlos nuoširdumas ir intensyvumas buvo taip akivaizdus, kad galima buvo klausti save: nejaugi gyventojai prarado savo tėvą ar geradarį globėją? Vyrai ir moterys, seni mužikai, kuriems nebuvo jokio reikalo vaidinti komediją, balsiai aimanavo: "Kas dabar apgins Rusiją? Prūsas vėl užgrius ant mūsų ir mes žūsime" — sakė jie, tarytum būtume ant bado ar pilietinio karo slenksčio.

Itin neįprasta buvo mažų vaikų nuo 6 iki 16 metų reakcija. Mokyklos buvo uždarytos. Mokiniai pasklido po miestelį raudonom nuo ašarų akim, tarši būtų tapę našlaičiais, o suaugusieji, įskaitant ir partinius, kūkčiojo be paliovos.

Išvežtiesiems, žinia, nebuvo jokio pagrindo dalyvauti visuotiniame gedėjime. Užtat mane apstulbino, kai sužinojau, kad viena sena partietė, internuota jau 15 metų, nuėjusi į vieną susirinkimą, skirtą Stalinui pagerbti, draskė savo drabužius, rovė sau plaukus ir raudojo klaikiau už visus.

Kai vėliau paklausiau, kodėl ji taip elgėsi, ji man tarė: "Negi jūs nesupratot, kad ne dėl jo aš liejau ašaras... Aš apraudojau savo nedalią ir visų jo nuskriaustųjų kančias".

Amerikiečiai (vertėjo pastabos)

P. E. Trudeau reveransas sovietams, be abejonės, neskanus. Bet tai mažmožis, palyginus su kaikurių amerikiečių laikysena.

1944-45 m. JAV viceprezidentas Henry F. Wallace ir profesorius Owen Lattimore važinėjo po siaubingą Kolymos kacetų žemę (Trudeau į tokias sritis nebuvo įleistas). Grįžę aprašė savo įspūdžius. Pirmasis knygoj "Soviet Asia Mission", 1945, antrasis ilgame straipsnyje su nuotraukytėm "National Geographic Magazine" (Dec. 1944). Jie ne tik neužuodė jokių "svilėsių", bet ir taip nučiulbėjo, kad šie tekstai laikomi tobulu pavyzdžiu, kaip sovietų propaganda sugeba apmulkinti naivius svetimšalius, net ir tada, kai juos lydi tariami sovietinio gyvenimo žinovai.

Vokiečiai (vertėjo pastabos)

Nėra pagrindo įtarti, kad Bergeris neobjektyvus vokiečių atžvilgiu. Iš kitos pusės jų buitį stovyklose yra aprašęs rumunas Michael Solomon k n y g o j e "Magadan" (1971), kurioje yra ir skyrelis apie 1953 m. įvykusį Norilsko sukilimą. Tie aprašymai kiek skirias, bet pridedem ištrauką iš "Magadano" tai tik todėl, kad ji parodo, kaip neteisingas buvo likimas mūsų broliams ir seserims.

Skaitydamas knygas apie Sibiro tremtinius, visur (V. Šalamov, Evgenija Ginzburg) aptinki užuominų apie baltiečius. Esą jie buvo sveiki, gražiai sudėti, bet gal todėl, kad jų organizmas reikalavo kur kas daugiau kalorijų, buvo mažiau atsparūs Sibiro katorgai. Antra, išvežtųjų 1940-41 metais mirtingumas buvo kur kas didesnis negu rusų ir todėl, kad karo metu jie buvo visiškai atkirsti nuo savo krašto, negaudavo siuntinių bei moralinės paramos laiškų forma. Pagaliau net išleisti laisvėn jie vėl vargingai grįžtą į gimtąjį kraštą. Iš Solomono aprašymo dar kartą matyti, kaip nedėkinga priklausyti mažai tautai ir juo labiau gyventi ant kelio tokių siaubūnų, kaip rusai ir vokiečiai.

* * *

"Vokiečiai, kuriuos man teko sutikt įvairiose stovyklose (jų skaičius buvo gana ribotas, nes daugumoje atvejų vokiečių belaisviai būdavo izoliuoti nuo 'politkalinių'), būdavo įmaišomi į mūsų grupes išimties keliu, kaip 'karo nusikaltėliai' ar nubausti už 'nusižengimus žmonijai'. Šiaip juos uždarydavo specialiose karo belaisvių stovyklose arba įsakydavo dirbti atstatant Wehrmachto sugriautus miestus bei miestelius.

Saujelė vokiečių karininkų, puskarininkių ir kitų, kuriuos aš sutikau, buvo vien nereikšminga mažuma. Jie tesudarė mažiau nei 1% kalinių, kurie gyveno tame milžiniškame koncentracijos stovyklų pasaulyje ir kuriame buvo visų tautų atstovų. Dauguma žydų kalinių buvo Sovietų Sąjungos piliečiai ir nebuvo linkę šnekučiuotis su svetimšaliais, o juo labiau su vokiečiais.

Man pasitaikydavo juos užkalbinti darbo metu ir dažniausiai jų pačių kalba. Dauguma jų buvo tarp 25 ir 35 metų (mirtingumas vyresnių kareivių tarpe buvo stulbinantis) ir visi jie priklausė Hitlerjugendui. Retas jų buvo stojęs karan savanoriu. Stovyklose jie neturėjo jokių iliuzijų apie ateitį... Jie buvo absoliučiai tikri, kad nei jie, nei jų vaikai nepražygiuos pergalės parade Raudonojoje aikštėje. Kaip ir mes visi, jie buvo suvargintos žmonių masės dalis.

Bet buvo galima pastebėti kaikuriuos skirtumus. Jie dirbo smarkiai, vengdavo pokalbių politinėm temom, rodė būdingą vokiečiams nagingumą ir spėjo įsigyti rusų prižiūrėtojų pasitikėjimą. Šie dažnai ateidavo pas juos pasitarti, kaip geriausia rasti išeitį esamose sąlygose.

Po 1955 m. Konrado Adenauerio lankymosi Maskvoje jie ėmė gauti maisto ir drabužių siuntinius iš V. Vokietijos. Kiekvienas tų siuntinukų buvo savotiška propaganda, nes jais buvo pabrėžiamas ekonominis stebuklas, kurį padarė federacinė Vokietija, išlaikiusi privačią nuosavybę. Vokietijos prestižas rusų sargybinių ir stovyklos valdininkų akyse dėl to dar labiau padidėjo. Antrą, nors ir palaidoję visus svaičiojimus apie pergalę, vokiečių belaisviai galėjo bent įsikibti į valtį, kad, nežiūrint bausmės didumo, jiems artėjo laisvės ir grįžimo į namus metas.

Iš tikrųjų 1960 m. sąvartoje mes matėm, kaip tūkstančiai jų grįžo namo. Kai kalinius, kilusius iš Rytų Europos kraštų (tada jie buvo visiškoj rusų kontrolėj) grūdo sausakimšai į prekinius vagonus, rusai paleido apyvarton visus turimus traukinius ir lėktuvus, kad parodytų vokiečiam savo svetingumą. Visa tai įgavo tipišką rusiško "spektaklio" pobūdį. Belaisviai vokiečiai ir stovyklų administracija lenktyniavo, laužydami g a l v ą, kaip palengvint evakuaciją, kad ji praeitų tobulai. Net jei ir mažas skaičius vokiečių buvo įmaišytas į politinių kalinių lagerius (100.000 kalinių stovykloj, truputėlį per 100), buvo linksma stebėti tuos priešus, kurie iki tol nešnekūs ir užsidarę, staiga iškėlė augštyn galvas ir išžygiavo išdidžiai, tarsi vėl pajutę savyje prūsišką orumą.

Paskutiniaisiais mėnesiais mes matėm, kaip daugeliu atvejų sovietų sargybinius pritrenkė pirmasis kontaktas su turtingumu krašto, kurį jie buvo sutriuškinę prieš dešimtį metų. Vokiečių valdžia ėmė siųsti savo piliečiams geriausius Havanos cigarus, įmantriausiai įpakuotas vokiškas cigaretes, geros kokybės konjaką, vaisių bei mėsos konservus. Rusų kareivių akimis visi šie stebuklingi dalykai tegalėjo būti vien rojuje. Vokietija tapo prabangių prekių tiekėja. Tai padėjo išvažiuojantiems kaliniams naudotis visokiausiom privilegijom. Bet mums visiems, kurie buvome kovoję prieš Vokietiją kaip rusų sąjungininkai, pasidarė aišku, kad pasaulis apvirto augštyn kojom. **A.Ž.**

Palaidotas rašytojas Mackonis

Š. m. sausio mėn. pradžioje Vilniuje mirė žymus vilnietis žurnalistas, rašytojas ir visuomenės veikėjas Rapolas Mackonis-Mackevičius.

Velionis g i m ė Paąžuolės kaime, Eišiškių apskrityje. 1924 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją V i l n i u j e, studijavo humanitarinius mokslus Vilniaus universitete. Jis aktyviai reiškėsi visuomeninėje veikloje. Buvo valdybos nariu Vilniaus Lietuvių Studentų Sąjungoje, Lietuvių Katalikų Blaivybės Draugijoje ir daugelyje kitų. Kaip žurnalistas jis dirbo "Vilniaus Rytojaus", "Vilniaus Aido" ir "Jaunimo Draugo" redakcijose, redagavo "Vilniaus Balsą" ir "Nepriklausomą Lietuvą", bendradarbiavo "L i e t u v o s Aide", "Naujojoje Romuvoje", Vilniaus radiofone ir kt. Lietuviškus reikalus jis gynė ir lenkų spaudoje, pvz. "Przegląd W i l e n s k i" ir "Wiadomosci Literackie".

Už savo veiklą buvo lenkų valdžios 1934 m. pasodintas į L u k i š k i ų kalėjimą, bet daugiausia jis nukentėjo nuo vokiškų ir sovietinių Vilniaus okupantų. 1943 m. Rapolas Mackonis kartu su kitais lietuviais intelektualais buvo suimtas ir išvežtas į Stutthofo konc. stovyklą. Išlaisvintas jis kurį laiką gyveno Lenkijoje, tačiau buvo lenkų išduotas sovietams, kurių buvo suimtas ir kalinamas iki 1956 m. Paleistas jis apsigyveno Vilniuje.

Rapolas Mackonis parašė apysakas: "Pilkieji didvyriai", "Čia mūsų žemė", "Kapinės", "Likimas" ir "Sunkus kelias". Jis išleido visą eilę žurnalistinių brošiūrų: "Laiškas Jaunimui", "Tautinės mažumos" (lenkų konfiskuota), "Dvidešimt metų" ir kt.

Savo kūryboje Mackonis daugiausia vaizdavo Vilniaus krašto kaimo gyvenimą ir sunkų jo švietėjų d a r b ą. Savaitrašty "Literatūra ir Menas" jis paskelbė dalį atsiminimų iš Stutthofo konc. stovyklos.

Mackonis buvo populiarus ir lenkų žurnalistų tarpe, buvo nuolatinis Rudnickio (dabar "Literatų") kavinės svečias, kur gyvose diskusijose gindavo Lietuvos reikalus.

Tebūnie jam lengva jo gimtojo Vilniaus žemė. **J.B.**

Nenurims mano siela,
kol neatsilsės Viešpatyje
(Šv. Augustinas)

A†A
Magdalena-Ona Protasevičiūtė-Fedaravičienė

mirė 1982 metų vasario 22 dieną Bad-Zwischenahn, V. Vokietijoje, ir ten palaidota.

Velionė buvo gimusi 1896 metų liepos 18 dieną Trilaukio kaime, Pajevonio valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Užaugo religingoje keturių brolių ir keturių seserų šeimoje. 1924 metais ištekėjo už Vaitiekaus Fedaravičiaus, gyvenusio tame pačiame kaime. Naujoje aplinkoje jinai rado tris savo vyro brolius ir vieną seserį bei senus jo tėvus. Su visais ji mokėjo gražiai sugyventi.

Savoje šeimoje velionė susilaukė sūnų Evaresto ir Antano, kurių pastarasis mirė dar mažas būdamas. 1937 metais ji priėmė į savo šeimą savo vyro mirusios sesers dukrą Onutę ir ją užaugino. Be to, vokiečių okupacijos metais Lietuvoje ji priglaudė savo šeimoje žydų tautybės moterį ir tuo būdu išgelbėjo jos gyvybę. Vėliau ji buvo pakrikštyta katalikų šventovėje Marytės vardu.

Karo frontui artėjant 1944 metais, Fedaravičių šeima iškeliavo iš Lietuvos, pergyveno visus tremtinių vargus ir perėjo įvairias stovyklas anglų kariumenės zonoje: Doerverdene, Seedorfe, Rotenburge, Oldenburge ir kitur.

Augintinė Onutė 1947 m. emigravo Britanijon, o sūnus Evarestas — Kanadon, o ji pati su savo vyru Vaitiekumi pasiliko gyventi kurortiniame miestelyje Bad-Zwischenahn. Keturis kartus lankėsi Kanadoje sūnaus šeimoje, matėsi su giminėmis bei pažįstamais JAV-se. Nebūdama stiprios sveikatos, senatvėje pakėlė keletą operacijų. Pagaliau, sulaukusi 85-rių metų amžiaus, iškeliavo Viešpaties ramybėn, kurios ilgėjosi.

Šv. Mišios už velionę bus atnašaujamos š.m. kovo 20, šeštadienį, 11 valandą ryto Šv. Kazimiero šventovėje Winnipege.

Ilgai kentėjusi ilsėkis amžinoje ramybėje!

Nuliūdę: vyras, sūnus, marti ir vaikaičiai

A†A
MAGDALENAI FEDARAVIČIENEI

Vokietijoje mirus,

vyrą VAITIEKŲ, sūnų EVARESTĄ ir jo šeimą giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Grabiai
Winnipeg, Man.

A†A
JUOZUI ALBRECHTUI

mirus,

žmoną JADVYGĄ, visus šeimos narius ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

E. Br. Keburiai
P. Vaitekūnas

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mohawk
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Šaldytuvai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Laiko dantys graužia vergiją

Dr. Kazio Ėringio kalba, pasakyta Vasario 16-sios iškilmėje Toronte 1982. II. 21

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Beje, padarykime mažą ekskursiją į šalį.

Noriu pasakyti, kad už techninę ginkluotę, tolygią technogenezei ir nieko bendro neturinčiai su technine pažanga, pavergtos mažos tautos neprivalo dėkoti didžiosioms tautoms užkariautojoms. Svarbu pažymėti, kad technogenezė griauna ne tik tautų gyvenimo būdą, bet ir gamtinį pagrindą. Kraupiais pavyzdžiais gali būti estų-suomių gentys, kurių žemėse užkariautojas pasistatė miestą-sostinę Petrogradą, dabartinį Leningradą ir tuo tas gentis sunaikino. Panašiai iš gyvybiškai svarbių tautos gyvenimo ir kultūros vietų buvo išvaryti kalmukai ir kitos etninės grupės mūsų laikais, įrengus vandens saugyklas ant Volgos Rusijoje. Pagaliau Lietuvoje iš Ignalinos atominės elektrinės įtakos sferos bėga lietuviai ir kuriasi Sniečkaus miestas, neturintis lietuviškų mokyklų, kuriame pagaliau mažai apsigyvena lietuvių.

Tenka pažymėti, kad per du dešimtmečius okupantas ne tik neišvystė žemių sausinimo darbų, bet ir nepastatė per du pirmuosius pokario dešimtmečius Birštono hidroelektrinės, nors tuo visą laiką kaltino nepriklausomą Lietuvą. Prireikė 15 metų, kol pastatė Kauno HES, kuri pagal galingumą nieko bendro neturi su planuotąją Birštono, ir kuri nebetiko net propagandai. Nepriklausomos Lietuvos laimėjimai steigiant kooperacines ir akcines bendroves, pieno pramonę, jos centrinę Lietuvos Pieno Perdirbimo Bendrovių Sąjungą — "Pienocentrą" ir kitas panašaus tipo bendroves, yra tikrai reikšmingi.

Vertina ir moksias

Mokslas šiandien su nuostaba žiūri į tuos atlikto didžiulio darbo rezultatus ir su pasigėrėjimu tai vertina. Vakarų specialistai studijuoja minėtų bendrovių veiklą. Juos stebina tai, kaip galima buvo padaryti tokius dalykus, kai valstybės iždas tuščias, ypač šių bendrovių veiklos pradžioje. Besivystančioms šalims dabar duodamos paskolos ir pašalpos, o užsibrėžtos programos dažniausiai žlunga. Beje, ir anksčiau kitos šalys galėjo tik pavydėti, kaip pavyzdžiui prieškarinė Lenkija, kuri tik pusantrų metų turėjo daugiau ar mažiau normalius santykius su Lietuva. Per tą trumpą laiką lenkų specialistai matė didelius laimėjimus minėtų Lietuvos kooperacinių ir akcinių bendrovių. Jie su dideliu dėmesiu prieš karą, per karą ir po karo studijavo jų veiklą. Mat Lenkijos iždas taip pat niekados nebuvo perdaug pilnas.

O padaryta buvo gana vertu pasimokyti būdu, Išmintingi ir drąsūs, susiklausymu pagrįsti sprendimai, pavyzdžiui, kuriant pieno pramonę, buvo garantuoti Lietuvos ūkininkų, sakyčiau, menko turto vekseliais ir tų vekselių žirantų turtu.

Tik tuo keliu einant, visai neturint pinigų, buvo galima bankuose skolintis lėšas ir pirkti užsienyje mašinas bei įrengimus pieno pramonei. Tik šitaip rizikingai aukojantis buvo galima pasiekti užsibrėžtą tikslą. Tai liudija, kad vadovai atsakingai žiūrėjo į žmonių pasiaukojimą, buvo sąžiningi ir pasišventę Lietuvai. Sukčiai ir avantiūristai būtų įklampinę nelaimėse vekselių pasirašytojus ir jų žiruotojus.

Einant šiuo keliu, buvo ne tik sukurta Lietuvos pieno perdirbimo pramonė bei jos sąjunga "Pienocentras" ir Lietuvos Žemės Ūkio Kooperatyvų Sąjunga "Lietūkis", bet ir buvo duotas impulsas kurti Lietuvos žaliavų perdirbimo pramonę, net prekybos laivyną.

Deja, blogį sėjantis okupantas sunaikino šiuos laimėjimus ir įžūliai skleidžia melą apie minėtų laimėjimų nereikšmingumą anomis laiko sąlygomis.

Penktoji kolona

Istorija paliudijo, kad revoliucinė Rusija, kaip ir carinė, neatsisakė savo kolonijinių tikslų nei Baltijos kraštuose, nei kitose pasaulio srityse. Mes jau minėjome, kad revoliucinė Rusijos vyriausybė 1918 m. žiemą atsisakė Baltijos kraštų, o tų pat metų pabaigoje jau užpuolė Lietuvą ir kitas naujai susikūrusias Baltijos valstybes.

Sovietų Rusija 1920 m. pripažino Lietuvą kaip nepriklausomą valstybę (taip pat Estiją ir Latviją), o 1940 m. sovietai okupavo ir Lietuvą, ir Latviją, ir Estiją.

Kai mūsų tėvai, vyresnieji broliai, pagaliau ir mes patys kūrėme Lietuvos valstybę ir tobulinome jos laisvės institutus, Sovietų Sąjungos 5-oji kolona, išdavikiška Lietuvos komunistų partija, griovė mūsų valstybę, trukdė įgyvendinti parlamentinę demokratiją. Pagaliau prieškarinį socialkolonijinio Lietuvos pavergimo įrankį, tą griovusią Lietuvos valstybę 5-ąją koloną, okupavus Raudonajai Armijai Lietuvą, okupantas pavadino Sovietų Sąjungos garbinga komunistų partija.

Ant šios tariamai garbingos sovietų partijos būstinių visur melagingai užrašė "Lietuvos komunistų partija", kurios nei kvapo nėra. Ji vykdo lietuvių tautos ir jos valstybingumo išniekinimo veiksmus pagal principą "Vilkas ir vandenį pavandenyje drumsčiąs ėriukas". Pagal šios partijos siautėjimų planą, Amerikos lietuvių spaudos duomenis, 1940-41 m. pirmosios okupacijos metu buvo sušaudyta 1,114 žmonių ir ištremta į Sibirą 34,260, jų tarpe Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto signatarai.

Iš pasirašiusiųjų Lietuvos nepriklausomybės aktą Sibire žuvo Pr. Dovydaitis, Vl. Mironas, K. Bizauskas, o anksčiau buvęs prezidentas Stulginskis grįžo mirti į Lietuvą, ėjęs žiauriausiais Sibiro kankinių keliais. Pasilikę pareigose Latvijos ir Estijos prezidentai, praėjus kiek laiko, buvo nužudyti.

Kraupūs skaičiai

Antroji sovietų okupacija pareikalavo nepalyginamai daugiau aukų, negu pirmoji. Nurodoma, kad tuomet ištremta į Sibirą ar iškelta bei pasitraukė kitur į Rusiją apie 350.000 žmonių, kurių žymi dalis žuvo (apie 260.000). 1945-1959 m. (iki pirmojo gyventojų surašymo) laikotarpyje Lietuva neteko maždaug 400.000 gyventojų, įskaitant tremtinius. Skirtumą tarp šio ir tremtinių skaičiaus (400-350–50.000) sudaro žuvę partizanai ir kareiviai. Pridėjus apie 90.000 emigravusių į Lenkiją, 64.000 pasitraukusių į Vakarus ir 105.000 pasitraukusių iš Klaipėdos krašto, matome, kad dėl antrosios sovietų okupacijos Lietuva 1944-1959 m. laikotarpyje neteko net 659.000 gyventojų. Vokiečių naciai ir Wehrmachtas atsakingi už sunaikinimą 220.000 Lietuvos žydų, neskaitant 1939-1940 m. atbėgusių iš Lenkijos. Tai žuvę, ištremtieji kankiniai ir protesto vardan pastraukę iš Lietuvos.

Sustabdžius Lietuvos suvereniteto vykdymą dėl sovietų okupacijos ir kare su Vokietija komunistų ir nacių siautėjimo Lietuva neteko apie 880.000 piliečių. Tai tik apytiksliai ir nepilni žmonių praradimo duomenys.

Nepriklausoma Lietuva daugumai jų būtų užtikrinusi gyvenimą ir apsaugą tėvynėje. Štai kur neįkainojama Lietuvos valstybinio suvereniteto vertė, kuri pareikalavo 1926 m. sušaudyti tik keturis tėvynės išdavikus, Sovietų 5-osios kolonos statytinius.

Daug aukų už Lietuvos nepriklausomybę sudėjo jaunoji tautos karta. Tai 1941 m. birželio sukilimo žuvusieji, neteisėtai mobilizuoti į Vokietijos Wehrmachto pagalbinius dalinius, į sovietų armijos veikiančias fronte dalis ir ten žuvę, Lietuvos partizanai, kurie, remdamiesi 1939 m. Lietuvos neutralumo įstatymu ir Hagos konvencijos 52 straipsniu, atsisakė eiti į okupanto armiją ir žūti už jo interesus. Sovietai, trypdami tarptautinę teisę, mobilizavo lietuvius į armiją, o atsisakiusius paklusti ir pabėgusius iš armijos pradėjo fiziškai naikinti ir tuo sukėlė neregėto žiaurumo partizaninį karą, užsitęsusį net 8-nerius metus.

Okupacija nepripažinta

Šia iškilminga proga, ryšiumi su paliestu žiauriu klausimu, būtina pabrėžti, kad Lietuvos, lygiai kaip Latvijos ir Estijos okupacija, įvykdyta Sovietų Sąjungos, nėra pripažinta tarptautinės teisės ir todėl juridiškai šių kraštų gyventojai netapo Sovietų Sąjungos piliečiais, nes jų pilietybė liko nepakeista. Todėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatinių ir konsulinių atstovybių išduoti pasai yra pripažįstami. Taip yra todėl, kad joks tarptautinės reikšmės aktas nebuvo padarytas, pripažįstantis Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių panaikinimą, ir jokia sutartis nebuvo sudaryta, kuri būtų sankcionavusi šių valstybių išnykimą, valstybių kaip subjekto, kuris gali turėti teises ir gali priimti pareigas.

Taigi kol taikos sutartis nenustatė Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimo, šių valstybių gyventojai pagal tarptautinę teisę turi šių valstybių pilietybę. Sutinkamai su Hagos konvencijos 52 straipsniu, jie negali būti imami nei į okupuojančios valstybės kariuomenę, nei panaudojami karo reikalams prieš trečiąją valstybę arba jų sąjungą.

Tačiau sovietai, vienašališkai laužydami tarptautinę teisę, Baltijos valstybių 1940 m. okupaciją pavadino "išlaisvinimu", o įtakos sferų su nacistine Vokietija pasidalinimą ir Suvalkijos pirkimą iš Hitlerio už 7.5 milijonų aukso dolerių arba 31.5 milijonų reichsmarkių, vieną aštuntadalį atsiskaitant nerūdijančiais metalais — pavadino "savanoriškų" šių valstybių prisijungimu prie Sovietų Sąjungos.

Tuo pagrindu sovietai varu išvarė žymią dalį jaunimo į armiją mirti už okupanto interesus, visiškai nušalindami kareivius nuo karinės technikos. Šis patrankų mėsos telkimo smurtas yra vienas iš labai sunkių okupantų nusikaltimų aneksuotų Baltijos valstybių gyventojų atžvilgiu ir neprarado svarbos ir dabar.

Pažymėtina, kad okupantas yra nusistatęs kiek galima gausiau panaudoti baltiečius, ypač lietuvius, armijoje ir dabartiniuose sovietų karinės agresijos aktuose. Taip buvo 1968 m. Čekoslovakijos tragedijos metu, taip yra Afganistane, taip yra Lenkijoje, nes čia ypač reikėjo karių smurtininkų, mokančių lenkų kalbą, kurių Lietuvoje kaip tik ir galima rasti.

Brangindami Lietuvos nepriklausomybės iškovojimus ir švęsdami visiems mums brangią šventę, turime įsipareigoti konkrečiai veikti Amerikos, Kanados ir kitų kraštų vyriausybių diplomatiniais kanalais, kad laužydami tarptautinę teisę sovietai nevarytų į grobikiškus karus ir diversijų veiksmus prieš kitas valstybes okupuotų Baltijos valstybių jaunimo, jų gyventojų.

Tai savivališka sovietų prievarta, išsimokslinusių ir giliai suvokiančių save pavergtų tautų išniekinimo sistemos dalis.

(Bus daugiau)

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

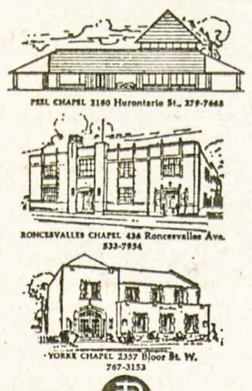

Lietuvių atstovai pas Bostono arkivyskupą kardinolą Humberto Madeiros. Kairėje — buvusi Sibiro tremtinė ELENA JUCIŪTĖ, dešinėje — ALOYZAS ASTRAVAS, daug rūpinęsis Lietuviškos Parapijos Metų idėja

Popiežiaus kelionė Afrikon

Palydovų tarpe buvo ir arkivyskupas Paulius Marcinkus, tvarkęs praktinius kelionės reikalus

PRANYS ALŠĖNAS

Toronto sekmadieninis "Star" vasario 21 d. numeryje išspausdino Don A. Schanche straipsnį, kurio mintis čia pateikiu.

Minėtas laikraštininkas rašo iš Librevillės, Gabono valstybėlės, papuošdamas savo rašinį didžiule nuotrauka, rodančią popiežių, apgultą didžiulės juodų žmonių minios.

Kai popiežius Jonas-Paulius II palengva kopė laipteliais prie augštai iškelto altoriaus buvusioje arklių lenktynių arenoje, šiaurinėje Nigerijos dalyje, atrodė, jog vargiai jis atsilaikys nesuklupęs... Jo prakaituotas veidas, kuris atrodė pavargęs ir išbalęs, ypatingai po prieš devynetą mėnesių įvykdyto atentato, prie altoriaus sušvito malonia šviesele.

Kaikurie Vatikano stebėtojai, lydėję popiežių Afrikos kelionėje, išreiškė nuogąstavimą, kad jo sveikata gali palūžti. Jam reikėjo vadovauti aštuonetui Mišių, pasakyti per 30 kalbų ir pamokslų, stovėti valandų valandas po karšta Nigerijos saule su liturgine apranga.

Bet taip atrodė tik trumpą laiką. Užimant vietą specialiai paruoštame soste, Jono-Pauliaus veido spalva vėl atgavo pirmykštį normalumą ir atrodė dar sveikesnė nei išvykstant iš Romos.

Popiežius atnašavo Mišias lauke. Į šių pamaldų programą įėjo ir 92 Nigerijos jaunų kunigų įšventinimo apeigos, kurios truko daugiau kaip 3 valandas. Daugelis pamaldose ir iškilmėse dalyvavusių nebegalėjo pernešti to karščio ir tvankumo — įslinko į šalimais buvusio viešbučio šaldomą kambarį, skirtą ten valgantiems klientams. Jų tarpe buvo net vienas kunigas iš Romos. O vyriausias kunigas Jonas-Paulius II vis dar laikėsi. Tai patvarumas, kurį tegali pakelti buvęs geras sportininkas Jonas-Paulius II.

Kai popiežių vedė už parankės marksistas prezidentas Mathieu Kerekou (jis buvo vedamas raudonu ketvirčio kilometro ilgumo kilimu), vienas afrikietis nusilpo ir sukrito netoli popiežiaus. Jonas-Paulius II ištraukė ranką iš jį vedusio komunisto prezidento ir nuskubėjo prie nusilpusio ir sukritusio. Jis buvo atgaivintas.

Atskirdęs lėktuvu į Libreville (Gabone), popiežius ne jį sutikti susirinkusius augštuosius dignitorius pirmiausia sveikino, bet, parpuolęs ant kelių, pirmiausia pabučiavo Gabono žemę ir, kaip geras sportininkas — atletas, atsistojo ant kojų ir tada pradėjo sveikintis su atvykusiais jo sutikti.

Lagose, Nigerijos sostinėje, jis bučiavo jį sutinkančius lenkus vaikučius. Atrodė, jog jis linkęs su jais eiti į aikštę kamuoliu pažaisti. Šis susitikimas įvyko vietos vyskupo sode.

Popiežius nesiduoda nei nuvarginamas, nei susargdinamas. Jis mano galįs viską daryti, ką ir anksčiau darė. Tai pareiškė arkiv. Paulius Marcinkus, stipraus sudėjimo Amerikos lietuvis, popiežiaus patarėjas ir saugas.

Ketvirtadienį Jonas-Paulius II savo pamoksle kalbėjo apie reikalingumą taikos ir socialinio teisingumo Ekvatorinei Gvinėjai, katalikiškai tautai, kuri iškentėjo daugiau, negu kitos pasaulio katalikiškos tautos.

Su popiežium keliavo ir du gydytojai — lenkas ir italas. Kai reporterių buvo paklausti apie popiežiaus sveikatą, nieko neatsakę.

Lenkas gydytojas Jerzy Wieczorek sakėsi susitikęs Joną-Paulių II 1972 m. Lenkijoje, slidininkų vietovėje. Gydytojas su dukra buvęs viename mažame restoranėlyje, kur užėję du sportininkai su slidėmis. Ten pat buvusi vienuolė, pribėgusi prie vieno iš įėjusių sportininkų, pabučiavo ranką. Tada jis dar buvo Krokuvos arkivyskupu. Vėliau dar kartą jį sutiko slidžių sporto rajone. Jis buvo geras slidininkas, atletiškas vyras.

Lietuviškos Parapijos Metai

Amerikos vyskupų pareiškimas ir mūsų užmojai

ALOYZAS ASTRAVAS

Ne mes vieni susirūpinom lietuviškos parapijos išlaikymu ir jos sustiprinimu. Tuo klausimu prabilo ir Amerikos vyskupų konferencija per savo komitetą socialinei gerovei ir pasaulio taikai. "National Catholic News Service" leidžiamas dokumentinis leidinys "Origins" š.m. sausio 15 d. paskelbė to komiteto š.m. sausio mėn. 4 d. pareiškimą "Beyond the Melting Pot — Cultural Pluralism in the United States". Gana ilgame straipsnyje yra išreiškiama gili pagarba, susirūpinimas bei skatinimas išlaikyti daugiakultūres parapijas, nes "per dieviškąjį duosnumą žmonijoje atsirado skirtingos kalbos, skirtingi žmonių gabumai, atskiros tautos ir kiekvieno gimtoji žemė. (...) Dievas tai suteikė žmonijai kaipo didžią ir neišmatuojamą dovaną". Todėl per Dievo duosnumą ir mes, lietuviai, egzistuojame. Mes turime ne vien teisę, bet ir pareigą Dievą garbinti bei būti vedami į išganymą sava lietuvių kalba, savom lietuviškom tradicijom ir savais lietuviškais papročiais. Minimas Amerikos vyskupų komitetas dar prideda: "Parapijos neturi bijoti tapti kultūriniais ir dvasinio ugdymo centrais, įjungiant tautines vertybes ir papročius į šių dienų Evangelijos skelbimą".

Taigi tautines parapijas Amerikos vyskupų konferencija stipriai remia ir skatina išsilaikyti. Todėl Lietuviškos Parapijos Metai turi tikėtis ne vien mūsų pačių dėmesio, bet ir amerikietiškų parapijų bei jų dvasiškijos supratimo ir paramos. Mes turime turėti drąsos pas juos to jieškoti, nes, pagal jų pasisakymą minėtame pareiškime, "visos etninės grupės yra amerikietiškumo pagrindas ir betkoks pasikėsinimas ar pasipriešinimas jų buvimui, viešai ar slaptai, yra grįžimas į kolonijinį ir angliškąjį pranašumą". Mūsų nesikreipimas į juos, kad jie paremtų mūsų parapijų sustiprinimo užmojį, būtų lygus mūsų nepripažinimui ne vien Amerikos vyskupų konferencijos komiteto pareiškimo, bet ir būtų nusisukimas nuo Katalikų Bendrijos reikalavimo; kuris tame pačiame straipsnyje yra pabrėžtas: "Teorijoje ir praktikoje K. Bendrija primygtinai reikalauja laisvės visiems žmonėms pasilikti ištikimais savo tautiniėm kultūrom, kalbom ir tradicijom".

Taip pat mums labai palankus dabartinis popiežius Jonas-Paulius II prašė Čikagon suvažiavusius Amerikos vyskupus rūpintis visomis tautinėmis grupėmis, o prel. Stanley Sypec pareiškė: "Tautinių parapijų amerikietinimas yra žmogaus teisių pažeidimas, nes kiekvienas turi prigimties teisę į savo tautybę". Amerikos vyskupų konferencijos komitetas, prieš baigdamas tą dokumentinį nagrinėjimą "Origins" leidinyje, taria: "Mes reikalaujame iš savo žmonių, kad jie puoselėtų kilniausias savo tradicijas dabar ir ateityje..."

Taigi po tokių Amerikos vyskupų konferencijos padalinio pasisakymų kaip tik ir bus pati geriausia proga tokių mums brangių ir amerikietiškame gyvenime naujų principų patikrinimui.

Kokių konkrečių laimėjimų siekiama per Lietuviškos Parapijos Metus? Pirmiausia — grąžinti visus lietuvius, kur jie priklauso — į savas lietuviškas parapijas. Tas bus pasiekta, jei mūsų savigarba bus pažadinta prabilti į mus sąžinės balsu ir parapija duos lietuviui tai, ko kitur jis neras. Tik tada nebeužteks sėdimų vietų šventovėse vėliau atvykusiems ir niekas tada nebesakys, kad mūsų parapijos nyksta. Tada mes ruošime prieššventines ir tautines vigilijas, parapijines šventes ir ugdysime dvasinį atgimimą. Mes tapsime tvirtais lietuviais, nes vėl lankysime lietuviškas šventoves ir melsimės Dievui sava lietuvių kalba.

Viso mūsų parapijinio judėjimo centras esate jūs, mūsų brangi ir gerbiama dvasiškija. Jūsų pastoracinis jautrumas padeda ne vien dvasiniam parapijiečių ugdymui, bet ir fiziniam parapijos išlaikymui. LP Metų eigoje turėtų būti suaktyvinta mintis dvasiškijos tarpe, kad lietuviškų parapijų kunigai turi būti sąmoningi lietuviai. Neužtenka vien tik lietuvių kalbos mokėjimo — jie turi būti įaugę į mūsų papročius ir kultūrą. Tik tada jie galės pilnai įeiti į mūsų tarpą, kaip popiežiai Pijus XII ir Paulius VI yra išsireiškę: "Qualis populus, talis sacerdos" — kokia tauta, toks ir kunigas. Lietuvis grįš daug greičiau į savo lietuvišką parapiją, jeigu jo kunigas bus toks pat kaip ir jis.

Lietuviai remia savo parapijas ne vien dėl savo religinių įsitikinimų ir lietuviškos kalbos, bet ir dėl savų lietuviškų papročių ir tradicijų, kuriomis yra paremtas ne vien mūsų tautinis tęstinumas, bet ir parapijinis gyvastingumas. Mes didžiuojamės, kad mūsų lietuviškoji dvasiškija žiūri į parapijos tautinį subrendimą kaip į Dievo mums sukteiktą dovaną ir teisę, bet ne kaip į pastoracinę privilegiją. Pasauliečių visuomenė norėtų matyti lietuvišką išeivijos dvasiškiją jungiamą vieno autoriteto, kuris turėtų teisę formuoti religinį gyvenimą lietuviškoje kultūroje, kuri yra neišmatuojama Dievo dovana. Žmonės į išganymą turi būti vedami ne vien tik sava kalba, papročiais ir tradicijom, bet ir su savais ganytojais. "Vadovaujančios vietos K. Bendrijos gyvenime turi būti atviros visų tautybių asmenims, kurie yra kanoniškai tinkami ir tam pasiruošę" — sako Amerikos vyskupų konferencijos komitetas socialinei gerovei ir pasaulio taikai.

Susumavus iškeltas mintis, norėtųsi pasakyti, kad lietuviškoji parapija Š. Amerikoje būtinai reikalinga stiprios akcijos, kad ji būtų sugrąžinta į pirmykštį savo zenitą.

PŪKINĖS ANTKLODĖS

* Puikūs žąsų pūkai
* Specialios kainos, galiojančios su šio skelbimo iškarpa

Twin (158 x 218 cm) $159
Double (200 x 218 cm) $189
Queen (218 x 218 cm) $209
King (264 x 218 cm) $249

Geros kokybės pagalvės papigintomis kainomis

	Standartinės (50x66 cm)	Queen (50x76 cm)
100% ančių plunksnos	$20	$25
20% pūkų 80% plunksnų	$40	$47
50% pūkų 50% plunksnų	$60	$79
tik pūkų	$85	$95

Priimami užsakymai paštu
* *Jeigu nebūsite patenkinti, pinigai bus grąžinti.*
* *Pristatymas be užmokesčio "Tėviškės Žiburių" skaitytojams*

ARTEX BEDDING Co.,
535 Brant St., Burlington,
Ontario, L7R 2G6
Tel. (416)634-6022

Dr. KAZYS ĖRINGIS, pasakęs pagrindinę kalbą Vasario 16 iškilmėje Toronte-Mississaugoje, tarp lietuvaičių — VIDOS VALIULIENĖS (kairėje) ir VIDOS VAITIEKŪNAITĖS

Nuotr. O. Burzdžiaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LEDINĖS SANGRŪDOS

Pirmosiomis vasario dienomis 15-20 metrų per sekundę siekiantis šiaurės vėjas iš Baltijos jūros į Kuršių marias atginė didžiulius ledų luitus. Ledinės sangrūdos sukaustė Klaipėdos prekybos ir žvejybos uostus. Išorinėje prekybos uosto dalyje įstrigo ir apledėjo traleriai "Šešupė", "Šešuvė", laivų remonto įmonėn iš Kaliningrado plaukęs trasportinis laivas-šaldytuvas "Komsomolec Ukrainy". Įstrigusius laivus nesėkmingai bandė išvaduoti vilkikai "Švyturys", "Gintaras" ir "Tauras", kuriems nepavyko pralaužti pusantro metro storio ledų dangos. Tada buvo iškviestas galingiausias Klaipėdos prekybos uosto vilkikas "Bizonas". Prakirtęs ledo užtvarą jūros vartuose, "Bizonas" praskynė kelią traleriams iki krantinės. Iš Kaliningrado laivo "Komsomolec Ukrainy" radijo bangomis buvo gautas pagalbos šauksmas, kad jame kūdikio gimimo laukia elektriko A. Chiminčenkos žmona Galina. "Bizonui" prie to laivo pavyko prasibrauti su medikų grupe, vadovaujama gydytojo J. Stepukonio. Gimdyvė su laive gimusiu sūnumi vėliau pasiekė centrinę Klaipėdos ligoninę. Kova su ledų sangrūda truko tris paras, kol pasikeitęs vėjas ir srovės ledus išplukdė atgal į Baltijos jūrą.

ŽIRGŲ LENKTYNĖS

Tradicinės žirgų lenktynės Dusetose, ant Sartų ežero, įvyko vasario 6 d., sutraukusios apie 150 eikliausių žirgų, tūkstančius žiūrovų. Šio sporto mėgėjai Dusetose susitiko tik po trejų metų dėl nepakankamai stipraus Sartų ledo 1980 ir 1981 metais. Didįjį žiemos prizą už 1.600 m nuotolį laimėjo lenktynių veteranas širvintiškis P. Navalinskas su žirgu Vlastnyj, baigmę pasiekęs per 2 min. 14,2 sek. Jam ir jo žirgui Hamletui priklauso 1976 m. pasiektas šio nuotolio rekordas — 2 min. 13 sek. P. Navalinskui teko ir sovietų kosmonautų prizas 2.400 m nuotolyje, važiuojant eržilu Gepeliu (3 min. 29,6 sek.). Lenktynėse dalyvavo penkiolikos rajonų atstovai, kovoję dėl įvairių prizų. Komandiniu požiūriu pirmą vietą ir žemės ūkio ministerijos pereinamąją taurę laimėjo širvintiškiai, surinkę 491 tašką. Antroji vieta teko Dusetų žirgyno atstovams su 306 taškais, trečioji — Lazdijų rajono atstovams su 154.

"VILKO BILIETAS"

"Valstiečių Laikraščio" sausio 26 d. laidoje korespondentas A. Bumblauskas rašo apie "vilko bilietą", kurio susilaukė Šilutės rajono Vilkiškių sovchozo melžėja Salomėja Buzienė, ten keturiolika metų rankomis melžusi karves. Dėl pablogėjusios sveikatos ji norėjo tapti darbininke miestelio valgykloje. Vedėja pasiūlė tuojau pradėti tą darbą. Kai melžėja nunešė pareiškimą sovchozo direktoriui, pastarasis priminė, kad pagal įstatymus S. Buzienė turi išdirbti sovchoze visą mėnesį nuo pareiškimo įteikimo arba surasti kitą moterį jai pakeisti. Kalbėjo ji ir su viena, ir su kita moterimi, bet nė viena nesutiko. Valgyklos vedėja nustatė galutinę datą pradėti naujam darbui. Bijodama, kad tokia proga nepasitaikys, S. Buzienė padarė išvadą: "Apie mane niekas negalvoja, kodėl aš turiu rūpintis tomis karvėmis. Pamelš ir be manęs . . ." Padirbėjusi keletą savaičių valgykloje, grįžo sovchozan atsiskaityti ir atsiimti darbo knygutės. Čia jos laukė nemaloni staigmena — knygutėn įrašyta pastaba: "Atleista iš darbo už pravaikštą..." Atseit, iš sovchozo ji buvo išleista su "vilko bilietu". Jos skundą tyręs A. Bumblauskas net neduoda direktoriaus pavardės, bet pabrėžia, kad tokiam S. Buzienės atleidimui už pravaikštą buvo gautas ir profsąjungos pirm. A. Žekonienės sutikimas, nors ji žinojo, kad S. Buzienė tikrai dažnai sirgdavo, pristatydavo nedarbingumo lapelius. Direktorius, remdamasis įstatymu, teisinosi: "Aš tikėjausi, kad per mėnesį ji apsigalvos. Dažnai taip būna. Melžėją nelengva rasti . . ." Toliau tas biurokratinis direktorius S. Buzienei pareiškė: "Jeigu būtum pristačiusi pažymėjimą iš gydytojo, kad tikrai nebegali fermoje dirbti, būčiau iš karto atleidęs . . ." Iš tolimensio pasikalbėjimo paaiškėjo, kad jos karves beveik tris savaites melžė pakaitinės, negalėdamos pakeisti kitų melžėjų. Pasak A. Bumblausko, buvo laikytasi įstatymo, bet nepajieškota draugiško sprendimo dėl abipusės įtampos.

INSTRUKCIJOS MOKYTOJAMS

Respublikinis augštųjų mokyklų visuomenės mokslų dėstytojų pasitarimas vasario 8 d. įvyko Vilniuje, politinio švietimo namuose, dalyvaujant P. Griškevičiui bei kitiems partiečiams. Pranešimą "Didinti visuomenės mokslų vaidmenį formuojant tvirtus akademinio jaunimo komunistinius įsitikinimus pagal 26-to sovietinės kompartijos suvažiavimo nutarimus" padarė centro komiteto sekr. L. Šepetys. Esą nuolatinių priemonių visuomenės mokslų dėstymui tobulinti reikalauja plataus masto komunizmo kūrimo, jaunosios kartos auklėjimo uždaviniai. Liaudies ūkiui šiandien reikia ne tik gerų specialistų, bet ir komunistinių propagandistų, sugebančių organizuoti žmones kompartijos iškeltiems uždaviniams įgyvendinti.

UNIFORMUOTI MOKINIAI

Bernardas Šaknys "Tiesos" vasario 14 d. laidoje paliečia jautrų mokinių uniformų klausimą: "Tėvų laiškuose daug nerimo: kad ir kokia graži būtų mergaičių mokyklinė uniforma, bet, kai užeina šalčiai, pasirodo esanti per lengva, per plona. Iš visų respublikos kampelių redakcija gauna signalų, kad mokiniams draudžiama ateiti su megztiniais. Jurbarko, Kapsuko, Mažeikių rajonų, Kauno, Klaipėdos, Vilniaus miestų mokinių tėvai guodžiasi, kad vaikas, po ligos ar dėl kitos priežasties atėjęs į mokyklą ne su uniforma, būna griežtai įspėtas. Skaitydamas jų laiškus, prisimenu ne vienoje mokykloje regėtą vaizdą. Šalti mokymo kabinetai, o juose sugrubusiom rankom uniformuoti mokiniai. 'Kodėl šilčiau neapsirengėte?' — paklausi. Mokiniai iš karto atsako: 'Uždrausta be uniformos ateiti į klasę!' Čia pat esanti mokytoja patvirtina: 'Be uniformų mes neleidžiame. Argi negražu, kai visi vaikai vienodai apsirengę?' Gal ir gražu, bet ar tai turi būti vienintelis vertinimo matas? Juk mokiniams ne į sveikatą, kad jie apsirengę vienodai, tačiau nuo šalčio gūžčioja, kone kalena dantimis. Panašų vaizdą ne kartą matėčiau ir Jonavos rajono mokyklose. Jonavos 1-ojoje vidurinėje mokykloje mokinės sakė: 'Ateitume be uniformos — neleistų į klasę'. Tą patį tvirtino mokytojai. Pasak jų, jeigu šalta, tegu pasivelka ką nors po uniforma, o ant uniformos užsivilkti megztinį draudžiama. Ir čia sąkoma, atseit, negražu. Pagalvojau, o kodėl leidžia ateiti mergaitei į klasę, jeigu ji per plonai apsirengusi, kodėl neįspėjami berniukai, jeigu jie per šalčius vaikšto be kepurių? Ar tai mažmožiai?" Žurnalistas B. Šaknys primena mokytojams, kad "Tiesa" prieš porą metų buvo paskelbusi švietimo ministerio pavaduotojo Valentino Spurgos pastabas šiuo klausimu. Pasak jo, šalčių metu vaikus būtina aprengti šilčiau. Esą mergaitės ant uniformos gali užsivilkti šiltą megztuką ar kurį kitą apdarą. Šilčiau turėtų apsirengti ir po ligos į vėsias klases ateinantys mokiniai.

V. Kst.

Hamiltone š.m. kovo 14, sekmadienį, 4 v.p.p., Jaunimo Centro salėje, 48 Dundurn St. N., **rengiamos kultūrininkei režisorei**

E. DAUGUVIETYTEI - KUDABIENEI,

šiemet laimėjusiai KLB kultūros premiją,

pagerbtuvės–koncertas - vaišės

** Vakaro kalbėtoju bus KLB krašto valdybos vicepirmininkas inž. J. Danys.*
** Koncerte pasirodys sol. Vyt. Paulionis, aktorius Vitalis Žukauskas, "Aukuro" sekstetas ir pati laureatė.* ** Po iškilmių – šilta vakarienė su vynu.*

Lietuviškoji visuomenė prašoma prisidėti prie mūsų daug nuopelnų turinčios kultūrininkės pagerbimo. Bilietai platinami iš anksto. Jų galima gauti pas K. Mikšį (tel. 529-8593), E. Gudinskienę – (547-1967), Toronto Liet. Namuose pas Ald. Biškevičienę ir Anapilyje pas V. Aušrotą. Bilietų kainos: koncertas ir vakarienė – $10, tik koncertas – $5.

Rengėjų komitetas

LONDON, ONTARIO

SU SAVANORIU J. ALBRECHTU ATSISVEIKINUS. Kasmet retėja mūsų gretos. Vasario 3 d. Londono lietuvius pasiekė liūdna ir netikėta žinia, kad širdies priepuolio ištiktas mirė kūrėjas-savanoris Juozas Albrechtas, gimęs 1902 m. liepos 25 d. Sintautų miestely, Šakių apskr. Baigęs kasti sniegą, sukniubo ir daugiau neatsikėlė. Atbėgusi žmona mėgino jį atgaivinti, jai į pagalbą atėjo pravažiuojanti gail. sesuo, bet ir ji buvo nesėkminga. Greitoji pagalba nuvežė jį į Strathroy ligoninę, kurioje jis po valandos mirė.

Velionis buvo likęs patriarchas gausiausios Londono giminės, susidedančios iš per 30 šeimų. Pernai į šią plačiašakę giminę atėjo naujas narys — per Kalėdas buvo pakrikštytas Sauliaus ir Lydijos (Keraitės) Dragūnų pirmagimis sūnus Andrius-Justinas, su kuriuo nusifotografavo ir verlionis, o šiemet giminė vienu nariu sumažėjo. Andrius bus vieninteli, turėjęs net penkis gyvus prosenelius — keturis Londone ir vieną Lietuvoje. Retas atvejis.

Velionis paliko žmoną Jadvygą, keturis sūnus ir tris dukteris su šeimomis, 22 vaikaičius su šeimomis, vieną provaikaitį, pusbrolį Lietuvoje ir... sunkiai suskaitomą giminę Kanadoje bei JAV-se.

Velionis iki paskutinės dienos buvo labai judrus, žvalus, sveikai galvojantis, labai savarankiškas. Net jauni sunkiai spėdavo eiti su juo.

Londone gyveno trys Lietuvos savanoriai: Jonas Juodagalvis (mirė 1975 m.), Petras Dragūnevičius († 1978 m.) ir dabar — Juozas Albrechtas. Visi trys priklausė velionies giminei!

J. Albrechtas, kaip ir prieš jį mirę du savanoriai, buvo ypatingas žmogus. Jis, gyvendamas Lietuvoje, tiek turėjo patriotinio entuziazmo, kad neiškentė, kol sueis savanoriams nustatyto amžiaus metai, bet net keliais metais save "pasendino" ir įstojo kariuomenėn savanoriu.

Jo patriotizmas ryškėjo ir išeivijoje. Turėdamas net arti 80 metų, jis buvo nuolatinis lietuviškų renginių lankytojas ir lietuviškos veiklos jam įmanomomis aukomis rėmėjas. Be prašymo jis visada atnešdavo savo auką spaudai paremti ir buvo vienas iš stambiausių lietuvių parapijos rėmėjų. Jokių santaupų nepaliko: kiek gaudavo, tiek ir išdalydavo, pirmoje eilėje — jaunimo organizacijoms. Gyveno ne sau, bet Lietuvai ir lietuvybei!

Jo atsidavimas lietuviškiems reikalams buvo tinkamai įvertintas Londono lietuvių: laidotuvių namuose lankytojams teko paskirti net dvi sales, o laidotuvių apeigose (jos dėl susidėjusių aplinkybių buvo nukeltos į sekmadienio popietę) dalyviai užpildė visas šventovės sėdimas vietas. Turiningą pamokslą pasakė klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM, išreikšdamas užuojautą velionies artimiesiems. Angliškai su velioniu atsisveikino kun. J.H. Moss, Regina Mundi rektorius, velionies sūnų draugas. Jis priminė porą neabejotinų tiesų, kad Dievo valiai niekas nepajėgia pasipriešinti ir kad Dievas žino geriausiai, kas žmogui naudinga ir reikalinga. Draugų vardu jautrų žodį tarė L. Eimantas, iškeldamas velionies patriotizmą ir jo nuopelnus Lietuvai, kartu pažadėdamas, kad jo šviesus atminimas bus nuvežtas ir į nepriklausomą Lietuvą.

Giedojo "Pašvaistės" choras, vadovaujamas R. Vilienės, ir solistė I. Černienė. Keturi velionies dukters šeimos nariai yra "Pašvaistės" choristai. Savanorio karstą dengė lietuviška trispalvė. Atsisveikinimas su paskutiniu savanoriu buvo visais atžvilgiais įspūdingas. Tegul jo patriotizmo kibirkštėlė įsižiebia vaikaičių širdyse. **D. E.**

A. a. savanoris J. ALBRECHTAS su savo sūnumi EDMUNDU, kuris dirba kaip atsakingas pareigūnas tarptautinio masto bendrovėje "International Harvester" centre Čikagoje

REKOLEKCIJOS Šiluvos Marijos parapijoje įvyks kovo 19-21 d.d.; penktadienį ir šeštadienį 7.30 v. vakaro, sekmadienį 9 ir 11 v. r. Rekolekcijų vedėjas — kun. Paulius Baltakis, OFM.

"PAŠVAISTĖS" CHORO repeticijos vyksta trečiadieniais, 7 v.v., parapijos salėje.

PENSININKŲ KLUBO susirinkimas įvyks kovo 18, ketvirtadienį, 4 v.p.p., parapijos salėje.

Rodney, Ontario

WEST LORNE IR RODNEY lietuviams rekolekcijos — kovo 21, sekmadienį, 2 v.p.p., St. Mary's šventovėje, kur visada lietuviams vyksta pamaldos. **Koresp.**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6 TALKA

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v. p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r. Lieposrugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%
santaupas	12%
term. depoz. 1 m.	14¾%
term. depoz. 3 m.	13%
reg. pensijų fondo	14%
90 dienų depozitus	14¼%
IMAME UŽ:	
nekiln. turto pask.	18%
asmeninės paskolas	20%

The Marlatt *laidotuvių namai ir koplyčia*

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd. 615 Main Street East (East of Sanford) **Telefonas: 528-6303** HAMILTON, Ontario

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Simon's TRAVEL

KVIEČIAME KELIAUTI KARTU 1982

10 DIENŲ LIETUVOJE

gegužės 10-gegužės 24

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

VILNIUS — RYGA

gegužės 20 - birželio 3 — liepos 15-29
gegužės 27 - birželio 10 — rugpjūčio 12-26
liepos 8-22 — rugsėjo 2-16

Vilnius — Leningradas birželio 17 – liepos 1

SAVAITEI Į LIETUVĄ

rugsėjo 9-16 — rugsėjo 30-spalio 7

Visas grupes lydi savininkai arba patyrę palydovai.
Sutvarkome iškvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje gimines kooperatinius butus, automobilius bei kitus pageidaujamus daiktus.
Sąžiningai tarpininkaujame, tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje.

Smulkesnių žinių teiraukitės:

Toronto tel. (416) 537-3060 arba 532-8772
Montrealis — (514) 669-8834 — L. Stankevičius
Čikaga — (312) 496-8406 — V. Ramonis
Los Angeles — (213) 660-6600 — J. Petronis
— (213) 664-0791 namų

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
TELEX 06-986766 TOR
Kelionių biūro savininkai — AUDRONĖ ir VYTAS SIMINKEVIČIAI
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. VINCAS RASTENIS, teisininkas, žurnalistas ir tautininkų veikėjas, vasario 25 d. po sunkios ir ilgos mirė vienoje Niujorko ligoninėje, sulaukęs 77 metų amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Zarasų krašto, baigęs teisės studijas Kauno universitete. Konstitucinės ir tarptautinės teisės studijas gilino 1935-36 m. Vienos universitete. Į tautininkų eiles įsijungė 1927 m. Generaliniu Lietuvių Tautininkų Sąjungos sekretoriumi buvo 1931-35 m., Lietuvos Žurnalistų Sąjungos sekretoriumi — 1930-34 m. Plačiai reiškėsi nepriklausomos Lietuvos spaudoje. Pirmosios sovietinės okupacijos metais buvo suimtas, kalintas Vilniaus Lukiškių, Maskvos Liubiankos kalėjimuose, išlaisvintas iš Kauno kalėjimo sovietų-vokiečių karo pradžioje. Pokaryje atvykęs į JAV, buvo Klevelando "Dirvos" leidėju ir redaktorium, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininku. Politinį darbą dirbo Lietuvių Tautinėje Sąjungoje, Laisvosios Europos Komitete.

SENATORIUS CHARLES H. PERCY, JAV senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, vasario 17 d. Čikagoje priėmė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės delegaciją, vadovaujamą valdybos pirm. inž. V. Kamanto. Ją sudarė — dr. K. Ambrozaitis, adv. S. Kuprys, dr. A. Razma ir A. Milūnas. Dėl tarnybinių reikalų delegacijon negalėjo įsijungti V. Adamkus, dr. T. Remeikis ir adv. P. Žumbakis. Senatorius Ch. H. Percey užtikrino delegacijos narius, kad "Europos Laisvės Radijas" ir "Amerikos Balsas" nesusilauks jokių esminių pakeitimų, kol jam teks būti senato užsienio reikalų komiteto pirmininku. Biudžetas ir kadrai nebus sumažinti, o šios dvi organizacijos nebus sujungtos į vieną. Ch. H. Percey taipgi pažadėjo pasirūpinti lietuviškų transliacijų pagerinimu. Pokalbyje taipgi buvo paliestos pastangos V. Skuodžiui išlaisvinti, parama kitiems lietuviams kaliniams sovietiniuose kalėjimuose. Delegacijos nariai atkreipė senatoriaus dėmesį į karinius nusikaltimus tiriančios įstaigos nepagrįstus kaltinimus kaikuriems lietuviams, kai pasinaudojama Sovietų Sąjungos parūpinta medžiaga.

DIENRAŠTIS "DRAUGAS" nuo š. m. kovo 1 d. nebus išleidžiamas pirmadieniais. Per savaitę tebus išleidžiami penki numeriai. Tokį sprendimą jau gerokai anksčiau buvo padariusios "Naujienos". Šeštadieniais nedirbs nei "Draugo" redakcija, nei spaustuvė.

VLIKo TARYBOS POSĖDYJE Čikagoje vasario 19 d. buvo patvirtinta naujoji VLIKo valdyba, kurią sudaro: dr. K. Bobelis, dr. E. Armanienė, A. Šlapelytė-Vaitiekūnienė, J. Daugėla, V. Jokūbaitis, dr. K. Jurgėla, L. Grinius, dr. D. Krivickas, dr. J. Stiklorius ir dr. J. Stukas.

ŠEŠTOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS komiteto pirm. Vaclovas Momkus jau išsiuntinėjo repertuaro gaidas pas jį užsiregistravusiems chorams. Registruotis reikia šiuo adresu. 3222 S. 66th Place, Chicago, IL 60629, USA. Šventė, susieta su Pasaulio Lietuvių Dienomis, įvyks Čikagoje 1983 m. liepos 3 d.

LITUANISTIKOS KATEDROS finansavimo reikalai buvo aptarti vasario 12 d. posėdyje Čikagoje, Balzeko muzėjaus patalpose. Pasitarime dalyvavo PLB valdybos pirm. inž. V. Kamantas, S. Balzekas, dr. V. Vygantas bei kiti asmenys, kurie rūpinasi lėšų telkimu. Posėdyje paaiškėjo, kad per PLB fondą lituanistikos katedrai iš pavienių asmenų jau gauta apie $30.000 aukomis bei tų aukų pažadais.

PLIAS IR ALIAS CENTRO VALDYBA 1981-84 m. laikotarpiui sudaryta Los Angeles mieste. Lietuvių architektų ir inžinierių valdybon įsijungė: pirm. archit. Rimas Mulokas (10214 Tunney Ave., Northridge, CA 91324, tel. 213-368-2032), sekr. inž. Vytautas Tamošaitis, ižd. archit. Albinas Sekas, vicepirmininkai — prof. dr. Paulius Žygas švietimo ir augštojo mokslo reikalams, archit. Marytė Stočkutė studentų reikalams, archit. Raimundas Stočkus jaunimo ir socialiniams reikalams, inž. Vytautas Vidugiris skyrių ryšio reikalams, archit. Edmundas Arbas specialiems uždaviniams.

NAUJOJI LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SĄJUNGOS valdyba Čikagoje pasiskirstė pareigomis: pirm. — Apolinaras Bagdonas, II vicepirm. — Svajonė Kerelytė, sekr. — Rūta Valavičiūtė, ižd. — Ona Burneikienė, renginių vadovė — Rožė Kriaučiūnienė, narės — Stasė Petersonienė ir Magdalena Šulaitienė. Valdybon yra įsijungusios neseniai Pedagoginį Lituanistikos Instituto baigusios mokytojos — S. Kerelytė ir R. Valavičiūtė, dirbančios šeštadieninėje K. Donelaičio mokykloje. Naujoji valdyba planuoja surengti penkiasdešimtųjų Maironio mirties metinių minėjimą Tautiniuose Lietuvių Namuose.

PLB VALDYBOS PIRM. INŽ. V. KAMANTAS Vasario 16 proga gavo telegramą iš Theodoro Freedmano, kuris Niujorke vadovauja žydų organizacijai "Anti-Defamation League of B'nai B'rith". Joj rašoma: "Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga sveikiname savo bičiulius Lietuvių Bendruomenėje. Meldžiamės, kad greitai ateitų diena, kai laisvėje gales gyventi visi žmonės".

Australija

IŠ ALB KRAŠTO VALDYBOS dėl tarnybinių reikalų pasitraukė darbšti veikėja Aldona Butkutė. Jos vieton buvo įjungtas jaunosios kartos atstovas Viktoras Adomavičius, daug dirbantis su sportininkais ir skautais. Valdybos pasiskirstymas pareigomis buvo atliktas vasario 3 d. posėdyje. Ją dabar sudaro: pirm. Albinas Pocius, vicepirm. Jonas Tamošiūnas, sekr. Irena Tamošaitienė, ižd. Juozas Krikščiūnas, Povilas Baltutis — švietimo reikalams, Birutė Prašmutaitė — jaunimo reikalams, Viktoras Adomavičius — sporto reikalams.

SUSIPAŽINIMO VAKARĄ etninių bendruomenių vadovams Melburne sausio 28 d. surengė Australijos premjeras M. Fraseris. Lietuviams jame atstovavo ALB krašto valdybos pirm. A. Pocius, Melburno apylinkės pirm. R. Šemetas ir sekr. R. Juškaitė. Jie turėjo progą pasikalbėti su M. Fraseriu bei kitais pareigūnais lietuviams aktualiais klausimais. A. Pocius premjerui M. Fraseriui įteikė du leidinius — "The Violation of Human Rights in Soviet-Occupied Lithuania" ir Sibiro tremtinių kančias atskleidžiančią knygutę "The Frozen Inferno".

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS valdyba posėdžiavo vasario 15 d. Pirm. V. Čižauskas pranešė, kad jis dalyvaus balandžio 9-10 d.d. ALB krašto valdybos rengiamoje konferencijoje Melburne. Federacijos valdyba gegužės mėnesiais jau nuo 1978 m. skelbia religinės šalpos vajų persekiojamai Lietuvos Katalikų Bendrijai. Šiuo klausimu numatomas specialus pasitarimas su kun. K. Pugevičium, kai jis atvyks į Melburną kovo 23 d. vesti rekolekcijų. Gegužės 23 d. Adelaidės lietuvių klebonas kun. Albinas Spurgis, MIC, minės auksinį savo kunigystės jubilėjų. Federacijos atstovai dalyvaus šios sukakties iškilmėse.

Britanija

METINIS DBLS MAIDENHEADO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS įvyko vasario 7 d. Apžvalginį praėjusių metų veiklos pranešimą padarė pirm. E. Šova. Šia proga aptarti ir ateities planai. Vienbalsiai buvo perrinkta ligšiolinė valdyba: pirm. E. Šova, sekr. J. Stulgaitis, ižd. N. Lenkevičienė ir revizorius J. Kvietkauskas. Lietuviškų dainelių armonikėlėmis pagrojo sesutės Laimutė ir Danutė Lenkevičiūtės, 10 ir 9 metukų amžiaus. Tai dvi talentingos mergaitės, atliekančios duetus lūpinėmis armonikėlėmis.

LIETUVIŲ SODYBOS REIKALŲ TVARKYMĄ nuo š. m. vasario 6 d. perėmė Lietuvių Namų Bendrovės valdyba, kuri dabar jieško vedėjo ar vedėjos.

Švedija

STOCKHOLMĄ PASIEKĖ iš Estijos gautas atviras laiškas, liečiantis laisvos nuo atominių ginklų zonos įvedimą Šiaurinėje Europoje. Tokią mintį pasiūlė augščiausiojo sovieto prezidiumo pirm. L. Brežnevas, kuris kartu yra ir kompartijos vadas. Laiškas skiriamas Sovietų Sąjungos, Islandijos, Danijos, Norvegijos, Švedijos ir Suomijos vyriausybėms. Jame siūloma, kad ton zonon būtų įjungta ir Baltijos jūra su Lietuva, Latvija ir Estija. Jų įjungimas būtų logiškas, nes tos trys šalys taip pat yra Šiaurinės Europos dalis. Esą tada būtų išlaikytas nusiginklavimo balansas, nes nuolaidą turėtų padaryti ir Sovietų Sąjunga. Toliau primenama, kad Baltijos tautos didžiųjų valstybių konfliktuose yra patyrusios labai daug nuostolių, ypač skaudžiai nukentėjusios II D. kare, kai fronto linija du kartus perėjo per jų teritorijas. Didžiųjų valstybių vadovai tada ignoravo Baltijos tautų siekius, nors nepriklausomų Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų vyriausybės stengėsi laikytis neutralumo. Užmiršo jas, kai buvo dalijamasi įtakos zonomis. 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašyta Vokietijos ir Sovietų Sąjungos sutartis su slaptu protokolu ir šiandien tebėra nepaskelbta Sovietų Sąjungoje. Laiško autoriai reiškia viltį, kad Atlanto Sąjunga ir Varšuvos Sąjunga, siekdamos laisvos nuo atominių ginklų zonos Šiaurinėje Europoje, jon įjungs ir tris nuo karo nukentėjusias Baltijos šalis. Tą laišką 1981 m. spalio 10 d. pasirašė keliasdešimt baltiečių, kurių eilėse yra ir 10 lietuvių — A. Andriušaitė, B. Burauskaitė, K. Černiauskienė, A. Kazlauskas, R. Kazlauskienė, V. Kazlauskaitė, V. Kiela, L. Kulvietytė, J. Petkevičius, O Poškienė-Lukauskaitė. Estų, latvių ir lietuvių atstovai tą laišką, išverstą anglų kalbon, vasario 8-9 d.d. įteikė Švedijos vyriausybei, jame paminėtų valstybių ambasadoms ir spaudai.

Vokietija

"BALTIEČIŲ DRAUGIJOS" vokiečių-lietuvių skyrius vasario 6 d. posėdžiavo Muenchene. Nauju skyriaus pirmininku, pasitraukus dr. A. Geručiui iš Berno, Šveicarijoje, buvo išrinktas dr. Jonas Norkaitis, gyvenantis Stuttgarte, draugijos veikloje dalyvaujantis nuo jos įsteigimo 1955 m. Draugija turi tris skyrius — vokiečių-lietuvių, vokiečių-latvių ir vokiečių-estų. Kiekvienas skyrius renka du pirmininkus — vokietį ir skyriaus tautybės. Vokiečių-lietuvių skyriaus antruoju pirmininku pasiliko muzikos prof. dr. Hermann J. Dahmen, taip pat gyvenantis Stuttgarte. Centrinei "Baltiečių Draugijos" valdybai vadovauja estas dr. O. Aule Muenchene, talkinamas vicepirm. prof. dr. Herberto Prenzlau. "Baltiečių Draugija" siekia vokiečių tautos suartėjimo su lietuviais, latviais ir estais, leidžia kas trys mėnesiai išeinantį žurnaliuką "Mitteilungen aus baltischem Leben".

Mahometo palikuonys tebekariauja

Irako-Irano karo galo dar nematyti, nors kasdien žūsta 50 karių

P. LELIS

Užmirštas karas

Jau antri metai eina karas kuris beveik užmirštas ir spaudoje retai teprisimenamas. Tame kare žūsta kasdien apie 50 karių ir civilių gyventojų. Tas Irako-Irano karas prasidėjo 1980 m. rugsėjo 22 d. ir iki šiol nepasiekė lemiamų laimėjimų nė vienai pusei, nors kiekviena iš jų giriasi priešui padarytais nuostoliais ir savo laimėjimais, nežiūrint, kad abi šalys iki šiol neteko po 10.000 karių.

Pasinaudodamas Irano politiniu nepastovumu ir suirute, išdidus Irako prezidentas-diktatorius Saddam Hussein pradėjo karą, manydamas lengvai pribaigti ajatolos Chomeinio viešpatavimą ir atsiimti iš Irano seniai ginčijama strateginį Šat-el-Arab intaką-kanalą, kuriuo išvežama nafta į Persų įlanką ir toliau į užjūrius. Nuostabus to diktatorėlio drąsumas — juk Iranas beveik penkis kartus didesnis už Iraką tiek teritorija, tiek gyventojais. Iranas turi 1.6 mil. kv. km ploto, 30 mil. gyventojų, o Irakas — 0.3 mil. kv. km ir 7 mil. gyventojų.

Saddamas skaudžiai apsistatė. Nežiūrint politinio nepastovumo Irane, jo 350.000 kariuomenė, dar šacho valdymo metu sustiprinta ir Amerikos ginklais aprūpinta, stipriai pasipriešino ir irakiečių puolimą visur sustabdė.

Pradžioje Irako 250.000 kariuomenei staigiu puolimu pasisekė užimti nuo 20 iki 50 mylių pločio Irano teritorijos juostą pagal sieną, uždarytį Šat-el-Arab kanalą, sudaužyti keletą naftos valyklų ir užblokuoti naftos išvežimą per Persų įlanką. Žinoma, tie karo nuostoliai sumažino Irano naftos gamybą iš 1.6 mil. statinių kasdien į 1 mil., t. y. vienu trečdaliu, bet Irako naftos gamyba daugiau nukentėjo. Amerikietiški Irano bombonešiai sunaikino Irako naftos valyklas, sandėlius ir sumažino gamybą dviem trečdaliais, t. y. iki 0.9 mil. statinių kasdien.

Nežiūrint didelių nuostolių abiem kariaujančiom valstybėm ir Jungtinių Tautų pastangų jas sutaikinti, karas tęsiasi be aiškaus tikslo ir lemiamo sprendimo. Kaip pareiškė Irano parlamento pirm. Rafsanjani, iraniečiai sutiktų derėtis, jei prieš tai Saddamas atitrauktų savo kariuomenę iš Irano ir pasiduotų kaip karo nusikaltėlis Islamo tribunolui. Žinoma, to iraniečiai nesulauks, ir karas dar kurį laiką tęsis.

Seni mahometonų kivirčai

Iki 1935 m. Iranas vadinosi Persija, o iraniečiai persais. Irakiečiai yra arabai, nors jų kalba maišyta su persų, turkų ir arabų žodžiais, nes kadaise gyveno vienoje valstybėje. Persai ir arabai, nors to paties Mahometo tikėjimo, bet nuo senų laikų turi religinius ir politinius kivirčus. Mahometo tikėjime yra dvi šakos — šiitai ir sunitai. To tikėjimo tautos priklauso vienai arba kitai šakai arba abiem, kaip pvz. Irakas. Šiitų šaka viešpatauja Irane, Sirijoj, Libane, Jemene, Suvienytame Emirate ir Bangladeše. Visos kitos arabų tautos priklauso sunitų šakai, nors visų šiitų valstybių valdomieji organai, išskyrus Iraną, priklauso sunitų šakai. Ji yra lyg arabų aristokratija.

Tas Mahometo tikybos skilimas įvyko 680 m. Šiitų šaka prasidėjo nuo ketvirto kalifo Ali valdymo (jis buvo Mahometo dukters Fatimos vyras). Šiitai pripažįsta tiktai Koraną ir kalifus, kilusius iš Ali giminės, o sunitų šaka, be Korano, pripažįsta ir Mahometo pareiškimus bei surinktus padavimus, vadinamus sunomis.

Senovėje, dar prieš Kristaus gimimą, Persija ir Babilonija (Irakas) buvo didelės imperijos su žymiais valdovais, kaip pvz. karaliai Kiras, Nabuchodonozaras, kuriuos prisimename iš Senojo Testamento istorijos. (1978 m. ar anksčiau šachas Reza Pahlavi buvo suruošęs Persepolyje 2500 metų persų imperijos sukakties minėjimą, kainavusį 200 mil. dol., norėdamas savo valdymu sustiprinti imperijos tęstinumą, bet jam tai nepavyko).

Antrasis Bagdado kalifas Omaras 634-644 m. užkariavo Persiją, Palestitną, Siriją, Egiptą ir įjungė į Bagdado kalifatą. Šioje kalifų imperijoje vyravo graikų ir persų kultūra, mokslas, kalbos. Joje išugdytas mokslas ir kultūra atkeliavo į Europą, kuri viduramžių laikais buvo žymiai atsilikusi. Europiečiai pasisavino net arabų skaitmenis vieton turėtų griozdiškų romėniškų.

Arabų-persų valstybės klestėjimo viršūnė buvo pasiekta, valdant 24-tam kalifui Harun-al-Rašid (785-809), kurio vardą žinome iš Haufo pasakų "1001 nakties". Iš viso buvo 56 kalifai, kurių 15 pirmųjų — omajadai, o visi kiti — abasidai. Bagdado kalifatą užkariavo Džengiskano vaikaitis Hulagu 1258 m.., 1387 m. — Tamerlanas, kuriam mirus 1405 m., kalifatą pagrobė Egipto mamelukų sultonas Baibaras. Dar keli kalifai — abasidai valdė Bagdadą kaip Baibaro vasalai iki 1517 m. Po to Otomanų turkai užkariavo Egiptą, Siriją, Bagdadą ir valdė iki 1917 m.

Omajadai ir abasidai

Tai dvi pagrindinės arabų valdovų dinastijos. Omajadai, nuo gimimės vado Omaja, pradėjo valdyti Arabiją kiek anksčiau negu abasidai. Mahometas gimė 570 m. mirė 632 m. Jis buvo vedęs 4 žmonas, bet ne tuo pačiu metu. Pirmosios žmonos tėvas, Mekos magistratas Abu Bakr tapo pirmuoju kalifu, o jo brolis Abbas pradėjo abasidų dinastiją. Trečio brolio sūnus Ali, vedęs Mahometo dukterį Fatimą, buvo ketvirtas kalifas ir pradėjo fatimidų dinastiją, kuri vėliau valdė Egiptą (14 kalifų). Jų sūnus Hašem pradėjo hašemitų dinastiją, kurios palikuonis po I D. karo valdė Iraką, o karalius Huseinas tebevaldo Jordaną. Jaunas Irako karalius Feisalas 1958 m. buvo žiauriai nužudytas perversmo metu.

Pradžioje tarp pirmų dviejų dinastijų ėjo žiauri kova. Omajadai buvo Sirijos įtakoje, ir jų kalifų valdymo metu sostinė buvo Damaske. Abasidai buvo Persijos ir Egipto įtakoje. Paskutinis omajadų kalifas Mervan buvo nugalėtas 750 m., ir naujas abasidų kalifas Abdul Abbas sostinę perkėlė iš Damasko į Bagdadą. Visi kilnieji omajadai buvo išžudyti. Per stebuklą išlikęs gyvas jaunas (20 m.) omajadų princas Abdel Rahman slaptai ir su dideliu vargu pabėgo į Ispaniją. Jis keliavo ten su palydovais penkerius metus, slapstydamasis nuo persekiojančių abasidų. Atvykęs Ispanijon, padedamas ten tarnaujančių kariuomenėje omajadų, nuvertė Kordobos kalifą nuo sosto ir pats pradėjo valdyti, pasivadinęs emiru.

Ispaniją buvo užkariavę ne tikri arabai, bet Islamo srovės pagauti šiaurinės Afrikos berberai, vadinami maurais. Abasidai įsteigė ten Kordobos kalifatą, kuris savo užkariavimais išsiplėtė, užimdamas beveik visą Ispaniją ir Portugaliją, išskyrus tik šiaurines provincijas — Leon ir Navarra. Maurai buvo kurį laiką užėmę ir pietinę Prancūziją, veržėsi ir į šiaurę, bet 732 m. frankų karalius Karolis Martell juos sumušė tarp Tours ir Potiers miestų ir atstūmė atgal. Šias garsias viduramžių kautynes frankai laimėjo dėlto, kad pradėjo vartoti naują išradimą — raitelių kilpas, ko iki tol dar nežinota. Kojomis atsispyręs kilpose raitelis galėjo jietimi suduoti stipresnį smūgį, išmesti priešą iš balno.

Abdel Rahman ir jo įpėdiniai išmintingai valdė Ispaniją, pastatė puikių rūmų, mečečių, viadukų, kelių, sukultūrino kraštą. Ir šiandien tie puikūs Rahmano I ir Rahmano III statyti architektūriniai paminklai, kaip garsioji Alhambra ir kiti, stebina turistus. Kordobos kalifatas, nors žymiai apkarpytas, gyvavo iki 1236 m. kai jį nukariavo Kastilijos karalius Ferdinandas III. Sumažėjusi maurų karalystė dar kurį laiką gyvavo pietinėje Ispanijos dalyje — Grenadoje. Kai 1248 m. buvo atimta iš jų Sevilija, maurai dar apie šimtmetį išsilaikė Grenadoje. Tik susijungus Kastilijai su Aragonija, maurai ir saracėnai buvo iš Ispanijos išstumti, nors jų kultūros įtaka ten liko. Ispanai tą laikotarpį 1000-1300 m. vadina "Reconquista".

Bagdado kalifatas, kaip arabų Šventoji Imperija ir didžiausias krikščionybės priešas, įsisteigė 50 metų anksčiau negu Karolio Didžiojo Šventoji Romos Imperija, bet išgyveno tik 600 metų, o Šv. Romos Imperija — 1000 metų.

Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjų komiteto posėdyje Čikagoje dalyvavę pirmininkai. Iš kairės: Pasaulio LB pirm. inž. V. KAMANTAS, Kanados LB pirm. adv. J. KURAITĖ, JAV LB pirm. inž. V. KUTKUS. Pasaulio Lietuvių Dienos įvyks 1983 m. birželio 26 — liepos 4 d.d. Nuotr. Z. Degučio

Graikijos premjeras — lietuvių kilmės?

Graikijos ministeris pirmininkas Andreas Papandreou — Zigmanto Mineikos vaikaitis

Zigmantas Mineika gimė 1840 m. Balviniškių dvare, Ašmenos apskrityje. Mokėsi Vilniaus gimnazijoje ir vėliau Petrapilio inžinierių mokykloje. Dalyvavo sukilimo prieš Rusiją ruošime, buvo susektas ir turėjo pasiraukti į užsienį. Iš Lietuvos miškų per Ukrainą, Moldaviją ir Turkiją pasiekė Italiją. 1861-2 m. lankė karininkų mokyklą Genujoje, kuri ruošė sukilimui vadus.

1863 m. Z. Mineika sukilimo metu buvo paskirtas Ašmenos srities komendantu ir vadovavo 70-ties sukilėlių būriui. Rugsėjo mėnesį jo dalinys buvo sumuštas, jis pats pakliuvo į nelaisvę ir buvo nuteistas mirti. Mirties bausmė buvo pakeista ištrėmimu į Sibirą. 1864 m. Mineikai pavyko pabėgti į užsienį. 1869 m. jis baigė Paryžiuje inžinerijos mokslus. Iš Paryžiaus išvyko į tada turkų okupuotą Bulgariją ir Graikiją, kur dirbo kaipo inžinierius prie geležinkelių bei kelių tiesimo ir upių reguliavimo. Davyvavo turkų-graikų kare ir nuo 1890 m. gyveno Graikijoje. Jis buvo Graikijos generalinio štabo topografijos skyriaus viršininku. 1910 m. Mineikai buvo suteikta Graikijos garbės pilietybė. 1922 ir 1923 m. jis lankėsi Lenkijoje, kur buvo paties Pilsudskio priimtas ir apdovanotas medaliais bei titulais.

Zigmanto Mineikos duktė Sofija yra dabartinio Graikijos ministerio pirmininko Andreas Papandreou motina. Nors ji gimė Graikijoje, tačiau apie savo tėvo kilmę bei jo kovingą praeitį gerai žinojo ir bent dalį tų žinių savo sūnui perdavė.

1981 m. spalio mėnesį laimėjęs rinkimus į Graikijos parlamentą 62 metų socialistas Andreas Papandreou tapo Europos "enfant terrible": jis ketina atimti iš amerikiečių bazes, nuolatos kritikuoja Atlanto Sąjungą ir Europos Bendruomenę, remia PLO (palestiniečius). Galbūt jis turi dalį savo senelio, nors netinkamai panaudotos, "sukilėliškos" dvasios.

Ar Zigmantas Mineika buvo lietuvis? Į šį klausimą jis pats galėtų geriausiai atsakyti, tačiau jo gyvo nebėra. Jis mirė 1923 m. Jo bendrapavardis Kristupas Mineika, aprašydamas Zigmanto nuotykius Toronto lenkų laikraštyje "Związkowiec" 1981. XI. 19 kartais jį vadina lietuviu, kartais lenku. Žinant XIX šimtmečio Lietuvos bajorų nuotaikas, reikėtų manyti, kad Zigmantas Mineika pasisakytų taip, kaip pasisakė Maironio "Jaunosios Lietuvos" bajoras "Drūtas" Strumila: "Sum gente lituanus, natione polonus".

J. B.

BOOKBINDING STUDIO
"SAMOGITIA"
(lietuvis savininkas)
telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS

Mes gyvename drauge . . .
ir augame drauge!

"Multiculturalism Canada" per daugelį savo programų skatina jus puoselėti savo kultūrines apraiškas bei dalintis su kitais. Tai darydami, kanadiečiai gali geriau vienas kitą suprasti bei vertinti

Gyvename drauge,
augame drauge,
dirbame drauge
šviesesnei visų
kanadiečių
ateičiai.

Multiculturalism Canada
Multiculturalisme Canada

Canada

Australijos lietuvių sporto šventė

ANTANAS SKIPARIS,

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Karšti posėdžiai

Gruodžio 30, paskutinę dieną, įvyko tarpklubinės žaidynės stadijone, skvašo ir bilijardo varžybos. Deja, žaidynių beveik neteko matyti, nes didesnę dienos dalį reikėjo praleisti posėdžių kambaryje. Klubų atstovų posėdyje gruodžio 28 d. išklausėme ALFAS pirmininko, iždininko ir visų klubų pranešimus, padiskutavome klubus liečiančias problemas, nustatėme 1983 m. sporto šventės vietovę ir išrinkome ALFAS garbės narį. Šios dienos posėdyje reikalai buvo daug komplikuotesni, nes specialiai svarstėme 1983 m. išvyką į Čikagą. Iš organizacinio komiteto vadovo pranešimo paaiškėjo, kad Sydnėjaus sporto klubas, kuris išlaikomas daugiausia "Palanga Tours" kelionių agentūros, atsisako važiuoti su betkokia kita agentūra. Tuo tarpu Adelaidės ir Melburno sporto klubų atstovai griežtai pasisakė prieš važiavimą su "Palanga Tours". ALFAS pirmininkas pareiškė: jeigu sporto klubai parsirinks vykti su "Palanga Tours", ALFAS valdyba atsistatydins. Be to, visą reikalą dar daugiau komplikavo daugumos atstovų sporto švenčių ir išvykos nuostatų nežinojimas. Vienu momentu atrodė, kad ši Australijos lietuvių sporto šventė gali būti paskutinė. Po ilgesnių ginčų nutarėme padaryti 15 minučių pertrauką ir jieškoti kompromiso.

Po pertraukos paaiškėjo, kad nei Sydnėjus, nei Adelaidė su Melburnu nesutinka pakeisti savo užimtų pozicijų. Tačiau kompromisas buvo surastas, pagal kurį Sydnėjaus klubas vyksta su "Palanga Tours" agentūra, Adelaidė ir Melburnas pasirenka sau tinkamą agentūrą, o kiti klubai, pagal savo nuožiūrą, prisideda prie vienos ar kitos grupės. Visi kelionę pradėtų iš Melburno tuo pačiu lėktuvu. Bendras lėšų telkimas panaikinamas ir kiekvienas sporto klubas telkia lėšas paskirai savo vykstantiems sportininkams. Uniformos ir kelionių krepšiai lieka be jokių rėmėjų reklamų, išskyrus žaidimo uniformos kelnaites, ant kurių gali būti mažame apskritime rėmėjo pavadinimas. Išvykos vadovu paskiriamas Antanas Laukaitis iš Sydnėjaus, tačiau dėl likusios vadovybės sudėties kilo ginčai. Adelaidė reikalavo, kad jie būtų lietuviai. Sydnėjus priešinosi ir galų gale posėdį atidėjome sekančiai dienai.

Į galvą lenda klausimas: koks yra pagrindinis tos išvykos tikslas? Nemanau, kad mes turėtume daug galimybių laimėti prieš Amerikos lietuvius, nes jų skaičiai yra didesni, jų pasirinkimas daug geresnis ir ten krepšinis ir tinklinis stovi augščiau. Taigi, jeigu vienas iš pagrindinių išvykos tikslų yra pabendravimas tarp Australijos ir Amerikos lietuvių, kodėl mes turime vežtis nelietuvius ir tam tikslui rinkti lėšas iš bendruomenės?

Kiti nutarimai

Gruodžio 31 d. posėdyje nelietuvių asmenų išvykos vadovybėje reikalo neišsprendėm. Sydnėjaus atstovai jau buvo sutikę, bet išvykos vadovui užprotestavus ir vėl nusileido. Likusios išvykos vadovybės dalį, jeigu bus laikomasi nuostatų, turės išrinkti ALFAS su organizaciniu komitetu. Taip pat išrinkome krepšinio ir tinklinio komandų trenerius, sudarėm galinčių vykti į Čikagą sportininkų sąrašus ir sprendėme, kad reprezentacinės rinktinės bus išrinktos per 33-čią sporto šventę Melburne, dalyvaujant rinktinės treneriui, išvykos vadovybei, ALFUI ir sporto klubų atstovams. Mano supratimu, kol pilna išvykos vadovybė nėra išrinkta, betkokių kitų pareigų, kaip pagalbinių trenerių ir komandų vadovų, panerių ir komandų vadovų paskirstymas būtų išvykos nuostatų nesilaikymas. Pagaliau buvo perskaitytas posėdžių protokolas ir posėdžiaujančių vargai laikinai užsibaigė.

Šventės pabaiga

Tą dieną vyko krepšinio ir tinklinio rungtynės su australų komandomis, o joms pasibaigus — šventės uždarymas. Uždarymo apeigos irgi nebuvo ilgai užtęstos. Geelongo atstovas perskaitė rinktinių sąrašus, o ALFAS pirmininkas išdalino trofėjas, įteikė medalį naujam ALFAS garbės nariui adelaidiškiui Edvardui Taparauskui ir pakvietė visus susirinkti į sekančią sporto šventę Melburne. Geelongas perdavė sporto švenčių vėliavą Melburnui ir, maršo garsams palydint, sportininkai išžygiavo iš aikštės, užbaigdami 32-tą sporto šventę. Vakare įvyko Naujų Metų balius, sausio 1 d. — atsisveikinimo jiešminė ir sausio 2 d. — visi laimingai grįžome į Adelaidę.

Užbaigdamas noriu pridėti porą pastabų. Pirma pastaba: į sporto šventes mažesnieji sporto klubai atsiveža vis daugiau nelietuvių. Pavyzdžiui, iš Hobarto "Perkūno" 13-kos žaidėjų septyni buvo nelietuviai. Panašį padėtis ir Kanberos "Vilko" eilėse. Galimybių yra, kad ateityje, jeigu reikalai ir toliau taip eis, sporto šventės bus rengiamos nelietuviams. Sporto švenčių rengimas kasmet vis daugiau kainuoja. Kalbėdamasis su Melburno klubo pirmininke, sužinojau, kad sekanti sporto šventė kainuos $7000. Ar verta įdėti labai daug darbo ir išleisti tiek pinigų, kad nelietuviai naudotųsi?

Antra pastaba: Geelongo sporto šventė buvo gerai organizuota ir puikiai pravesta. Padėka ir garbė geelongiškiams, kurių skaičius nėra perdidžiausias.

• **Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.**

Airiai žavisi lietuvių atsparumu

Straipsnis apie pirmąjį "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" tomą anglų kalba

K. BARĖNAS

Šiaurinės Airijos katalikų laikraštis "The Ulster Herald" 1981 m. gruodžio 16 d. išsispausdino J.O.P. inicialais pasirašytą didžiulį, daugiau kaip 1.000 eilučių, straipsnį "The Catholic Church in Lithuania — battling against Communism", kuris skirtas supažindinti su dabar anglų kalba išleistu "The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania" I tomu.

Airių pažintis su komunizmu, be abejonės, yra baisiai menka. Todėl straipsnio autorius jau įvadinėse pastraipose stengiasi supažindinti skaitytoją su Lietuva, kurią yra skaudžiai palietusi komunizmo rykštė.

"Lietuva, — rašo jis, — yra vienas tų trijų mažųjų kraštų Baltijos jūros pakrantėje (kiti du — Latvija ir Estija), kuriuos godžiai prarijo žiaurieji sovietinės Rusijos vadai, kaip prieš tai buvo padarę imperialistinės Rusijos carai.

Sovietinis imperializmas yra stipresnis ir galingesnis už carinę Rusiją. Sąrašas jo nukariautų tautų yra gąsdinantis, ir jis naudojasi metodu infiltruoti į kitus kraštus komunistinių griaunamųjų pajėgų ir paskui užpulti tuos kraštus, eihant paremti sukilimų, kurie sudaro komunistines (vienos partijos) vyriausybes, ir jėga palaikyti tų vyriausybių, jei kuri nors dalis tautos, net ir didžioji dauguma, bandytų sudaryti "liaudies vyriausybę liaudžiai".

Žiauri yra Rusijos istorija nuo tų metų, kai ten valdžią perėmė Lenino vadovaujami komunistai, labai nedidelė, bet labai stipri mažuma, pasinaudojusi 1917 m. kilusia revoliucija prieš carinę diktatūrą. Tai čia turėtų versti prasiblaivyti tuos, kurie klaidingai galvoja, kad tą kraštą šiandien valdo liaudies išrinkti žmonės. Iš tiesų tai yra milžiniškas kalėjimas, valdomas negailestingos klikos, kurios siekimas yra dominuoti pasauliui. Laisvi rinkimai, kokie kas kelinti metai vykdomi demokratiniuose kraštuose, užmarštin nušluotų tą nedidelę visuomenės dalį. O sovietiniuose rinkimuose, taip pat ir tuose kraštuose, kuriuos grasinimais ar nuoga jėga sovietai valdo, tiktai vienai partijai leidžiama "varžytis", būtent, komunistų partijai. Dieve saugok tą, kuris išdrįsta nebalsuoti ar balsuoti prieš partiją; tokiam gresia ištrėmimas į Sibirą, uždarymas psichiatrinėje ligoninėje, darbo netekimas ir "paslaugus", nuolatinis domėjimasis tos baisiosios komunistinės slaptosios policijos — KGB.

Primenami Vengrijos ir Lenkijos pavyzdžiai, kaip ten buvo susidorota, o apie katalikišką Lietuvą, kentėjusią rusiškų carų ir dabar kenčiančią rusiškų komunistų tironiją, sakoma, kad joje persekiojama religija. Kaip tai vykdoma, rodo dabar išleistas "Kronikos" tomas, kuris apima 1972-1974 metų įvykius.

Su pačia "Kronika" plačiai supažindinama. Atpasakojamas joje išspausdintasis Čikagos Lojolos universiteto prof. kun. Donald J. Hayes įvadinis straipsnis apie Lietuvą, kurią popiežius Pijus XII yra pavadinęs "šiauriausia katalikybės siena Europoje". Remiantis tuo įvadu, papasakojama apie Lietuvą, kuri buvo nepriklausoma valstybė nuo XIII š., minimas Mindaugas ir tai, kad "Lietuvos sienos tęsėsi nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, ir kraštas buvo vienas didžiausių ir galingiausių valstybių Europoje", aptirpęs vokiečiams ir slavams veržiantis, bet kultūriškai išlikęs stiprus. Stiprybės įrodymas — Vilniuje jėzuitų įsteigtasis universitetas. Svarbiausi istorijos faktai pateikiami iki paskutinių dienų.

Apie pusė viso straipsnio skirta katalikų persekiojimo faktams, kaip jie pateikti tame "Kronikos" tome, žinoma, tarpais vis užsimenant ir savo airiškus reikalus, tiek šiandieninius, tiek ir tolimesnės praeities (pavyzdžiui, tai, kad Londone buvo pakartas Airijos arkiv. šventasis Oliveras Plunketas, išdrįsęs nepaklausyti draudimo ir vis aptarnavęs savo krašto katalikus), kuri buvo kruvina ir panaši į dabartinę padėtį Lietuvoje. Kaikurie Lietuvos persekiojimo faktai aptariami trumpai, o kaikuriems ir daugiau vietos paskirta. Plačiai atpasakojama, kaip buvo susidorota su kun. Zdebskiu ir kaip tūkstančiai katalikų pasirašinėjo protestus dėl jo įkalinimo. Straipsnio autoriui atrodė labai iškalbingos ir daug pasakančios net ir "Kronikoje" išspausdintųjų dalykų antraštės, todėl jis net kelias dešimtis jų pakartoja savo skaitytojams.

"Kronikos" 450 puslapių esą tirštai prikimšti "smerkiančių įrodymų", kaip velniškoji komunistinė politika stengiasi mažytėje katalikiškoje Lietuvoje iš gyventojų proto ir širdžių išnaikinti visus jų tikėjimo pėdsakus. Šėtoniškasis Stalinas išžudė milijonus, o jo įpėdiniai pasiryžę su šaknimis išrauti tikėjimą iš milijonų tos tautos, kurią jie užpuolė, pavergė ir valdo su žiauria neapykanta, kiek kitokia negu Stalino, kuris nekentė visų, išdrįsusių pasipriešinti jam.

Kaip tragedija aptariamas "Kronikoje" pažymėtas faktas, kad nedidelė Lietuvos kunigų grupė bendradarbiauja su valdžia ir pasistengia sudaryti klaidingą įspūdį apie K. Bendrijos padėtį, ypač prieš užsieniečius. Primenami didžiulės 1973 m. kratos ir areštai, kai jieškota "Kronikos" leidėjų, ir daroma tokia išvada:

"Tačiau herojai, kurie yra priversti dirbti pogrindyje, kad galėtų išaiškinti ir paskelbti tiesą, smarkiai rizikuodami savo laisve ir gyvybe, ir toliau tęsia savo darbą. Sunku nuslopinti tiesą, kai yra pasiryžusių už ją kovoti vyrų ir moterų. Tariamai 'demokratinė' vyriausybė, turėdama savo niekšiškose rankose visą galią daryti kratas, persekioti, jieškoti priekabių ir įkalinti, — nebuvo pajėgi nutildyti tų pogrindyje dirbančių pasiaukojusių žmonių, kurie kovoja prieš sunkiai įveikiamas kliūtis, kad būtų galima pasauliui pasakyti tiesą ir išlaikyti tikėjimą. Lietuvos ir Rusijos Henrikai Aštuntieji, Elizbietos ir Cromweliai visa savo galybe taip pat naudojasi prieš atkakliai nepaprastą ištikimybę savo tikėjimui reiškiančius Lietuvos gyventojus, kurie vistiek pagaliau nugalės, kaip nugalėjo ir airiai, nepaisant požeminių kalėjimų, ugnies ir kardo".

Vyskupo Valančiaus mokykla Hamiltone Vasario 16 proga pakvietė pokalbiui ramovėnų ir šaulių pirmininkus. Nuotraukoje — VI skyriaus mokinės ANDRĖ MEŠKAUSKAITĖ ir LILIJA LIAUKUTĖ prisega Lietuvos vėliavėlę DLK Algirdo šaulių kuopos pirmininkui P. KANOPAI, kalbėjusiam apie Lietuvos laisvės kovas. Dešinėje — mokyklos vedėjas K. MILERIS

Nuotr. J. Miltenio

Baltijos kraštai rūpi ir Kanadai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nančius baltiečius ir jų rūpestį savo gimtaisiais kraštais, kad ten esantieji jų artimieji pagaliau vėl atgautų tai, kas kiekvieno žmogaus laisvei ir žmoniškumui reikalinga. Jis pagyrė lietuvius, latvius ir estus, kad, įsijungdami Kanados gyveniman, nepamiršta savo tautų ir su jomis susijusių įsipareigojimų.

Po generalgubernatoriaus kalbos vėl susirinkusiems buvo pateiktas muzikinis intarpas: estų pianistas Armas Maiste paskambino Franz Liszto "Vengriškąją rapsodiją nr. 11" ir George Gershwino "Mėlynąją rapsodiją", kuri susilaukė gausaus plojimų ir net šauksmų pakartoti.

Dovanos

Baltiečių Federacijos vadovybė — pirm. Joana Kuraitė, vicepirm. T. E. Kronbergs ir vicepirm. L. Leivat įteikė Kanados generalgubernatoriui E. Schreyeriui dešimtojo Baltiečių Vakaro parlamente sukaktuvinį medalį. Panašūs medaliai paskui buvo įteikti visiems vakare dalyvavusiems ambasadoriams, senatoriams, parlamento nariams bei specialiems svečiams. Ypatingu Kanados Baltiečių Federacijos garbės nario žymeniu buvo apdovanoti: sen. R. Belisle ir parlamento narys L. Francis.

Parlamento rūmams visų baltiečių vardu buvo įteikta latvių menininkų pagaminta didžiulė, beveik žmogaus dydžio žvakidė su dvylika žvakių, simbolizuojančių visas Kanados provincijas bei teritorijas. Kiekvienos žvakės stovas žvakidėje buvo papuoštas atitinkamos provincijos arba teritorijos herbu.

Padėkos žodis

Po visų žymenų bei dovanų įteikimo vakaro dalyviai turėjo progos pasišnekučiuoti ir pabendrauti bei pasivaišinti lietuvišku raguoliu, estišku likeriu, kava bei arbata. Vakaro iškilmes baigė Kanados Baltiečių Federacijos vicepirmininkas ir Kanados Latvių Federacijos pirmininkas T. E. Kronbergs. Kalboje jis išreiškė ypatingą padėką visiems senatoriams bei parlamentarams, rėmusiems ir puoselėjusiems baltiečių vakaro parlamento rūmuose mintį. Tai esąs tikrai reikšmingas metinis baltiečių renginys, kuris teikia kiekvienais metais progą vis besikeičiantiems parlamente veidams susipažinti su mūsų pavergtų tautų problemomis. Mūsų reikalus remiančių senatorių bei parlamento narių skaičius nuolat auga.

Parodos

Baltiečių vakaro proga keliose Otavos vietose buvo surengtos parodos. Oficialus parodų atidarymas įvyko viešojo archyvo rūmuose. Atidarymo metu J. Danys baltiečių vardu sveikino susirinkusius ir atidarymo žodį tarti pakvietė daugiakultūrių reikalų ministerį James Fleming. Atidarymo taipgi dalyvavo: Walter Baker, sen. S. Haidasz, sen. Bosa, sen. Couttreau ir parlamento narys Ken Robinson. Viešojo archyvo rūmuose surengtoje parodoje lietuviams atstovavo šie menininkai: Antanas ir Anastazija Tamošaičiai, Telesforas Valius, Halina Žmuidzinienė, Otis Tamašauskas, Romas Bukauskas, Vytautas Remeikis, Jokūbas Dagys. Ši paroda buvo lankoma nuo vasario 17 iki kovo 13 d. Otavos viešosios bibliotekos patalpose nuo vasario 17 iki kovo 16 d. vyko Baltijos valstybių pinigų ir pašto ženklų paroda, Otavos universiteto patalpose buvo surengta baltiečių tautodailės paroda nuo vasario 22 d. iki 25 d. Ten lietuviai su latviais ir estais buvo išstatę įvairių rankdarbių. Estai išsiskyrė savo odos dirbiniais. **J. Stš.**

Laiškas Amerikos prezidentui

Vakarus pasiekė garsiojo estų politinio kalinio Mart Niklus motinos laiškas Amerikos prezidentui. Laiškas parašytas Tartu mieste 1981 gruodžio 17 d.

Mielas Pone Prezidente,

Sujaudinta Jūsų kilnios ir paveikios pagalbos Lizos Alekseievos atveju, drįstu kreiptis į Jus savo nelaimėje.

Aš esu našlė estė, seno amžiaus pensininkė, buvusi muzikos mokytoja. Gyvenu Estijoje, Tartu mieste. Praėjusį pavasarį širdies smūgiu mirė mano vyras — tai logiška pasekmė visų kančių ir smūgių, kuriuos jam teko patirti.

Mano 47 metų sūnus Mart-Olav Niklus, žinomas ornitologijos specialistas ir svetimų kalbų mokytojas, šiuo metu laikomas kaip politinis kalinys sunkaus darbo lageryje V5 389/36, Sovietų Rusijoje, Permos distrikte, Čusovoj regijone, Kučino kaime. (Adresas pakartotas ir rusiškai).

Ši vietovė yra maždaug 3000 km nuo jo tėvynės Estijos.

Mano sūnus buvo nuteistas dėl šių nusikaltimų: 1. jis rašęs prašymus tarptautinėms organizacijoms ir sovietų valdžios pareigūnams, reikalaudamas, kad būtų laikomasi Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos, Helsinkio susitarimų ir pačios sovietų konstitucijos; 2. su savo mokiniais klausęs "Amerikos Balso" estų kalba transliacijų; 3. telefonu kalbėjęs su užsieniečiais ir t.t. Į nusikaltimų sąrašą įtraukta ir jo autobiografija, kurioje jis aprašo savo, kaip kovotojo dėl laisvės ir teisingumo, vargus.

Dėl šių "nusikaltimų" jis buvo nuteistas dešimčiai metų sunkaus darbo lagerio su specialiu režimu ir penkeriem metam vidaus tremties. ("Specialus režimas" reiškia sunkiausias kalinimo sąlygas, kurios taikomos ypatingai užkietėjusiems kriminaliniams nusikaltėliams).

Nuo 1958 iki 1966 metų mano sūnus jau buvo kalintas sunkaus režimo stovykloje Mordvoje už tai, kad užsieniečiams, dalyvavusiems ornitologų konferencijoje, davė savo gyvenamojo miesto Tartu nuotraukų. Nuotraukos vaizdavo tikrąjį gyvenimą, koks yra Sovietų Sąjungoje.

Antrą kartą mano sūnus buvo suimtas 1980 m. balandžio 29 d. Nuo to laiko ryšio su juo praktiškai neturiu. Vienintelis laiškas, kurį gavau iš jo, rašytas 1981 m. balandžio 26 d. Iš jo skurdžios informacijos galiu padaryti išvadą, kad mano laiškai jo nepasiekia. Tuo reikalu siunčiau tuzinus telegramų ir laiškų valdžios pareigūnams, bet be pasekmių. Aš bijausi labiausiai dėl sūnaus sveikatos. Esu įsitikinusi, kad jo gyvybė pavojuje.

Prieš suėmimą 1980 m. balandžio 29 d. mano sūnus buvo gavęs oficialų kvietimą emigruoti į Švediją. Kvietimą atsiuntė Švedijos pilietis Peeter Niklus. Tačiau sovietų valdžia emigruoti nedavė leidimo.

Aš esu įsitikinusi, kad tik asmeninis Jūsų užtarimas gali išgelbėti mano sūnaus gyvybę — paleisti iš lagerio ir įgalinti jį emigruoti.

Aš drįstu kreiptis į Jus, žinodama, jog esate tvirtų principų žmogaus teisių gynėjas. Dėkoju iš anksto.

Su tikra pagarba,
motina Elfriide Niklus

• **Didvyriška mūsų istorija ... ne imperializmu, ne militarizmu, ne jėgos siekimu ir ne ginklo garbinimu, o tik narsiu savo laisvės gynimu.**

DR. J. GIRNIUS

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Aukos Bendruomenei

1982 m. Vasario 16 proga Toronto-Mississaugos lietuviai, aukoję Kanados Lietuvių Bendruomenės darbams

$100.00: dr. ir Mrs. J. Yčas, J. A. Arštikaičiai, J. Strazdas, S. Vasiliauskas, O. Delkus, O. D. Gustainis.

$60.00: V. Montvilas, G. M. Šernas.

$50.00: J. A. Puteris, kun. J. Staškevičius, E. Punkris, A. Sagevičius, A. Mašalas, E. J. Čuplinskas, D. Zulonas, S. Dalius, J. V. Ignaitis, H. Lapas.

$40.00: P. Bosys, S. Jagėla, G. Ignaitis, J. A. Lukošiūnas.

$30.00: J. Vaičeliūnas, A. M. Bumbulis, E. Šlekys, G. P. Kurpis, B. Saplys, Tėvai pranciškonai, S. Čepas, A. M. Basalykas, p. Pabedinskienė, V. P. Melnykai, N. Preibys.

$25.00: K. Čepaitis, J. Danaitis, G. A. Sakus, A. Kazilis, V. Liuima, A. Bražys, M. S. Meškauskas, V. Simaitis, J. Pleinys, A. Saulis, J. Mažeika, V. F. Urbonai, V. Matulaitis, A. E. Abromaitis.

$20.00: J. Maziliauskas, Vyt. Balčiūnas, J. Staškevičius, J. J. Pilipavičius, Z. R., B. J. Vaidotai, S. Dargis, Z. Girdauskas, V. Kulnys, J. Juzukonis, J. M. Vaškevičius, P. O. Dabkai, V. Gumauskas, L. V. Balaišis, J. O. Ažubaliai, Irena Meiklejohn, M. Empakeris, J. Stravinskas, A. G. Senkai, O. V. Taseckas, B. Vaidila, P. L. Murauskas, L. Dūda, S. Grigaliūnas, V. V. Dargis, A. R. Grigonis, P. Gaida, H. Plenys, V. Krikščiūnas, V. Aušrotas, V. Šaltmiras, L. Beržinytė, S. Jakubauskas, P. Stauskai, A. Šiukšta, P. Jurkšaitis, J. Bukšaitis, O. J. Ražanskai, V. J. Plečkaitis, A. Viskontas, K. Stirbys, B. Stalioraitienė, J. Pargauskas, V. Paulionis, J. Astrauskas, V. Sendžikas, J. Aukštaitis, K. Daunys, A. Žilėnas, p. Švėgždienė, O. P. Karpis, J. Rukša, V. Bireta, J. Prišas, E. Senkuvienė, V. Baliūnas, A. Martišius, W. Mastis, M. Bučinskas, J. Kirvaitis, P. Laucius, L. Vyšniauskas, J. J. Vaškevičius, M. V. Tamulaitis, F. Barzdžius, V. N. Liačai, V. Seniūnas, V. Sinkevičius, J. Ignatavičius.

$15.00: K. Otto, K. B. Žutautai, M. A. Vaišvilos, J. Birgelis, J. Karka, A. Žemaitis, J. Zakas, J. Morkūnas, R. Slavickas, J. Andrulis, P. Skablauskas, M. Girėnas.

$12.00: J. A. Ranonis.

$10.00: L. Einikis, A. S. Sakus, A. Juozapavičius, O. Svarinskienė, E. Jaškus, E. Miliauskas, J. V. Jasinevičius, M. S. Putrimas, A. Baubinas, R. Paulionis, J. V. Dimskiai, G. Balčiūnienė, V. A. Korauskai, K. Aperavičius, L. Balsys, P. Adomaitis, A. P. Augaitis, P. L. Jurėnas, G. B. Trinka, K. Gautis, J. Baltakys, B. J. Sriubiškiai, F. Mockus, O. Skukauskas, M.F. Yokubynienė, V. Zentinš, F. Kasperavičius, A. Smailys, A. Jokūbaitis, G. Adomaitienė, K. Konkulevičius, K. Lembertas, B. Norkus, V. B. Vaičiūnai, A. Krakaitis, J. Z. Didžbalis, A. Kuolas, D. Simanavičius, M. Gečienė, A. R. Ulba, S. Merkelis, A. Grybas, K. Kaminskas, V. Paulionis, K. Lukošius, J. K. Janulaitis, M. Petrulis, V. Pečkauskas, St. J-sis, D. K. Batūra, V. Butkai, A. Ciplijauskas,, J. O. Balsiai, A. Kalendra, A. Zalagėnas, J. Šablinskas, V. Matulevičius, M. Valaitis, V. K., J. Januška, O. Rimkevičius, V. O. Anskis, M. L. Malinauskas, J. Tamulionis, J. B. Žėkas, S. Stankevičius, A. Čepaitis, A. Jagėla, A. Kantvydas, O. Gailiūnas, J. Kušlikis, E. Dubininkas, V. Jurgulienė, A. Rūkas, A. L. Šeškai, R. L. Kuliavas, J. S. Girdzijauskas, E. Valeška, V. V. Paškus, V. A. Bubelis, Z. Dobilas, A. Langas, G. Maurušaitis, A. Mikšienė, V. L. Kolyčius, J. Dabrowski, J. Augustinavičienė, A. Zarembaitė, R. I. Paškauskas, P. Vilutis, J. Skilandžiūnas, R. Raudys, A. Mingėla, P. Gulbinskas, V. Kecorius, K. J. Šapočkinai, N. Varden, B. Kerulienė, L. Tamošauskas, V. Simanavičienė, P. Nielson, L. Rudaitis, V. K. Stankus, M. Šakalinis, E. Miliauskas.

Po **$5.00** aukojo 67 asmenys, po $4.00 — 4, po $3.00 — 4, po $2.00 — 13 ir 5 po $1.00.

KLB krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems.

J. Krištolaitis,
KLB iždininkas

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

AR PRALEISITE IR KITĄ ŽIEMĄ, ŠILDYDAMI PLAČIAS GATVES?

Vėjatraukiai ir šaltos jūsų namo vietos ištraukia šilimą. Koks bebūtų namas — senas ar naujas, pro esamus plyšius bei skyles pastogėse, rūsiuose, aplink langus, elektros laidus išeina gana didelis kiekis šilimos.

Kam gi eikvoti energiją gatvių šildymui? Jausitės patogiau, kai sutvarkysite savo namą.

Tai galite pats padaryti labai pigiai ir lengvai. Reikia tiktai glaistytuvo, kamšalo bei kito ir geros kokybės klijinių juostų. Užtaisymas jūsų namo plyšių atsieis galbūt mažiau nei $100 ir pareikalaus kelių valandų laisvalaikio.

Kadangi visa tai reikia daryti iš vidaus, **dabar** yra tam geriausias metas. Žiemos metu vėjatraukiai yra stipresni bei šaltesni, todėl lengviau surandami.

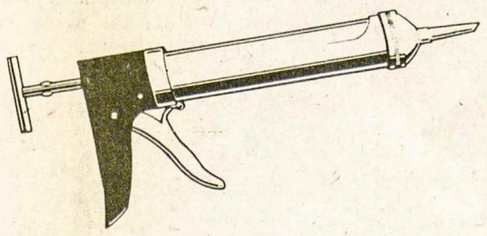

KAIP SURASTI PLYŠIUS?

Apžiūrėkite savo namus vėjuotą dieną. Viršutine savo plaštakos dalimi galite lengvai jausti vėjatraukį.

Ar jūsų pastogė šilta? Jei taip, šilima apeina izoliaciją. Patikrinkite, ar nėra plyšių vidinėse sienose ir dėmių izoliacijoje.

Daug jūsų namo oro prasiskverbia pro tas vietas, kur baigiasi pamatai ir prasideda sienos rūsyje. Patikrinkite taipgi skyles elektros laidų ir vandentiekio vamzdžių išorinėje sienoje.

Ontario
Ministry of Municipal Affairs and Housing
Claude Bennett, Minister
William Davis, Premier

KAIP UŽTAISYTI PLYŠIUS?

Klijinės juostos pastaraisiais metais buvo labai pagerintos ir gali būti lengvai panaudotos užtaisyti plyšiams apie langus ir duris. Šviesus silikoninis kitas pakraščiuose, kai išdžiūsta, pasidaro nematomas ir lengvai uždedamas.

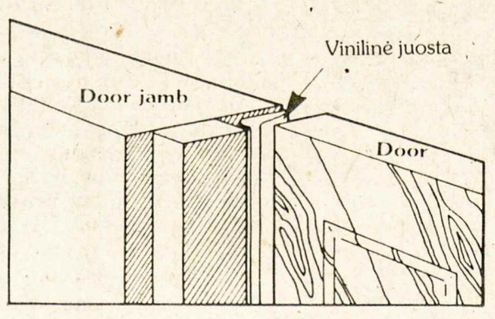

Mes galime jums ir daugiau patarti, kaip greičiausiu būdu, pigiausiai ir lengviausiai sustabdyti gatvių šildymą. Tuojau išsikirpkite žemiau atspausdintą atkarpą. Sumokėję už pašto ženklą laiškui pasiųsti, gausite 16-kos puslapių brošiūrą, smulkiai nurodančią, kaip surasti jūsų namo orą praleidžiančius plyšius ir kokią medžiagą panaudoti jų užtaisymui.

Mes pasiųsime jums savo leidinį "Fact Sheet on FRESH AIR AND HUMIDITY IN A TIGHTER HOUSE".

Energy Ontario

NAME _____
ADDRESS _____
_____
CITY _____
POSTAL CODE _____
MAIL TO: The Ministry of Municipal Affairs and Housing, Box 2159, Toronto, Ontario M5W 1H1

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, giedantis ne tik pamaldose, bet ir įvairiuose koncertuose. Kairėje — choro vadovė muzikė DARIJA DEKSNYTĖ-POWELL

Nuotr. J. Miltenio

Balsas anapus upės

V. Tamulaitis

Nakties šešėliai jau buvo uždengę senojo keltininko trobelę, stovėjusią upės pakrantėje. Rudens mirties tyloje ąžuolas už lango numetė paskutinius lapus ir nulenkė išdidžią galvą. Be vėjo pykčio ir šauksmo, išgirdęs artėjančio likimo žingsnius.

Keltininkas dar nedegė žiburio. Tik žiūrėjo per trobelės langą į plačius upės vandenis, nusinešusius visus jo pavasarius, tebespindinčius mėnulio apipiltame vandens paviršiuje, jau nutolusius ir nuskendusius, bet nenykstančius primerktose akyse. Jo lūpose pasirodė reta šypsena, atsiminus senąją ąžuolinę valtį, skęstančią nuo dainuojančio jaunimo, kai plaukdavo į aną upės pusę, vežtamas juos į senų ąžuolų pavėsį, kur gyveno jų ateinančių vasarų pasaka ir spindėjo pirmoji meilė, kaip dabar pasirodžiusi žvaigždė nepasiekiamoje augštybėje . . .

Gal ir nereikėtų prisiminti tuos negrįžtančius pavasarius su nušvitusiomis valandomis, kurios prisipildo gėlių žydėjimo ir nutilusio varpo gaudimo, nuo kurio ima virpėti ne tik miško mėlynumas, bet ir jo drebanti širdis vienatvės tyloje.

Jau seniai viską nusinešė upės vandenys į tylos pasaulį. Net ir jo statytą, karštoje dervoje virintą ąžuolinę valtį. Netikėjo, kad jis ims ir pergyvens jos neatlaidų stiprumą prieš rudens vėjus ir plakančio lietaus vandenis. Bet gal ir be reikalo statė šią vasarą naują, jau pasiilgęs poilsio, dirbdamas nuo ankstyvaus ryto ligi sutemų. O kai baigė, nejautė to džiaugsmo, kurio buvo laukęs, nors naujoji valtis buvo lengva ir nari, kaip žuvis, greit išmokusi kalbėtis su vandens purslais, šokinėjančiais bangų keterose.

Bet ar reikėjo to vargo, nudegusių ir suanglėjusių pirštų skausmo senatvėje? Net ligi šiol nė vienas keleivis dar nepašaukė jo su naująja valtimi į aną upės pusę. Lyg ten per tamsią girią platusis kelias staiga būtų ištuštėjęs ir užverstas nepereinamo rudeninio liūdesio . . .

O laukė senasis keltininkas kasdien. Vis pasiklausydamas ir pasižiūrėdamas. Ir spėliojo, koks bus pirmasis kelevis jo naujoje valtyje. Labiausiai laukė tos turtingos klebono giminaitės, nekalbios su juo, jai nelygiu, bet pilna sauja beriančios sidabrinius pinigus į jo rieškučias. O gal pašauks tik vargšė kokia našlė, gal tik kareivis, nešantis ant savo pečių sunkų namų pasiilgimą . . . Iš jų tai nieko neims, bet pasakys, kad jie pirmieji jo naujame laivelyje ir kad jau pergyveno jis senąją ąžuolinę, dar daug kartų ją lopęs. Ir pasidirbdino naują, nes mirtis jį jau užmiršo . . .

— Keltininke! Ei, keltininke! Paduok valtį! . . . — išgirdo silpną mergaitės balsą anapus upės. Ne, tai nebuvo tos turtingos giminaitės balsas. Visai nepažįstamas, niekad negirdėtas . . .

Abejodamas savo ausimis, klausėsi ir žiūrėjo į šunį, padėjusį galvą tarp pirmutinių kojų. Visada jis pirmas išgirsdavo šaukiančio balsą. Pašokęs bėgdavo prie durų, lodamas iš džiaugsmo. Bet dabar šuo neatmerkė akių.

Nejau tai tik paklydęs vasaros nakties aidas? O gal nuskendusios mergaitės vėlė, klaidžiojanti miško paslaptingume? Nekartą panašų balsą girdėjo nakties tyloje. Ir nekartą yrėsi per upę, nieko ten neradęs, tik šešėlius, bėgančius nuo jo į naktį . . .

— Keltininke! Ei, keltininke! — vėl išgirdo jis.

Jau neabejodamas uždegė žiburį ir sunkiai ėjo prie durų.

— Na, eime, — paglostė šunį.

Bet šuo nesikėlė. Tik nustebęs žiūrėjo į jo vaidą. Bet kai pasiekė duris, šuo pribėgo cypdamas, neleisdamas žengti žingsnio, lyg būtų kažką negero pajutęs. Net ir katinas, dideliu šuoliu prišokęs prie slenksčio, pastojo kelią.

— Ko judu bijote, ar vilkų? Dar negreit iš girios jie ateis. . .

— Keltininke, aš jau seniai tavęs laukiu, — vėl išgirdo tą patį mergaitės balsą.

— Aš jau, jau ateinu! — sušuko iš visos krūtinės, pravėręs duris.

Iš grįžusio aido nepažino savo balso. Lyg ne jis, o kitas būtų šaukęs dusliu, nepažįstamu balsu, kaip iš duobės atsiliepdamas.

Sunkiai nustūmė nuo kranto valtį ir yrėsi neskubėdamas virš nuskendusių žvaigždžių bei mėnesienos.

Kai laivelis atsirėmė į krantą, senasis keltininkas pamatė savo keleivę. Keista ir niekad nematyta jam pasirodė. Apsiautusi tamsiu apdaru, siekiančiu žemę. Juodi plaukai vilnijo per pečius, žemiau juosmens. Ne kelionės drabužiais buvo apsirengusi. Be ryšulėlio ir apsiausto rankose tokiam vėlam rudens vakare. Jos baltas veidas su augšta kakta buvo perdaug iškilus paprastai mergaitei. Jei nebūtų matęs švelnios šypsenos, būtų pagalvojęs, kad tai vaiduoklė . . . Bet ji nebėgo jo pasitikti, kaip kiti keleiviai, ilgai jo laukę. Tik žiūrėjo į jį, netardama žodžio. Visokių keleivių jis buvo sutikęs per metų daugybę, bet šita buvo pirmoji, kurią turėjo prakalbinti, nepakęsdamas susitikimo tylos.

— Ar tai tu mane šaukei? — paklausė, lyg būtų dar abejojęs.

— Taip, aš, — atsakė ji.

— Tai prašau, — ištarė keltininkas, prilaikydamas laivelį.

Ji lengvai pakilo nuo žemės, kaip debesiukas, ir nusileido kitame laivelio gale. Keltininkas mirkčiojo akimis, stebėdamasis, kodėl nepajuto jos žingsnių ir nepakrypo, nesujudėjo laivelis . . . Nejau tai būtų tik vėlė, klaidžiojanti be vietos anos savižudės, vasarą nusiskandinusios mergaitės . . .

Bet matydamas ramų keleivės veidą ir nebailias akis, net pats susigėdo. Pastūmė laivelį nuo kranto ir žiūrėjo, kaip vanduo, lyg skilusiam veidrodyje, perskyrė nuskendusias žvaigždes, bėgančias nuo laivelio.

Jau viduryje upės, pertraukęs nejaukią tylą, jis ištarė:

— O ar toli tavo namai?

— Aš neturiu namų, — ji greit atsakė. — Nevisiems reikia namų . . .

— Tai kaip tu taip be pastogės?

— Nevisų vienodas likimas. Kiti vis keliauja ir keliauja.

— Tai ir tu nesustoji?

— Tik trumpam . . .

— Tai kodėlgi taip?

— Už tai, kad niekas manęs nemyli, — pakėlė savo baltą veidą. — O nemylimo niekas nelaukia. — Ir ji liūdnai šyptelėjo.

— Tai kur tu šiąnakt nakvosi?

Ji nuleido galvą, negreit atsakydama:

— Norėčiau sustoti tavo trobelėje . . .

— Mano trobelėje? — nustebo senasis keltininkas. — Gyvenu vienas. Dar šuniukas ir katinėlis. O priestatėlyje tik ožkutė telpa . . . Nebūtų tau vietos.

— Nereikia man daug vietos. Tik pabučiuosiu tave ir vėl keliausiu . . .

— Ne, ne, — kartojo virpančiu balsu. — Manęs jau seniai niekas nebučiuoja. Bet nepaliksiu tavęs naktį vienos klaidžioti. Palydėsiu į kleboniją, čia visai netoli ant kranto, už mano trobelės. Klebono svetingumas ir nepažįstamiems žinomas . . .

— O tu, ar nepažįsti manęs? — nustebo. — Daug kartų minėjai mano vardą kančioje ir neviltyje kaip savo artimą giminaitę ir skundeisi, kad užmiršau tave . . .

— Bet aš neturiu giminaičių... Tai ne aš. Aš tikrai ne tas . . .

— Aš neklystanti, — ištarė ji tvirtai, lyg pasididžiuodama.

Senasis keltininkas jautė, kaip ima vis smarkiau plakti širdis. Pradėjo stipriau traukti irklais, norėdamas kuo greičiau pasiekti krantą. Jau ėmė baimintis, kad nesusikalbės su savo paslaptingąja keleive.

— O koks tavo vardas? — paklausė staiga, nustojęs traukti irklais.

Ji tylėjo, nuleidusi galvą.

— Nesuprantu, kodėl tu pradedi bijoti ir stumi mane nuo savęs, — ištarė po ilgos tylos. — Aš nešu tau tik palaimą ir apgaulingos vilties pabaigą. Noriu tik palengvinti tavo naštą, kuri sulenkė jau tavo kojas...

— Kas tu? — sušuko senelis, pertraukdamas jos žodžius.

— Esu Mirtis . . ., — ramiai, šypsodama atsakė ji.

Laivelis staiga susvyravo ir nuskendusios žvaigždės ėmė virpėti sujudintame vandenyje. Senasis keltininkas jautė, kaip pradeda stingti sausos lūpos ir šaltu prakaitu ima rasoti kakta.

— Ir kodėl taip išsigandai? — prašneko ji. — Lyg aš bučiau kokia bedantė ragana, iššokusi prieš tave iš juodos kiaurymės dugno. Tu pats savo akimis pamatei, kad aš ne ta baisi siaubo karalienė, kaip tu galvojai. Ir tik mylėdama tave, surinkau visas skausmo ašaras... Nejaugi tu niekad nepagalvojai, kad mudu susitiksiva pasikalbėti? Ir ko dabar bijai manęs, ko drebi išvydęs tik mylinčias akis . . .

— Ne, nebijau, — pagaliau ištarė jis tebevirpančiom lūpom. — Bet ir geltonas lapas sudreba, išgirdęs tavo artėjantį žingsnį . . .

— Bet ne aš nutraukiu jį nuo šakelės, o rudens vėjas. Tik krintantį pasiimu žaliuoti amžinybės soduose . . .

— Išsigandau gal kiek, kad taip netikėtai . . .

— Bet aš tavęs laukiau daug metų. Iš gailesčio ėmė net verkti širdis. Tai ir pasišaukiau, norėdama atlyginti tau už gyvenimo melą, kuris tik saldino tavo dienas apgaulingais pažadais, palikdamas vis po ta pačia vargo našta. Nepavydžiu tavo meilės gyvenimui, kuris jau primerkė tavo akis ir nulenkė galvą poilsiui. Atėjau ramiai užmigdyti tavęs ant savo rankų, atverdama akis amžinybės saulėtekio šviesai. Ir tu galėsi plaukti savo naujuoju laiveliu per amžių tolį. Už tai norėjau būti pirmąja keleive tavo laivelyje, o ne ta turtingoji giminaitė, kurios laukei. Tau daug brangiau norėjau užmokėti už perkėlimą per upę . . .

(Bus daugiau)

Filmų pasaulyje

ALGIRDAS GUSTAITIS

"Ugnies ieškojimas"

Ugnis yra svarbiausias žmonijos atradimas. Kitas gamtos gėrybes — vandenį, orą, saulę galima naudoti be jokių pastangų. Ugnis kiek skirtingas "tvarinys" — ir arti būdama gali atbaidyti ar piktai nudeginti jos besiekiančius. Ugnis gali ateiti iš augštybių ar debesų, iš žemės gilumos. Kaip ją "sugauti", kaip ja naudotis kada ir kaip nori?

Prieš 80.000 metų ugnis buvo didžiausias turtas, šeimos ir grupės galybė, saugotoja nuo piktų laukinių gyvulių ir nemažiau piktų kaimynų.

Kaip buvo atrasta, saugoma, ginama ugnis senų senovėje? Rašytojas J. H. Rosny, Sr. plačiai aprašė. Prancūzų filmų direktorius Jean-Jacques Annaud ketverius metus studijavo, naudojosi antropologų ir kitokių mokslininkų raštais. Jį dienomis ir naktimis kamavo didelis užmojis — ugnies pavaizdavimas filme.

Kaip žmonės kalbėjo prieš 80.000 metų? Galimas dalykas, jie dar nekalbėjo, turėjo svarbiausius dalykus išreiškiančius šūktelėjimus alkiui, troškuliui, skausmui, draugiškumui, piktumui. Tai buvo pirmieji žodžiai. Filme tie pirminiai žodžiai kartais skamba lyg lietuviškai, galima kaiką suprasti. "Kaiką" yra labai daug, nes vartojama visai nedaug žodžių. Tai paaiškino pats direktorius ilgesnėje spaudos konferencijoje, man asmeniškai pabrėžęs lietuvių kalbos senumą.

"Ugnies ieškojimas" yra prancūzų-kanadiečių filmas, angliškai vadinamas "Quest for Fire". Išleido "20th Century-Fox". Buvo numatyta pagaminti su 8 milijonais dolerių, bet kainavo apie 12 milijonų.

Prie kalnų, tarp olų, dega ugnis. Aplinkui guli, ilsisi kelios dešimtys žmonių — vyrų ir moterų. Labai puiku, nes čia šilta, o naktis šalta. Kaukia, puola pikti vilkai. Nusviedžia jų link degančio medžio šaką, vilkai kaukdami pabėga. Bet kitos grupės žmonės, storiau apsisiautę ir piktesnės prigimties, užpuola ir atima ugnį.

Nugalėtieji pabėga į pelkes. Šalta, dreba. Iš jų tris išrenka ir pasiunčia ugnies ieškoti. Keliskart vos nepraranda gyvybės. Juos į nelaisvę paima baltesni, mažesni žmonės, jau turintieji ugnį ir namukus. Iš tenai, su vietinės mergaitės talka, pasivagia ugnį, atneša atgal į pelkes ir jų gentis vėl atsigauna, gali susišildyti. Išmoksta patys pasigaminti ugnį, trindami medžio šakos smaigalį į plonesnę ir minkštesnę medieną.

Filmo pagrindinė mintis — ugnis arba senovinės vertybės. Veiksmas pilnas intrigų, gyvumo, nuotykių.

Gaminant filmą, tris ugnies ieškotojus į medį įsivijo du gyvuliai, panašūs į liūtus su labai ilgais dantimis. Tuos dantis įtaisė liūtams ir pratino jais naudotis šešis mėnesius. Mokė ir į medį lipti, ant šakos užsikabinti. Medyje tupėjo trys vaidintojai, bet paaiškėjo, kad vienas jų negali ištverti augštumoje, nors medžio šakos daugeliui neatrodo augštos. Jis tenai net apalpdavo. Gamintojai bijojo, kad neiškristų iš medžio prie liūtų...

Ugnies ieškotojus iš vienos pusės puola pikti, tvirtais kailiais apsirėdę žmonės. Iš kitos pusės ateina mamutų gauja. Tai buvo drambliai, paimti iš cirko ir apvilkti gauruota apranga bei pritaisytomis iltimis. Drambliams patiko iltys, su jomis nenorėjo skirtis ir po vaidinimo. Direktoriui cirko žinovai buvo užtikrinę, kad prie dramblių paleidus dramblienę, visi "vaikinai drambliai" eis paskui drambliukę. To reikėjo filmui. Bet drambliukė ir drambliai staiga patraukė į palapines, kuriose buvo brangūs filmavimui įtaisai. Palapinės buvo sutryptos, įtaisai sulaužyti. Teko viską pradėti iš naujo, palapines nukėlus labai toli.

Bevaikščiodami aktoriai išgirdo ką unkščiant, paskui pamatė įkritusį meškiuką, kurį norėjo išgelbėti. Užpuolė juos meškiuko motina ir gerokai aplamdė. Tai matome filme. Iš tiesų jie buvo pasirinkę gerai apmokytą mešką, švelnią, nieko blogo nedarančią, bet ji aplamdė vieną kitą jaukintoją. Pakeitė iš kitur išrašytą apmokyta meška. Toji irgi aplamdė trenerį ir antrininką artistą. Tai kainavo labai daug laiko ir pinigų. Paaiškėjo, kad atvežtos meškos buvo meškinai, o aplinkiniuose Kanados miškuose vaikštinėjo jaunos meškaitės, vis papūsdamos "amerikiečių" meškinų link. Negalėdami išsilaisvinti, aplamdydavo prižiūrėtojus.

Labai gerai parengti artistai, ypač jų akių bejausmės ar laukiniškos išraiškos, judesiai. Pagrindiniai artistai pirmoje žmonių grupėje (gentyje): Naoh vaidina Everett McGill, Amuokar — Ron Perlman, Gaw — Nameer El-Kadi, merginą Ika — Rae Dawn-Chong. Antroje (Ulam genties): Rouka — Gary Schwarts, Nam — Neseer El-Kadi ir t.t.

Artistų tarpe yra ir lietuvis **Stasys Ramanauskas** (įrašyta Steve Ramanauskas). Sąraše yra ir antroji lietuviška pavardė, kaip filminio talkininko — Claude Hazanavičiaus. Kada nors gal apie juos daugiau sužinosime. O gal Kanados lietuviai su jais pasikalbėtų, aprašytų?

Filme yra daug mintijimo. Jau pradėtas rodyti įvairiose valstybėse. Netrukus pasieks visą pasaulį. Vatikano spauda palankiai įvertino.

Branginant autentiškus gamtovaizdžius, filmuota Islandijoje, Skotijoje, Kanados Albertos provincijoje prie Bruce iškyšulio, Ontario. Taip pat Etijopijoje, prie Kilimandžaro kalno, prie Magado ežero Kenijoje ir kt. Dabar pasaulis taip tirštai apgyventas, kad sunku atrasti visiškai negyvenamus plotus, be kurių nebūtų galėję pagaminti tokio filmo.

Atsiųsta paminėti

AIDAI, kultūros žurnalas, 1981 m. 6 (337-351) nr. lapkritis-gruodis. Straipsniai: St. Santvaras, Lietuvių operos sukaktis ir Ponchiellio "Lietuviai"; Antanas Maceina, Apžadų Madona" (meno problema Jono Griniaus dramoje "Stella maris"); Vincas Natkevičius, Dr. Jono Griniaus literatūrinė kritika; B. Ciplijauskaitė, 100 metų nuo Juan Ramon Jimenez gimimo; Vytautas Volertas, Virš laiko ir minios — Stasio Barzduko kelias. Platūs skyriai — "Iš minties pasaulio" ir "Knygos". Šis "Aidų" numeris iliustruotas operos "Lietuviai" ir dr. Jono Griniaus gyvenimo nuotraukomis.

Toronto "Atžalynas" 1981 metų vasarą dalyvavo tarptautiniame šokių festivalyje Cap Chat vietovėje, Kvebeko provincijoje

Nuotr. R. Rudaitytės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KOMPOZ. BRONIAUS JONUŠO STIPENDIJĄ lituanistikai studijuoti yra įsteigusi jo našlė Emilija Jonušienė. Ta $1.000 stipendija skiriama kasmet jaunuoliui ar jaunuolei, kurie šalia savo pagrindinės studijų šakos nori pasirinkti ir lituanistiką. Pageidaujama, kad kandidatai būtų aktyvūs lietuviškų organizacijų nariai, pasižymėję savo veikla. Juos su atitinkamom rekomendacijom gali siūlyti kiekviena lietuviška organizacija, įvairūs sambūriai iš betkurio žemyno iki š. m. birželio 15 d. šiuo adresu: Mrs. Emilija Jonušienė, 9927 E. Deronshine Dr., Omaha, NE 68114, USA. Stipendijai paskirti bus sudaryta vertintojų komisija.

LOS ANGELES VYR. SKAUČIŲ BŪRELIS yra pakvietęs Ohio valstijos Bowling Green universiteto prof. Liudą Laurinavičiūtę-Alsen skaityti paskaitą "Senovės Lietuva" kovo 21, sekmadienį, pamaldomis pasibaigus, viršutinėje Šv. Kazimiero parapijos salėje. Po paskaitos bus rodomas filmas "M. K. Čiurlionio kūryba".

ASTROFIZIKAS DR. VYTENIS VASYLIŪNAS vis labiau garsėja kaip pianistas ir ypač vargonininkas, muzikai skiriantis savo laisvalaikius. Su savo tėvu smuikininku Izidoriumi jis šiemet surengė koncertus Niujorke ir Bostone. Po to atskirus vargonų muzikos koncertus turėjo Rice universitete Hustone ir vienoje Santa Fe šventovėje, Texas ir New Mexico valstijose. Abiejuose koncertuose atliko J. Brahmso kūrinius. Tose vietovėse jis dalyvavo astrofizikų suvažiavimuose, skaitė paskaitas.

JAV LB KULTŪROS TARYBA paskirs septyniąs 1981 m. premijas, kurių mecenatas yra Lietuvių Fondas. Vasario 11 d. posėdyje paskirtos dvi premijos: kultūros darbuotojo — prof. dr. Vytautui Kavoliui, lituanistinės publicistikos anglų kalba — prof. dr. Rimvydui Šilbajoriui. Pasak kultūros tarybos, dr. V. Kavoliui premija teko kaip Lietuvių Studentų Sąjungos organizatoriui ir vadovui, pirmajam ir dabartiniam akademinio lygio žurnalo "Metmenys" redaktoriui nuo 1959 m. Dr. R. Šilbajoris premiją laimėjo už savo straipsnius bei studijas apie lietuvių literatūrą ir jos kūrėjus akademinio lygio amerikiečių periodikoje. Premijos bus įteiktos jų šventėje Detroite balandžio 18 d.

OPEROS VETERANAS IPOLITAS NAURAGIS, ištiktas širdies smūgio, vasario 23 d. mirė Providence, R. I., ligoninėje, sulaukęs 81 metų amžiaus. Velionis buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas, baigęs antrąją karo mokyklos laidą, dalyvavęs laisvės kovose. Dainavimą pradėjo studijuoti O. Marinio studijoje 1923 m. Studijas tęsė Kauno konservatorijoje 1924-29 m. Kauno operos teatre debiutavo 1928 m., atlikdamas žynio Ramfiso vaidmenį G. Verdi "Aidoje". Oficialiai į Kauno operą įsijungė 1929 m. Čia jis ir A. Kučingis tapo pagrindiniais bosais, turinčiais ne tik gerus balsus, bet ir puikius vaidybos duomenis. Dainavimą tobulino Prancūzijoje ir du kartus Italijoje, kur Milane jam teko dainuoti G. Verdi "Rigoletto" ir "Trubadūro" operose. Kaune dalyvavo 35 operų pastatymuose, sukūrė apie 70 vaidmenų. 1936 m. su V. Jonuškaite ir K. Petrausku lankėsi Argentinoje, pusantro mėnesio dainavo garsiajame Buenos Aires "Colon" teatre. Pokarinėse stovyklose V. Vokietijoje surengė apie 300 koncertų, prisidėjo prie lietuvių operos įsteigimo Detmolde, 12 kartų atliko Don Basilio vaidmenį G. Rossini operoje "Sevilijos kirpėjas". Atvykęs į JAV 1949 m., taip pat koncertavo lietuvių kolonijose, aplankydamas tautiečius net ir Kanadoje. Nuo 1953 m. iki pensijos dirbo lietuvių Šv. Kazimiero parapijos vargonininku Worcesteryje, Mass. Šiemet iš Worcesterio persikėlė į Providence pas dukrą, kur jam neilgai teko gyventi jos globoje. Palaidotas vasario 25 d. Worcesterio Notre Dame kapinėse šalia 1970 m. mirusios žmonos.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE vasario 21 d. įvyko dviejų solistų iš Buenos Aires koncertas – mezzo-soprano Zuzanos Valadkaitės-Lopez ir baritono Antano Slančiausko. Juos koncertams JAV lietuvių kolonijose pakvietė PLB komisija kultūriniams reikalams. Koncertą pradėjo Z. Valadkaitė R. Schumanno "Lotoso gėle", arijomas iš W. A. Mozarto "Figaro vestuvių", Ch. W. Glucko "Orfėjaus ir Euridikės", G. Verdi "Trubadūro". A. Slančiauskas buvo pasirinkęs F. Schuberto "Serenadą", arijas iš W. A. Mozarto "Figaro vestuvių", G. Verdi operos "Simone Boccanegra" ir A. Boito "Mefistofelio". Pirmą dalį užsklendė abiejų solistų duetas iš "Figaro vestuvių", Guastavino argentiniečių liaudies melodijomis sukurta kamerine daina. Antroji koncerto dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams — J. Gruodžiui, J. Tallat-Kelpšai, S. Šimkui, A. Bražinskui, D. Lapinskui. Z. Valadkaitė jon įjungė lietuviškai padainuotą F. Schuberto "Liepą". Svečiai iš Argentinos koncertą užbaigė M. Petrausko, S. Šimkaus, J. Tallat-Kelpšos sukurtais duetais, B. Budriūno "Tėviškėle". Akompanavo M. Drunga. Prieš atvykdami Čikagon, solistai koncertavo Vašingtone, o po Čikagos dar lankėsi Detroite, Klevelande, San Francisco ir Los Angeles miestuose, Floridos St. Petersburge.

KAUNO DRAMOS TEATRE amžiaus šešiasdešimtmečio proga buvo pagerbtas aktorius Antanas Gabrėnas, šiame teatre dirbantis jau 30 metų. Jis yra baigęs A. Lunačiarskio teatrinio meno institutą Maskvoje, priklauso pagrindinių aktorių grupei. Yra sukūręs Hirchalso, Kolčio, Sachsės vaidmenis J. Grušo tragedijoje "Herkus Mantas", arkivyskupo vaidmenį to paties dramaturgo "Barboroje Radvilaitėje", siuvėjo Dūdario vaidmenį R. Blaumanio pjesėje "Siuvėjų dienos Silmačiuose", kuri Kaune vaidinama jau 26 metai. A. Gabrėnas taip pat yra pasižymėjęs ir kaip kino aktorius, sukūręs apie 20 vaidmenų Vilniaus, Rygos, Sverdlovsko bei kitų kino studijų filmuose. Keliasdešimt spektaklių yra paruošęs su Kauno mokytojų namų liaudies teatru, kuriam vadovauja jau 27 metai.

ANTANO SUTKAUS meninių nuotraukų rinkinį "Lietuva iš paukščio skrydžio" atspausdino "Košuto" spaustuvė Budapešte, užsakymą gavusi iš "Minties" leidyklos. Jame atskleidžiami gražiausi Lietuvos kampeliai — Vilniaus senamiesčio gatvelės, Kauno vaizdai, Kuršmarių pakrantės, Palangos paplūdimiai, kiti Lietuvos miestai, jos miškai ir arimai.

KAUNIEČIO ALEKSANDRO MACIJAUSKO meninių nuotraukų paroda buvo surengta R. Berlyne, "Babilono" kino teatre. Jai buvo sutelkta 100 šio fotomenininko darbų — portretų, peizažų, nuotraukų iš serijos "Veterinarijos klinikose".

DAIL. JONAS KUZMINSKIS, neseniai sulaukęs deimantinės amžiaus sukakties, savo kūrinių parodą surengė Kauno M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje. Sukaktuvininkas yra pasižymėjęs grafikos darbais, knygų iliustracijomis, bet šiai parodai pateikė ir tapybos darbų.

JUZĖ GINIOTIENĖ šauliete mokytoja, yra žinoma ir kaip skaitovė, įvairiuose koncertuose bei vakaruose garsinanti eilėraščių posmus. Savo kūrybiniame vakare Mokytojų Namuose ji skaitė M. Martinaičio, Justino Marcinkevičiaus, J. Degutytės, E. Matuzevičiaus bei kitų poetų kūrinius, šiauliečių pedagogų bandymus. Programon įsijungė ir buvusieji J. Giniotienės mokiniai. Vakarui vadovavo aktorius K. Tumkevičius. Pedagogas J. Lygutas klavesiniu atliko XVI š. kompozitorių kūrinius, kuriais kadaise žavėjosi poetas Adomas Mickevičius.

MUZIKINIO KAUNO TEATRO PRIESALYJE savo kūrinių parodą surengė kaunietė skulptorė Danutė Danytė-Varnauskienė. Parodai ji buvo sutelkusi dail. K. Šimonio, prof. P. Mažylio bei kitų žymiųjų meno, kultūros ir mokslo veikėjų portretus.

KAUNE GYVENANČIUS KINO MĖGĖJUS jungia "Santakos" teatras. Jame rengiami susitikimai su filmų aktoriais ir režisoriais, rodomi pačių mėgėjų bandymai. "Santakos" ekrano bičiulių klubas dabar čia įsteigė liaudies universiteto kino meno fakultetą kauniečiams.

FOTOGRAFIJOS SALONAS Vilniuje surengė Romualdo Augūno meninių nuotraukų parodą "Po Pietryčių Azijos šalis". Devyniasdešimt išstatytų nuotraukų lietė Indijos, Vietnamo, Japonijos bei kitų šalių papročius ir žmones. R. Augūnas su Lietuvos alpinistais yra kopęs į Pamyro, Tian Šanio, Kaukazo viršukalnes, padaręs nemažai nuotraukų.

LIETUVOS VITRAŽISTAI, vadovaujami Antano Garbausko, atnaujino senąjį buvusių Kiolcho rūmų vitražą Leningrade. Šis vitražas puošė 1896 — 1904 m. pagal architektų V. Šenė ir B. Čagino projektą pastatytų puošnių rūmų gotikinę valgyklą, kuri yra vadinama Ąžuoline sale. Daug darbo su senuoju vitražu turėjo Bronislovas Gobis, techninius darbus atlikęs Daugis Bumbulis. Pirmiausia jiems teko surinkti istorinę dokumentinę medžiagą, paruošti projektą, jin įjungiant išlikusius senųjų vitražinių stiklų fragmentus. Naujus stiklus reikėjo pagaminti iš tokios pačios medžiagos ir tų pačių spalvų, kokios buvo anksčiau.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRAS didžiojoje savo salėje surengė jaunųjų solistų koncertą. Jie visi yra baigę Vilniaus konservatoriją, susilaukę laimėjimų konkursuose. Koncertą B. Dvariono "Dalios", P. Mascagni "Cavalleria rusticana", J. Massenet "Don Kichoto", G. Rossini "Otelo" ir "Pelenės" operų arijomis pradėjo Aušra Stasiūnaitė, kuri yra dvejų konkursų laureatė — sąjunginio M. Glinkos ir tarptautinio G. B. Viotti Italijoje. Arvydas Markauskas, pernai laimėjęs II vietą M. Glinkos konkurse, atliko P. Čaikovskio, D. Kabalevskio romansus, G. Verdi ir U. Giordano operų arijas. Irena Milkevičiūtė savo pasirodymui buvo pasirinkusi V. Klovos, V. Bellini, G. Puccini, Ch. Gounod, G. Verdi operų arijas. Jaunoji dainininkė yra M. Glinkos konkurso laureatė ir tarptautinio P. Čaikovskio konkurso diplomatė. Vladimiras Prudnikovas, laimėjęs sidabro medalį tarptautiniame dainininkės Maria Callas vardo konkurse Atėnuose, padainavo A. Dargomyžskio, S. Rachmaninovo, G. Sviridovo romansų ir operų arijų.

V. Kst.

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

DĖMESIO, LIETUVIAI!!!

- Parduodantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS namų 767-7932
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:
Pirmadieniais 10 - 3
Antradieniais 10 - 3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10 - 8
Penktadieniais 10 - 8
Šeštadieniais 9 - 1
Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:
90 dienų termin. indėlius 14 %
180-185 d. term. ind. 14 %
term. indėlius 1 metų 14½ %
term. indėlius 3 metų 13 %
pensijų s-tą 15 %
spec. taup. s-tą 14 %
taupomąją s-tą 11 %
depozitų-čekių s-tą 6 %
DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo 18½ %
mortgičius nuo 17¾ %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

Vasario 16 iškilmėje Toronte-Mississaugoje, Anapilio salėje, vasario 21 d. Iš kairės: KLB krašto valdybos vicepirm. J. R. SIMANAVIČIUS, buvęs Kanados vyriausybės prekybos ministeris ir parlamento narys M. WILSON, Mississaugos miesto burmistrė H. McCALLION, KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. adv. ALGIS PACEVIČIUS O. Burzdžius

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

do J. Clarko kėdę. Iš tikrųjų susidariusi situacija prarado betkokį juokingumą, kai konservatorių parlamento vadas E. Nielsenas pareikalavo išimti tą didįjį įstatymą ir paruošti kelis atskirus įstatymus arba paskelbti naujo parlamento rinkimus. Liberalų parlamento vadas Y. Pinardas atsisakė tai padaryti, nes tokią konservatorių taktiką jis laiko šantažu. Esą jie tuo būdu siekia naujų parlamento rinkimų.

Užsidarius senajam Toronto dienraščiui "The Telegram", iniciatorių grupė 1971 m. lapkričio 1, praėjus vos dviem dienom, pradėjo leisti tabloidinio formato dienraštį "The Toronto Sun". Branduolį sudarė darbus praradę "Telegramos" žmonės. Daug kam atrodė, kad trečias dienraštis Toronte negalės išsilaikyti, bet jo tiražas 1972 m. pasiekė 70,000, nors buvo planuota turėti tik 50.000. 1975 m.leidėjai įstengė pasistatyti $9 milijonų vertės redakcijos ir spaustuvės pastatą, įsigyti modernias mašinas. Šiandien "Sun" darbo dienų laidos turi 221.000 skaitytojų, sekmadienio laida — 415.000. Bendrovė su šėrininkų pagalba pradėjo leisti "Sun" dienraščius Edmontone ir Kalgaryje, perėmė žinių agentūrą "United Press Canada". Praėjusią savaitę buvo pranešta, kad "Sun" kontrolę už $54 milijonus perims "Maclean Hunter" leidykla, už šią sumą įsigysianti truputį daugiau kaip 50% šėrų. Prieš kontrolės perdavimą balsavo tik vienas vyr. red. P. Worthingtonas, vienas pagrindinių šio dienraščio steigėjų. "Maclean Hunter" bendrovė įsipareigojo penkerius metus nesikišti į dienraščio liniją. Steigėjų nuomone, pardavimas esąs būtinas, nes dabar šis laikraštis, išmokėjęs skolas, pakankamą atsargos kapitalą turės telkti naujiems projektams, kovai su kitais dideliais Toronto dienraščiais — "Star" (skaitytojų skaičiumi didžiausias visoje Kanadoje) ir "The Globe and Mail", elektronikos dėka plečiantis skaitytojų rinką kitose Kanados dalyse.

"Sun" pardavimu yra nepatenkinta T. Kento vadovaujama karališkoji komisija laikraščių reikalams. Ji siūlo, kad Kanados vyriausybė priimtų įstatymą, draudžiantį didžiosioms spaudos bendrovėms įsigyti mažesnius laikraščius, juos panaudoti savo reikalams ar net visai uždaryti, kad būtų pašalinta konkurencija. T. Kentas pabrėžia, kad "Maclean Hunter" leidykla dabar turės perdidelę įtaką ryšiams su kanadiečiais. Ji leidžia savaitinį žinių žurnalą, turi televizijos kabelį Toronte ir Mississaugoje, radijo stotį Toronte, kelias radijo stotis kituose miestuose ir netgi televizijos stotį Kalgaryje. Šios bendrovės įtaką dar labiau dabar sustiprins trijų "Sun" dienraščių įsigijimas. Pasak T. Kento siūlomo įstatymo projekto, Kanadai būtų geriau išvengus pagrindinių žinių šaltinių sutelkimo į kelias dideles grupes. Tada kiekvienas laikraštis, radijo ar televizijos stotis savo skirtinga linija praturtina gyvenimą.

Kanados ir komunistinės Kinijos atstovai Pekinge pasirašė kultūrinių mainų sutartį. Nors ji nėra laikoma oficialia, bet apims meną, muziką, muzėjus, bibliotekas, filmus, sportą ir žurnalizmą. Tos sutarties dėka šiemet Kinijoje lankysis kanadiečiai dainininkai Maureen Forrester, Claude Corbeil, pianistai Andre Laplante ir Claude Savard. Kanadoje bus surengta kinietiškų filmų savaitė, o sekančiais metais Kinijoje — kanadiškų filmų savaitė. Tariamasi dėl Kinijos mokslo ir technologijos parodos Ontario Mokslo Centre.

Niekais gali pavirsti "Alsands" naftos projektas Albertoje, kuriuo buvo tikimasi kasdien išsunkti apie 140.000 statinių naftos iš dervingo smėlio. Projektan buvo įsijungusios septynios bendrovės. Joms būtų reikėję investuoti apie $13 bilijonų. Tokias dideles išlaidas tegalėjo padengti augštos naftos kainos. Darbai buvo ilgokai nutraukti dėl naftos kainų nesutarimo tarp Kanados ir Albertos vyriausybių. Neperseniausiai pasirašyta sutartis iš dervingo smėlio gautą naftą leidžia parduoti pasaulinėmis kainomis, kurios pastaruoju metu pradėjo smarkų kritimą dėl pergausios naftos pasiūlos toje rinkoje. Dėl šios priežasties iš "Alsands" projekto pasitraukė net keturios bendrovės, turėjusios parūpinti 50% kapitalo. Liko tik trys bendrovės: valdinė "Petro-Canada" su 17% kapitalo įsipareigojimu, "Shell Canada" su 25% ir "Gulf Canada" su 8%. Joms tos $13 bilijonų išlaidos yra nepakeliamos. Projekto gali tekti atsisakyti, jeigu nebus surasta kitų bendrovių pasitraukusioms pakeisti. Projekto įgyvendinimas būtų parūpinęs daug darbų geležies ir plieno pramonei.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Gerai žaidė. Kovo 2 d. Etobicoke Recreation League pirmenybėse Martingrove gimnazijos salėje Aušros vyrų krepšinio komanda laimėjo prieš gerai žaidžiančią Library komandą 87:83 (58:40). Aušros komanda tiek puolime, tiek gynime ir su Žuliu prie lentų gerai žaidė. Gynime gerai žaidė S. Arlauskas ir iškovojo 20 taškų.

Aušros komandoje žaidė: S. Žulys, R. Kaknevičius, S. Arlauskas, V. Gataveckas, R. Underys, Č. Džuba, V. Dementavičius, K. Bartusevičius, E. Norkus.

Jaunių laimėjimai. Vasario 27 d. Bramptone Terry Miller Recreation Facility salėje įvyko Metropolitan Basketball Association jaunių B klasės krepšinio pirmenybių rungtynės tarp Aušros ir Bramptono Midgets komandų. Aušros jauniai rungtynių laimėjo 77:58 (26:36).

Vasario 28 d. Prisikėlimo parapijos salėje įvyko Metropolitan Basketball Association jaunių D klasės (8-13 metų) pirmenybių rungtynės tarp Aušros ir Bramford Briers. Aušros jauniai laimėjo rungtynes 38:26 (26:4). Aušros komandoje žaidė: D. Genys 18, A. Nausėda 10, T. Freimanas 6, A. Karosas 4, J. Freimanas, J. Rickevičius, D. Rickevičius, P. Slabasevičius, T. Liačas. K. Š.

SPORTAS LIETUVOJE

Žiemos plaukimo pirmenybėse Maskvoje gerai pasirodė vilnietis Robertas Žulpa, laimėjęs aukso medalį 200 metrų plaukime krūtine Maskvos olimpiadoje, artėjantis prie pasaulinio rekordo, kurį Montrealio olimpiadoje pasiekė britų plaukikas D. Vilkis (2 min. 15,11 sek.). Šį kartą R. Žulpa tą nuotolį įveikė per 2 min. 15,59 sek., laimėdamas aukso medalį. R. Žulpai priklauso anksčiau pasiektas Sovietų Sąjungos rekordas — 2 min. 15,36 sek. Kompleksiniame 200 metrų plaukime R. Žulpa buvo antras su palyginti neblogu 2 min. 7,78 sek. rezultatu. Vilnietė moksleivė Aiškutė Buzelytė gavo bronzos medalį, 100 metrų krūtine nuplaukusi per 1 min. 13,19 sek. Ją pralenkė taškentietė L. Belokon (1 min. 11.77 sek.) ir maskvietė S. Alimbajeva (1 min. 13,02 sek.).

Lietuvos lengvosios atletikos žiemos pirmenybės respublikiniame Vilniaus manieže šio sporto mėgėjus nudžiugino net šešių rekordų pagerinimu uždarose patalpose. Moterų šuoliuose į augštį vilnietė V. Jakubauskytė įveikė 1 m 87 cm, rekordą pagerinusi jau trečią kartą šią žiemą. Vilnietė A. Kasteckaja 400 m nubėgo per 54,9 sek., vilnietis R. Valiulis 200 m — per 22,1 sek., kaunietė R. Viršilovaitė 3000 m — per 9 min. 53,3 sek., vilnietis A. Stančius 3000 m su kliūtimis — per 8 min. 43,1 sek. Šeštąjį uždarų patalpų rekordą pasiekė Lietuvos merginų rinktinė estafetėje 4 x 200 m (1 min. 42 sek.). Gerais rezultatais laikytini: M. Butkienės šuoliš į tolį — 6 m 71 cm, A. Sabonio šuolis — 7 m 73 cm, kauniečio G. Žižio trišuolis — 16 m 33 cm, vilniečio D. Stukonio nustumtas rutulys — 18 m 65 cm.

Ateitininkų žinios

Jaunučių susirinkimai sėkmingai vyksta kas antrą savaitę. Sekantis susirinkimas — kovo 17, trečiadienį, 6 v.v., Lietuvių Vaikų Namuose.

Jaunių susirinkimas — kovo 13, po šeštadieninės mokyklos pamokų, Lietuvių Vaikų Namuose.

Moksleiviai surengė susikaupimo popietę, kovo 7 d. Gavėnios proga.

Studentų rengiami pavasario kursai įvyks Dainavoje kovo 19-21 d.d. Registracija kovo 19, penktadienį, 8 v.v. Kursų tema — "Lietuvių tautosaka". Paskaitininke pakviesta Gita Kupčinskienė, Bostono Etnografinio Ansamblio vadovė. Informacijas teikia Rūta Girdauskaitė.

Jaunom šeimom rekolekcijas kovo 13-14 d.d. ves sesuo Ignė ir kun. A. Saulaitis Tema — Santuoka kaip sakramentas. Bus prašoma $5 auka išlaidom padengti. Pradžia kovo 13, šeštadienį, 10 v.r., Lietuvių Vaikų Namuose (pas seseles). Visi skatinami dalyvauti. L. U.

Skautų veikla

• LSS korespondencinio suvažiavimo rinkimai pasibaigė. Iš Kanados rajono išrinkti rajono vadu — v.s. Č. Senkevičius, į tarybą — v.s. M. Vasiliauskienė. LS Brolijos vyr. skautininku perrinktas v.s. fil. V. Vidugiris, pav. v.s. K. Matonis; vyr. skautininke v.s. fil. D. Eidukienė, pav. ps. D. Gotceitienė; ASS pirmininku — s. fil. dr. R. Strikas, pav. fil. dr. D. Petreikytė. Šiuo metu išrinktieji tarybos nariai renka tarybos pirmininką. Yra du kandidatai — v.s. fil. S. Miknaitis ir v.s. fil. P. Molis.

• Romuvos vajaus pabaigtuvės ir koncertas — kovo 14 d., 4 v. p.p., Lietuvių Namuose.

• Metinis Romuvos narių susirinkimas — vasario 28 d. Prisikėlimo Parodų salėje buvo gausus. Į komitetą išrinkti: G. Kuzmienė, A. Senkus, B. Saplys, R. Sriubiškis, M. Rusinas J. Račkauskas, V. Senkuvienė, N. Batraks, J. Dambaras, L. Stankus ir p. Ciparis. Revizijos k-ja: D. Keršienė, V. Morkūnas ir Kaz. Batūra.

• Vasario 22 d. susimąstymo sueigoje pas estus dalyvavo "Šatrijos" tunto vadovės.

• Skautai-tės kviečiami dalyvauti jaunom šeimom skirtose rekolekcijose kovo 13-14 d. d. Pradžia šį šeštadienį, 10 v. ryto L. Vaikų Namuose (pas seseles). Rekolekcijas ves v.s. kun. A. Saulaitis ir s. seselė Ignė Marijošiūtė. Dalyvaukite ir kitus paraginkite dalyvauti. Č. S.

A. E. LePAGE
Daiva T. Dalinda, B. A.
Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
• Nemokamas namo įkainojimas •
(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1576 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 537-3431
Namų 494-0605

AL GARBENS REALTOR
Telefonas 489 - 1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
ALFONSAS GARBENIS jums sąžiningai patarnaus parduodant, perkant, tvarkant mortgičius, įkainojant namus ir t.t. LIETUVIAMS NUOLAIDA
Pirmoji lietuviška nekilnojamo turto agentūra Toronte, veikianti daugiau kaip 30 metų

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:
14 % už 90 dienų term. indėl.
14 % už 6 mėn. term. indėlius
14½ % už 1 m. term. indėlius
13 % už 3 m. term. indėlius
15 % už pensijų planą
14 % už namų planą
14 % už specialią taup. sąsk.
11 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asm. paskolas nuo 18½ %
už mortgičius nuo 17¾ %

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

HOME Taupyk laiką ir pinigus
INCOME TAX
Didžiausia etninė mokesčių paruošimo firma
2290 Bloor West — pigios kainos —telefonas 769-4558

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

European Catering
Europietiškas patarnavimas įvairiems parengimams Toronte ir už Toronto ribų.
* Parūpinam salę, muziką, gėles, gėrimus.
* Namuose kepti pyragai ir t. t.
Skambinti: A. Gataveckienė arba Al. Baris
tel. 535-0164 arba 535-1258 Toronte.

Mylimai sesutei

A†A

BRONEI KOVALSKYTEI-BALČIŪNIENEI

Lenkijoje mirus, seserims — DANUTEI BAJORINIENEI, ALDONAI KĖŽINAITIENEI ir IRENAI ZALAGĖNIENEI bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime —

Uršulė Bleizgienė
kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai

A†A

LIUCINAI VILKUTAITIENEI

mirus,

jos seseriai SOFIJAI PACEVIČIENEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą —

Anapilio Moterų Būrelis

A†A

NIKOLUI SINIKAI

iškeliavus amžinybėn, jo sesutei OLGAI PRANCKŪNIENEI, LN Moterų Būrelio narei, reiškiame gilią užuojautą —

Toronto Lietuvių Namų
Moterų Būrelis

PADĖKA

Ilgos ir skausmingos vėžio ligos iškankintas š.m. sausio mėnesio 20 dieną Hegersville ligoninėje mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir posūnis

A†A

MYKOLAS CHROLAVIČIUS.

Palaidotas sausio 23 d. lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Mes liūdesio dienose patyrėme daug užuojautos ir pagalbos iš mūsų giminių, bičiulių, draugų ir savo tautečių, kurie lankė ligonį, jį pagerbė gausiai dalyvaudami laidotuvių koplyčioje, parapijos šventovėje, Rožinio ir šv. Mišių pamaldose, palydėdami į kapines ir aukodami gėlėms, šv. Mišioms už velionį, vėžio ligos ir lietuviškiems fondams, laikraščiams, taip pat pareikšdami mums užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje. Už visa tai visiems, visiems mūsų nuoširdi padėka.

Atskirai dėkojame gerb. prelatui J. Tadarauskui, kun. St. Šileikai ir kun. J. Liaubai už pamaldas laidotuvių namuose, šv. Mišias Aušros Vartų šventovėje, už pasakytus atsisveikinimo su velioniu žodžius. Taipogi mūsų padėka p.p. Paulioniams už giedojimą šv. Mišių metu.

Išskirtina mūsų padėka kun. Juvenaliui Liaubai už jo didelį rūpestį ir paslaugą velionies ligos metu, jo lankymą namuose Dunnvillėje, ligoninėse, maldas, teikimą šv. sakramentų, palydėjimą į kapines ir tartą nuoširdų atsisveikinimo žodį.

Nuoširdi mūsų padėka karsto nešėjams, šeimininkei su padėjėjomis, paruošusioms pietus ir visoms ponioms už suneštus skanius pyragus.

Dar kartą dėkodami visiems, tariame amžiną atilsį mirusiam, teilsisi jis ramybėje drauge su savo mylimais motina ir tėvu, palaidotais tose pat kapinėse.

Liūdinti žmona Marija, sūnus Juozas su šeima, dukterys Kristina, Rita, sūnus Edmundas ir patėvis Mykolas Janilionis

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
TONY GENYS 231-2839
PAUL KOLYČIUS 789-1545
VACYS ŽIŽYS 232-1990
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Buffalo, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 64-tąsias metines Buffalo lietuviai paminėjo vasario 21 d. Tarptauninio Instituto salėje. Pagrindinė kalbėtoja buvo Milda Norkūnaitė-Newman, semiotikos daktorantė. Ji iškėlė etninių grupių išlikimo galimybes bei svorį, įrikiavo lietuvius prie tų, kurie nelengvai leidžiasi asimiliuojami, nors jų skaičius ir nėra didelis. JAV modernėjant, etninių grupių reikšmė gali didėti. Lietuviškai savo įspūdžius iš Lietuvos papasakojo Audronė Masiulionytė-Mažeikienė, pabrėždama esminius krašto bruožus. Visų atmintin įstrigo atkurtos Lietuvas grožis ir laisvojo pasaulio žmogaus savimi pasitikinti laikysena, iš karto stebėtojų išskiriama kitų sovietų pavergtų piliečių tarpe.

Meninę dalį atliko vietinės pajėgos. Jauniausiųjų atstovai — Kristina Michalski pagrojo fleita, Rūta Newman ir Paulius Slavėnas angliškai ir lietuviškai apibūdino Lietuvos dainių Maironį ir padeklamavo jo eilėraštį "Graži tu, mano brangi tėvyne". Rimas Musteikis pianinu paskambino porą Beethoveno kompozicijų.

Programą elegantiškai pranešinėjo Audronė Mažeikienė. Buvo priimta rezoliucija Lietuvos laisvinimo reikalu, pasiųsta JAV prezidentui ir keletui senatorių bei kongresmanų; surinkta aukų. Prie užkandžių ir kavutės pasidalinta bėgamaisiais veiklos rūpesčiais. Svečių tarpe buvo tolesnių kaimynų ir Kanados lietuvių.

Klubui vadovauja dr. A. Gamziukas, padedamas ižd. P. Rudgalvio, narių — E. Sakienės, A. Sakavičiaus, J. Grikienės ir kitų. **M. A.**

Sudbury, Ontario

VASARIO 16 MINĖJIMAS, surengtas KLB Sudburio apylinkės valdybos ukrainiečių salėje, praėjo labai gražioje lietuviškoje nuotaikoje. Minėjimą pradėjo pirm. J. Bataitis. Sugiedojus "O Canada", turininga paskaitą skaitė M. Venskienė lietuviškai, o baltiečių bičiulė Julia E. MacLean — angliškai. Raštu sveikino Sudburio ukrainiečių federacija. Minutės tyla buvo pagerbti žuvusieji. Pritaikytą šventei eilėraštį padeklamavo Diana Stankutė. Meninę dalį pasigėrėtinai atliko seserys Stankutės. Diana ir Joana grojo smuikais, Vida — gitara, o Teresė — akompanavo pianinu. Pagrojo šešetą lietuviškų dainų ir Bacho duetą. Žiūrovai triukšmingai plojo, o M. Venskienė su E. Šviežikiene papuošė jas gėlėmis. Sugiedojus Tautos himną, prasidėjo linksmoji dalis. Veikė lietuviškas bufetas ir loterija. Be valdybos, prie parengimo prisidėjo A. Braškys, K. Šviežikas, L. Paulaitis ir R. Rudytė. Sekančią dieną buvo atlaikytos šventei pritaikytos pamaldos su pamokslu. Pamaldas užprašė valdyba.

K.A.S.

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO "Geležinis Vilkas" susirinkimas įvyko sausio 10 d. ukrainiečių salėje. Pirmininkavo Juozas Staškus, sekretoriavo Juozas Paulaitis. Išrinkta nauja klubo valdyba 3 metams. Valdyba pasiskirstė pareigomis: Stasys Krivickas — pirmininkas, Leonas Baltutis — sekretorius, Justinas Stankus — iždininkas, Kęstutis Poderys — sporto vadovas, Antanas Gataučis — kandidatas. Revizijos komisijon išrinkti: Juozas Staškus ir Juozas Paulaitis. Naujoji klubo valdyba š. m. kovo 20 d., 7 v. v., rengia metinį klubo pobūvį su šilta vakariene ir bufetu lenkų salėje, Drinkwater St. Muzikai vadovaus Erikas Rotkis. Nariams dalyvavimas nemokamas, o svečiams — $5.00 asmeniui. Kviečiame visus narius ir nenarius gausiai dalyvauti.

Valdyba

Lankys Vakarų Kanados lietuvius

Kanados Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės siunčiamas Gavėnios metu aplankys Vakarų Kanados lietuvius kun. Paulius Baltakis, OFM; pranciškonų provincijolas, ilgą laiką darbavęsis Toronte, dabar gyvenąs Brooklyne. Savo kelionėje jis aplankys Kalgarį, Edmontoną ir Vankuverį, laikys lietuviams pamaldas, sakys pamokslus, klausys išpažinčių, lankys ligonius. Kalgaryje jis bus kovo 25-28 dienomis, Edmontone kovo 28-31 d.d., Vankuveryje kovo 31 — balandžio 5 d.d. Smulkesnes informacijas vietos lietuviams teikia vietiniai pareigūnai. KLK Kunigų Vienybės valdyba kviečia visus Vakarų Kanados lietuvius šiais Lietuviškos Parapijos Metais pasinaudoti kun. P. Baltakio patarnavimais ir gausiai dalyvauti pamaldose.

• **Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai**

A†A

BRONISLAVAI BALČIŪNIENEI

mirus Lenkijoje,

jos seseris — DANUTĘ BAJORINIENĘ, ALDONĄ KĖŽINAITIENĘ, IRENĄ ZALAGĖNIENĘ, jų šeimas, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Adolfas ir Ona Kanapka

"Paramos" kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams kovo 28 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

ANTANAS BUMBULIS
JONAS DAMBARAS
JUOZAS KARASIEJUS

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

Ar galima skristi lėktuvu sergant?

Dažnėjant skridimams lėktuvais, dažnai pasigirsta klausimas: "Ar galiu skristi sirgdamas?", "Kaip turiu imti vaistus skridimo metu?"

Ketutri dalykai nulemia daugelio ligonių keliones: oro liga, nuo skridimo augščio priklausantis oro spaudimas, mažas deguonies kiekis didelėse augštumose ir baimė.

Oro liga yra organizmo reakcija į nenormalius kūno judėjimus. Prieš ją yra daug gerai veikiančių vaistų. Dėl oro spaudimo skirtumo padidėja širlies darbas, širdies raumuo gauna permažai deguonies. Todėl negalima skristi lėktuvu sergantiems aštriu širdies infarktu (širdies raumens dalies staigus suparalyžavimas dėl oro stokos, dažnai pasibaigiąs mirtimi), turintiems dažnus "angina pectoris" priepuolius, nešlygintus širdies vožtuvus ir kitas rimtas širdies ligas. Tačiau po išgydyto širdies infarkto netenka abejoti apie skridimą lėktuvu. Tas pats pasakytina ir senyvo amžiaus žmonėms bei turintiems širdies ritmo reguliatorius (Herzschrittmacher, pacemaker).

Padidėjęs kraujo spaudimas neleidžia skristi tik tada, kai jis siekia per 200. Mažakraujystė, kai raudonųjų kraujo rutuliukų yra mažiau kaip trys milijonai, ir leukemija taip pat kliudo skridimą. Asmenys su apvaldyta cukraus liga gali skristi.

Nėščios moterys, jeigu neturi palinkimo į kraujavimą, iki penkto mėnesio gali drąsiai skristi. Šeštame ir septintame mėnesyje reikia atsiklausti gydytojo. Nuo aštunto mėnesio nebeskristi. 14 dienų po gimdymo vėl yra leista skristi motinai ir kūdikiui.

Vidiniai akių kraujavimai ir gliaukoma, taip pat infekcinės ligos padaro asmenis netinkamus skridimui.

Galėjimas skristi priklauso taip pat ir nuo kitų veiksnių: lėktuvo konstrukcijos, kelionės ilgio, skridimo augščio, nuo oro ir skridimo plano (pvz. daug nutūpimų) ir maisto rūšies.

Išpučiančių ir per daug riebių valgių reikia vengti. Cukraus liga sergantieji privalo laikų pranešti apie savo dietos reikalavimus.

Širdies bei kraujo apytakos vaistai, kaip ir kiti, kurie imami tam tikru dienos metu, turi būti ir toliau taip imami. Diabetikai, gaunantieji du kartus į dieną insulino injekcijas, turi būtinai pasitarti su savo gydytoju prieš skridimą. Astmatikai neturi pamiršti savo vaistų.

Prieš skridimą patariama valgyti mažą kiekį lengvai virškinamo maisto. Angliarūgšties turintieji ir alkoholiniai gėrimai vengtini. Žmonės su silpna pilvo danga turi vartoti bintą. Nevisiškai sveikiems geriausia vieta sėdėti yra lėktuvo viduryje. Svarbu, kad lėktuvo palydovė būtų painformuota apie ligą ir jos galimas komplikacijas; ji gali atitinkamai prižiūrėti ligonį.

("Kosmos", Heft 3/1981)

Vertė **J. Str.**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Šypsenos

Pavėlavote...

Judėjimą tvarkąs policininkas sustabdo automobilį ir jį vairuojančią moterį paprašo parodyti leidimą. Moteris meiliai nusišypso ir sako:

— Jūs pavėlavote, brangusis. Leidimą jau vakar paėmė jūsų kolega.

Plėšikai ir bankai

Į plėšikų grupę priimamas naujas narys.

— Kiek ir ką padarei? — klausia vadas.

— Apiplėšiau First National Banką, Third National Banką.

— O kas atsitiko su Second National Banku?

— Tenai aš pats laikau pinigus, — atsakė kandidatas.

Spygliai šitaip spyglina

"Aplamai, tokios savitarnos garbingoji Maskva jieško ir Vakaruose, o vieną kitą ir randa. Štai vargšelis Jonas Mekas pasiskundė, kad New Yorke jis duonos negauna; dail. Ignas, kad irgi šiaip taip gal iškentės, kol į tėvynę galės nuvažiuoti pavalgyti, o Pilka iš Čikagos tuoj tapo žemės ūkio specialistu ir konstatavo, kad kolchozininkas buože nebenorėtų tapti..."

Rinkiminės prakalbos

Iš salės, kurioje kalba į JAV kongresą norįs būti išrinktas kandidatas, išeina pilietis.

— Ką jie ten daro? — klausia kiti.

— Kalba.

— Apie ką?

— Ligi šiol jis to dar nepasakė...

Parinko **Pr. Alš.**

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO NT

Apie dail. Reginos Žiūraitienės paveikslų parodą "Bronte Post Office Gallerie" Oakvillės mieste platoką aprašymą išspausdino vietinis savaitraštis "The Oakville Beaver" vasario 19 d. laidoje. Aprašymo autorė Kathy Yanchus (Jančiūtė?) pabrėžė, kad pagrindinis dailininkės įkvėpimo šaltinis esąs gamta. Jos paveikslai esą akvareliniai ir aliejiniai, nutapyti šiai parodai per septyni s pastaruosius mėnesius. Prieš tai dailininkė aplankiusi Lietuvą ir po to surengusi parodą Mississaugoje, kur buvę išstatyti paveikslai vien Vilniaus temomis. Meną ji studijavusi ilgus metus vietinėje Oakvillės gimnazijoje, Ontario meno kolegijoje pas keletą mokytojų, įskaitant žymųjį akvarelistą Zoltan Szabo. R. Žiūraitienės paveikslų paroda, trukusi tris savaites, uždaryta vasario 28 d. Ją aplankė gana daug lietuvių bei kitataučių ir įsigijo jos kūrinių.

Tas pats "The Oakville Beaver" vasario 26 d. laidoje įdėjo didelę nuotrauką iš dailininkės parodos. Joje matyti pati dailininkė ir dalis jos paveikslų.

"Vėjas", Toronto Maironio mokyklos leidinys, 2 nr. skirtas Vasario 16 šventei. Viršelyje mokinukas pučia, kad lietuviškoji vėliava plevėsuotų. Gera idėja. Kita gera idėja — vietoje redakcijos žodžio įdėti Maironio eilėraščio posmelį.

Didžiąją turinio dalį užima tiesioginė Vasario 16 medžiaga: dr. J. Basanavičiaus žodis, pasirašius Vasario 16 aktą, duomenys apie patį dr. J. Basanavičių, paaiškinimai apie akto svarbą.

Kitą leidinėlio dalį užima kronika: skautų Vasario 16 minėjimas, pavergtųjų tautų minėjimas, mokyklos choro veikla, sporto kronika. Įdomus puslapis yra Aro Nausėdo apžvalga, kurioje surinkti atsakymai į mokiniams įdomius klausimus. Leidinėlis baigiamas galvosūkiu, iš kurio mokiniai gali sudaryti Vasario 16 akto signatarų pavardes.

Leidinėlio redaktorius — R. Garbaliauskas, padėjėjas — Alg. Nausėdas; kalendorius — E. Stanulio, sportas — R. Malinauskaitės, skautai — R. Žilinskaitės, ateitininkai — L. Balaišio, ansambliai — Z. Bacevičiūtės, galvosukiai — L. Medelio ir T. Slivinsko, apžvalga — A. Nausėdo, kronika — P. Greičiūno, juokai — J. Totoraitytės ir J. Senkevičiaus, iliustracijos — L. Radzevičiūtės ir A. Karoso.

Pirmame numeryje buvo daug kalbinių klaidų. Redaktoriai žadėjo pasitaisyti. Ir iš tikrųjų pasitaisė: šiame numeryje beliko tik viena kita klaida.

Apskritai, šis numeris yra žymiai geresnis už pirmąjį. Jauniausius mūsų spaudos darbuotojus tenka už tai pasveikinti.

A.R.

Valencijos lietuviai (Venecueloje), išgirdę apie Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komiteto veiklą, aukojo Lietuvos reikalams: 1,000.00 bolivarų p. Šapočkinas, 200.00 bolivarų Vanda Balutavičienė. Komitetas dėkoja aukotojams už auką.

"The Globe a. Mail" kovo 8 d. laidoje aprašė Estijos nepriklausomybės šventės proga surengtą priėmimą Toronto Estų Namuose. Priėmime dalyvavusi dienraščio bendradarbė Zena Cherry suregistravo net svečių pavardes — šešių konsulų, įvairių veikėjų, politikų ir net dalyvavusių kelių lietuvių.

Mirusių agronomų atminimui Viktoras Dailydė "TŽ" paaukojo $5.

"The Globe and Mail" 1982. III. 1 išspausdino Pauliaus Barbatavičiaus laišką "Ethnic Ontario", kuriame jis pasisako prieš naujojo socialistų partijos vado Bob Rae pareiškimą, kad Ontario provincija esanti "Anglo-Saxon Toryland". Laiško autorius sakosi esąs provincinės konservatorių partijos apylinkės pirmininkas. Jo valdyboje esą įvairių tautybių žmonių — italų, vokiečių, prancūzų, graikų, lietuvių. Ateiviai iš anapus Geležinės Uždangos labai vertina laisvę ir nesuvaržytą ekonominį gyvenimą, kuriam atstovauja konservatorių partija. Jie visi yra pergyvenę valstybės kontroliuojamą ekonomiją ir daugiau jos nenori matyti. Tokiai sistemai esą atstovauja Bob Rae partija.

Naujos knygos Anapilio knygyne

Dr. Alg. Budreckis, DLK ALGIRDAS — $17.50; Juozas Brazaitis, RAŠTAI II (Nuo Maironio iki Brazdžionio) — $18.50; MURINAS by A. Valeška (Dailės Kūrybos Albumas) — $18.50; Dr. Ant. Rukša, KOVOS DėL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS — $20.00; Al. Baronas, MIRTI VISADA SUSPĖSI, romanas — $10.00; Al. Baronas, TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS, novelės — $9.50; Česl. Butkys, TEISĖJO ATSIMINIMAI — $12.00; KETVIRTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS — $6.50; Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II enciklika "Redemptor hominis" (lietuvių kalba) — $1.00.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
perkelia įstaigą nuo 1982 m. kovo 1 d. Naujas adresas:
2 Jane St., suite 303
Toronto, Ontario
M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Tikinčiosios Lietuvos Dieną, kovo 7, per pamaldas religinei Lietuvos šalpai surinkta $1,050, prieš tai suaukota $1,650, iš viso — $2,700. Aukų rinkimas šiam tinkslui tęsiamas toliau.

— Gavėnios metu trečiadieniais, 7.30 v.v., parapijos salėje rengiamos religinio turinio paskaitos. Paskaitininkai — kun. A. Saulaitis, SJ, ir sesuo Ignė.

— Kovo 3 d., posėdžiavo parapijos tarybos sekcijų ir organizacijų pirmininkai. Posėdžiui pirmininkavo parapijos tarybos pirm. J. Andrulis. Aptarti veiklos reikalai, D. Savaitės liturgija, gegužinės pamaldos, jaunimo Mišios, rekolekcijos, Motinos Dienos pietūs Anapilyje, rudeninis vargonų koncertas ir Lietuvos Kankinių šventė gegužės 2 d.

— Kovo 14, sekmadienį, po 11 v. r. Mišių bus rodomos skaidrės apie dabartinę Lietuvą Anapilio salėje. Rengia Anapilio Moterų Būrelis ir visus kviečia dalyvauti.

— Kovo 21, sekmadienį, kultūrinė parapijos tarybos sekcija rengia jaunųjų talentų koncertą. Jaunieji talentai kviečiami registruotis pas A. Vitkienę 741-6264.

— Pakrikštytas Darius-Tomas Narušis.

— Mišios kovo 14, sekmadienį, 10 v. r. — už a. a. Liudą Stadį, 11 v. r. — už a. a. Marcelę Bacevičienę.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos ir sekmadienio mokykla — kiekvieną sekmadienį 9.30 v. ryto.

— Ateinantį sekmadienį, kovo 14, pamaldas laikys svečias kun. Juozupaitis iš Čikagos. Tuoj po pamaldų įvyks moterų draugijos susirinkimas pas M. Dambarienę, 22 Hewitt Ave.

— Parapijos choras repetuoja kas pirmadienį 7.30 v.v.

Lietuvių Namų žinios

— LN visuomenės veiklos komitetas vasario 28 d. posėdyje paskirstė Užgavėnių karnavalo pelną $2,650.15 dalyvavusioms organizacijoms. Kovo 4 d. įvyko bendras LN visuomeninės veiklos komiteto ir dalyvavusių organizacijų vadovų pasitarimas, kuriame pirm. S. Kuzmas įteikė jiems paskirstyto pelno čekius, juos pavaišino savo ūkio gaminiais ir padėkojo už dalyvavimą.

— Kovo 2 d., Mindaugo menėje dr. Kazys Ėringis kalbėjo apie inteligentijos būklę pavergtoje Lietuvoje ir savo kelionę į laisvę. Susirinko per 200 lietuvių, kurie su dideliu dėmesiu išklausė svečio pranešimo, klausinėjo jį apie pavergtą tėvynę ir duosniai aukojo naujam tremtiniui finansiškai paremti. Paskaita ir atsakymai į klausimus užtruko porą valandų.

— Kovo 7 d. LN Moterų Būrelio valdyba, vadovaujama pirm. B. Abromaitienės, svarstė Velykų stalo reikalus, kuris rengiamas balandžio 18, Atvelykio sekmadienį. Nutarta pakviesti meninei programai atlikti St. Kairio muzikinio vieneto kanklininkes ir dainos vienetą "Antroji jaunystė".

— Kovo 7, sekmadienį, Mindaugo menėje įvyko jaunimo svarstybos apie pasaulio lietuvių jaunimo veiklą ir jų problemas. Vadovavo dr. E. Birgiolas. Įdomius pranešimus padarė jaunimo veikėjai: Z. Bersėnaitė, L. Beržinytė, D. Juozapavičiūtė ir P. Kuras. Buvo rodomos skaidrės iš įvairių kraštų jaunimo gyvenimo ir spalvotas garsinis filmas iš IV Pasaulio jaunimo kongreso.

— LN nariams pr. savaitę išsiuntinėtos 1981 m. finansinės veiklos apyskaitos. Negavusieji ar pakeitę adresus malonėkite pranešti LN raštinei tel. 532-3311.

— Lietuvių Namų organizatorius, ilgalaikis valdybos buvęs pirmininkas J. Strazdas sunkiai susirgo ir gydosi Šv. Juozapo ligoninėje.

— LN valdybos posėdis — kovo 11, ketvirtadienį, 7 v. v. Kadencijai pasibaigus, iš valdybos pasitraukia B. Bedarfienė, S. Kuzmas, A. Senkus ir M. Yčas.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Iškaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praeivių. Tel. 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Tikinčios Lietuvos Dieną per 10 v. Mišias giedojo "Volungės" choras, vad. muz. D. Viskontienės. Pamaldose organizuotai su vėliavomis dalyvavo skautai. Per 11.30 v. Mišias giedojo parapijos choras, vad. muz. V. Verikaičio. Religinei šalpai surinkta $5,296.

— Parapijos tarybos posėdis — kovo 15, pirmadienį, 7.30 v.v., Parodų salėje. Parapijos susirinkimas — balandžio 4, po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje.

— Bilietai į metinę parapijos vakarienę kovo 28 d. platinami parapijos salėje sekmadieniais, o šiokiadieniais — klebonijos raštinėje. Meninę programą atliks "Gintaro" dainininkės ir Rimas Paulionis.

— "Share Life", vyskupijos vajaus pirmoji rinkliava, bus kovo 21 d. per visas Mišias.

— Paskaitą tema "Šeima, meilė ir moralė" skaitys anglų kalba pagarsėjęs profesorius ir rašytojas kun. J. McGoey kovo 11, ketvirtadienį, 7 v. v. Visi, ypač jaunų šeimų tėvai, kviečiami dalyvauti.

— Savaitgalio rekolekcijos šeimoms — L. Vaikų Namuose kovo 13-14 d.d. Vedėjai — kun. A. Saulaitis, SJ, ir ses. Ignė.

— Paskaita tema "Bažnyčios samprata pagal Šv. Raštą" — kovo 16 d., 7.30 v. v., Parodų salėje.

— K.L.Katalikių Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas įvyks kovo 21 d., tuoj po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje. Programoje — Pauliaus Kuro, farmacininko, paskaita tema: "Vaistai — gyvenimo palaima ar nuodai?"

— Susituokė: Genovaitė Romanoff su Luigi Mascherin.

— Pakrikštyta: Laura-Diana, Daivos (Miceikaitės) ir Robert Vorps duktė.

— Parapijai aukojo: K.P. Abromaičiai $160, H. Konchatis $100, E. I. Punkriai $50, O. H. Adomoniai $50, B. Kačiulienė $40, L. Kunnapuu $30; vienuolynui: O. Virbūnienė $20; klierikų fondui: M. Gudaitienė $60, E. Joniūnienė $50; religinei šalpai: E. Joniūnienė $50; siuntiniams į Lenkiją: B. Kerulienė $20.

— Mišios kovo 14, sekmadienį, 8 v. už Juozą ir Agotą Sinkevičius, užpr. V. Sinkevičius; 9 v. už Juozą ir Mariją Račius, užpr. V, J. Plečkaičiai; 10 v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienė; 11.30 v. už parapiją; 7 v. v. už Edvardą Pawelko, užpr. F. Pawelkienė.

Aldona Sendžikaitė, Augštesniųjų Lituanistinių Kursų Toronte studentė, dalyvavo rašinių konkurse tema "English — a Living Language" ir laimėjo premiją. Balandžio 29 d. ji dalyvaus premijų laimėtojų pokylyje Toronte, Royal York viešbutyje. Konkursas buvo rengiamas pasauliniu mastu specialaus komiteto — Educational Committee of the English Speaking Union of the Commonwealth.

JAUNAVEDŽIAI (lietuviai) jieško buto su atskiru įėjimu. Prašoma skambinti Vidai 236-1048 dienos metu.

DLK VYTENIO ŠAULIŲ KUOPA Melburne, Australijoje, skelbia vajų: "KURKIME TIK LIETUVIŠKAS ŠEIMAS!" Piršlys Vytenis padės Jums surasti pageidaujamą lietuvių kilmės asmenį net ir kituose žemynuose. Todėl kas jieško gyvenimo draugės ar draugo, terašo Vyteniui, pridėdami trumpą savo biografiją, pageidavimus, slapyvardį ir adresą. Laiškus rašykite lietuviškai arba kita kalba. Išlaidoms padengti pridėkite pusę vienos dienos uždarbio auką vieneriems metams laiko. Adresas: Vytenis, P. O. Box 4861, Melbourne 3001, Victoria, Australia.

ORKESTRAS, grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v. v. Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

DĖL SENATVĖS pigiai parduodamas mūrinis dvibutis vasarojimo mieste arti vandens, gerame stovyje naujai įrengtas, dujomis — vandeniu šildomas. Mėnesinės pajamos — $700.00. Kaina — tik $39,850.00. Rašyti: P. V. North Bay, P.O. Box 982 arba skambinti (705)474-5905.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

VAJUS BAIGTAS — DARBAI NESIBAIGS!
Kovo 14, sekmadienį, 4 valandą po pietų
TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE
ROMUVOS POPIETĖ — KONCERTAS

Programoje:
- ***sol. Irena Černienė, mezzo-sopranas***
- ***dailiojo žodžio valandėlė, vad. A. Dargytė-Byszkiewicz***
- ***kavutė***

Įėjimas — $4.00 Maloniai visus kviečia *Romuvos vajaus komitetas*

TRADICINĖS JUOZINĖS
kovo 20, šeštadienį, 7 v.v., Lietuvių Namų Gedimino menėje
Meninė programa, muzika ir šilti užkandžiai — tik 6 doleriai
Bilietai gaunami pas V. Bačėną
Tel. 533-3531
Rengėjai — Vl. Pūtvio šaulių kuopa

Baltiečių Moterų Tarybos rengiamas sukaktuvinis KONCERTAS-MINĖJIMAS
kovo 21, sekmadienį, 4 v. po pietų
Prisikėlimo parapijos salėje
Pagrindinė kalbėtoja Hon. Flora MacDonald, M.P.
Meninę programą atliks estų, latvių ir lietuvių menininkai.
Po to — vaišės. Įėjimas — $5.00

Pirmoji KLB kultūrinė premija bus įteikta režisorei-aktorei E. Dauguvietytei-Kudabienei kovo 14, sekmadienį, 4 v.v., Hamiltone, Jaunimo Centro salėje (žiūr. skelbimą "TŽ" šio nr. 4 psl.). Iškilmėje dalyvaus ir keliolika torontiečių.

Romuva — skautų stovyklavietė šiemet mini dvidešimtmetį. Nupirkus šią miškais ir ežerais apsuptą 45 akrų stovyklavietę, tuoj pradėta stovyklauti. Pirmoji stovykla įvyko 1962 m. vasarą. Norima šią sukaktį plačiau paminėti. Kovo 14, sekmadienį, 4 v.p.p., vajaus komitetas rengia koncertą su kavute ir visus kviečia dalyvauti. Rugpjūčio 7-21 d.d. įvyks sukaktuvinė stovykla, į kurią kviečimi ir JAV vietovių vienetai bei pavieniai stovyklautojai. Rudenį numatomas vakaras prisiminti ir pagerbti visiems Romuvos rėmėjams, gausiems talkininkams, tėvams ir stovyklavietei dirbusiems vadovams. Per 20 metų išaugo ir subrendo naujų skautų vadovų-vių, kuriems Romuva buvo suartėjimo, bendro darbo ir ryžto pagrindas. Č.S.

Žymaus smuikininko Danieliaus Pomeranco, mirusio Toronte, pagerbtuvės rengiamos kovo 17, trečiadienį, 8 v.v., Beth Emeth-Bais Yehuda sinagogoje (100 Elder, North York, prie Sheppard-Wilmington gatvių). Programoje — koncertas, kurį atliks velionies dukra Danutė Pomerancaitė-Mazurkevičienė ir Juris Mazurkevičius. Įėjimas — $10, $7, $5. Pelnas skiriamas labdarai. Pažymėtina, kad velionis Kaune buvo plačiai žinomas kaip smuikininkas. Jo žmona ir dukra su vyru gyvena Kanadoje. Jie kviečia dalyvauti koncerte ir lietuvius.

T.V. Ontario praneša, kad kovo 17, trečiadienį, 9.30 v.v., bus transliuojama programa "People Patterns, kurioje nagrinėjama tema "Rasizmas žalingas visiems".

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė vienam asmeniui. Skambinti tel. 532-6020 Toronte.

JIEŠKAU NUOMOTI BUTO — vieno arba dviejų miegamųjų su virtuve. Esu ramaus būdo, nerūkantis. Skambinti nuo ryto iki 12 v. ir nuo 6 v. v. iki 12 v. nakties, tel. 537-3892 Toronte.

FOTOGRAFAS.
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 231-6253 Toronte.

Lietuvių Tautodailės Instituto Toronto skyrius *rengia savo darbų*
PARODĄ
kovo 27 ir 28 d. d.
Prisikėlimo parapijos Parodų salėje.
Atidarymas — kovo 27, šeštadienį, 4 v.p.p.
Visus maloniai kviečiame atsilankyti. ***Rengėjai***

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir "LABDARA FOUNDATION" metinis-visuotinis narių susirinkimas šaukiamas 1982 m. kovo 21, sekmadienį, 3 v.p.p., LIETUVIŲ NAMUOSE, Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. Dalyvaujančių registracija prasideda 2 v.p.p.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas — rinkimas:
   a. susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus,
   b. mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
4. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. iždininko, c. statybos, d. remonto.
5. Revizijos komisijos pranešimas
6. Revizoriaus (auditor) pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. 1981 m. apyskaitų tvirtinimas
9. 1982 m. sąmatos tvirtinimas
10. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
11. Valdomųjų organų rinkimai:
    a. valdybos (4 nariai)
    b. revizijos komisijos (narys)
12. Einamieji reikalai
13. Susirinkimo uždarymas

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus prirenkami keturi nariai. Iš valdybos išeina: B. Bedarfienė, S. Kuzmas, A. Senkus ir M. Yčas. Į revizijos komisiją bus renkamas vienas narys, iš kurios išeina S. Banelis.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-ės raštišką sutikimą. Tam tikslui yra paruošti specialūs blankai, kuriuos nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai) pasirašytų nominacijos blanką ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

MONTREAL QUE

Kun. Stasys Kulbis šiemet švenčia 40 metų kunigystės sukaktį. Gimęs Molėtuose. Ten baigęs vidurinę mokyklą, įstojo Kauno jėzuitų gimnazijon, kurią baigė 1930 m. ir įstojo į jėzuitų ordiną. 1933-37 m. mokėsi Vokietijoje, kur baigė filosofijos fakultetą. 1942 m. Prancūzijoje Lijono mieste baigė teologiją ir buvo įšventintas kunigu. Montrealio parapijose darbuojasi nuo 1946 metų. Yra skautų dvasios vadas. Šių metų pavasarį kun. S. Kulbis išvažiuoja trims mėnesiams į Europą, kur aplankys Prancūziją, Italiją ir kt. kraštus. Taip pat lankysis ir Lijono miesto šventovėje, kurioje buvo įšventintas kunigu.

Seselių Namuose įvyko KLK Moterų Dr-jos visuotinis Montrealio skyriaus narių susirinkimas. Išrinktos dvi naujos narės į valdybą vietoje dviejų išėjusių. Šios dr-jos valdybai vadovauja Genovaitė Kudžmienė. Šių metų veikloje draugija numato surengti savo trisdešimties metų sukakties paminėjimą, taip pat ir kitų kultūrinių parengimų.

Montrealio ligoninėse serga ir gydosi P. Narbutas, J. Jukonienė, B. Vitienė, S. Reutas. P. Klezas po operacijos gydosi namuose.

Nemažai montrealiečių praleidžia savo atostogas šiltuose kraštuose. Floridoje atostogauja dr. V. Giriūnienė su vyru. E. ir J. Valiuliai, P. Gaputis, M. Gaputytė jau grįžo iš Floridos į vis dar sniege paskendusį Montrealį.

Kazimiera Petruliene savaitę laiko praleido Toronte, kur tarėsi dėl paminklo statymo savo vyrui a. a. J. Petruliui, kuris mirė prieš metus laiko. J. Petrulis mirė staigiai ir buvo palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse. Prieš savo mirtį vadovavo "Nepriklausomos Lietuvos" bendrovei. Jo paminklas bus pašventintas pavasarį.

Mergaičių choras "Pavasaris" repetuoja kartą į savaitę seselių namuose su savo vadove ses. Terese. Jos gieda AV šventovėje kiekvieną sekmadienį per 10 v. Mišias. Taip pat jos buvo pakviestos ir atliko programą Šv. Kazimiero parapijoje rengtuose Kazimierinių pietuose.

Metinis "Lito" narių susirinkimas įvyks kovo 20 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Šiais metais bus prirenkami nariai į kredito ir revizijos komisijas. Norintieji siūlyti kandidatus turi užpildyti specialiai tam tikslui paruoštus blankus, kurie gaunami abiejuose "Lito" skyriuose. Juos gali pristatyti tą pačią susirinkimo dieną.

"Auksinio amžiaus" klubas savo metiniame susirinkime išrinko du valdybos narius ir vieną į revizijos komisiją. Klubo valdyba šiuo metu yra šios sudėties: pirm. K. Toliušis, I vicepirm. K. Martinėnas, II vicepirm. seselė Teresė, iždi. J. Jurėnas, sekr. J. Adomaitis. Į revizijos komisiją įeina M. Pakulienė, S. Morkūnas ir P. Dikaitis. Per metinį susirinkimą pranešta, kad pernai mirė 10 klubo narių.

Per praėjusiais metais rengtą bazarą buvo gauta 2388.97 dol. pelno. Šiais metais planuojama taip pat rengti panašų bazarą, tik ne tokios didelės apimties. Jis būtų suruoštas seselių patalpose. Vasario 23 d. klubas turėjo Užgavėnių popietę, kurioje dalyvavo per 80 žmonių.

— **"Auksinio amžiaus klubo** narių popietėje kovo 17 d., 2 v.p.p. inž. Izidorius Mališka skaitys pranešimą "Kanados popieriaus pramonė". Kviečiami dalyvauti ne tik nariai bet ir svečiai. Panašiose popietėse yra dalyvavę su savo paskaitomis, paįvairintomis skaidrėmis, nemažai Montrealyje ir kitur gyvenančių kultūrininkų.

— **Kristinai Makauskienei,** laukiančiai savo pirmagimio kūdikio, uošvės B. Makauskienės iniciatyva buvo suruoštas jaukus vakaras. Dalyvavusios viešnios apdovanojo būsimąją motiną įvairiomis dovanomis ir palinkėjo geriausios sėkmės. **N. B.**

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS
"LITAS"
Visuotinis metinis narių
SUSIRINKIMAS
šaukiamas
1982 m. kovo 20 d. šeštadienį, 4 v.p.p., Šv. Kazimiero parapijos salėje
Registracija prasideda 3.30 v.p.p.
- Visų "Lito" narių dalyvavimas susirinkime būtinas
- Prašome būti laiku.
- **Po susirinkimo — vakarienė (nemokamai)**

"LITO" valdyba

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Trumpalaikius indėlius	14.5%	Nekilnojamo turto
Terminuotus vienerių metų indėlius	14.5%	Asmenines ir prekybines
Uždarus terminuotus vienerių metų indėlius	15.0%	Paskolas mirties atveju apdraustos iki $10,000
Specialias taupomąsias sąskaitas	13.0%	
Taupomąsias sąskaitas su drauda iki $2,000	11.0%	
Čekių sąskaitas	6.0%	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

KASOS VALANDOS

	1465 DeSeve	3907 A Rosemont
Pirm., Antr., Treč.	9 — 3	
Ketvirtadieniais	12 — 8	6 — 8
Penktadieniais	12 — 6	12 — 6
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	